

Zozi Crizi -le 'pasianon Drewi (Actes)

Zozi 'li 'e da Bali va

¹ 'Tu Teofil,

'men 'fluba tede -ji be, Zozi 'le 'wi nen yaa dre 'lee yaa paa minnun ji be, maan cren -tedi 'sia 'e pou sianan "trilii, ² en e 'bo yi nen Bali -a 'si be -a. Te e "ta -ko laji be, -yee 'wi nen 'ko 'o 'ta wola "da "be, yaa paa 'yee 'pasianon nen, e o 'si "va "be, o ji Bali lei 'saun -le 'pleble 'a. ³ Zi -yee yra yidi tv -nyan be, o le nen 'e 'fli koon 'e 'pa -a "kaga. Yaa -ci koon -wle 'nan, 'e yie a "man. 'E 'fli koon -wle yi -fuba sinjen wlu te e Bali -le mingonnen -blidi 'wi ve -wle.

⁴ Yi -tv da te Zozi a o yei "be, en e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka 'si Zeruzalem di! Bali lei 'saun nen maan 'nan 'an -naan 'cee be, 'kaa man -pen! ⁵ Zan "e "min -batize dre 'yi 'a, 'pian 'cee ve be, tv -fv "wennon -e Bali 'e "cee -batize dre 'yee lei 'saun 'a.»

⁶ En minnun nen Zozi "srøn "be, waa laabu Zozi 'lo 'nan: «Minsan, tv zie -a man nen Izrael 'non dra 'yie mingonnen tredanon 'a?»

⁷ Zozi "e -wle 'nan: «'An "ti 'ka 'si -nonle 'nan -e "ka "to di, -a 'bo 'twli 'be yi 'lee tv nun zie -a 'pla.

⁸ En Bali lei 'saun -taa 'ka da, e 'pleble -naan 'cee, -e 'ka dre 'men 'wi 'nan ynon 'a. Ka 'men 'wi ve Zeruzalem, 'lee Zude 'leglon pēēnōn 'ji 'lee Samari 'leglon 'ji 'lee 'tre pēēnōn da.»

⁹ Zi Zozi cēēn 'wi zie -a vidi man be, en e wluan laji. O yie a -a -sru en "lolu -koei -a -sru 'san -wlo.

¹⁰ O yiε yra tian -a -sru laji, εn min "fli 'bɔla 'ji o va kligli 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'a, εn o 'nan -wlε 'nan: ¹¹ «Galile 'nɔn, -mε "le "wεan nεn ka ya 'ka 'tɔdɪ te 'ka yiε a laji? Bali Zozi 'si 'ka yei, εn e -kɔ -a laji. E -ta pee wo "le zɪ kaa 'yɪ 'kɔnan bε, -yee 'wɪ 'zɔ.»

Zozi 'le 'pasianɔn Zudazi "pa 'jizan 'tɔ

¹² -A -nan nεn Zozi 'le 'pasianɔn 'si Olivie pɔn da, εn o 'li 'o da Zeruzalεm. Pɔn zɪε e 'ka Zeruzalεm man -kɔɔbli "bɔv "dɪ. ¹³ Zɪ o 'bɔla Zeruzalεm bε, εn o -kɔ 'kɔn "bɔ "tɔ -ji 'kɔn 'ta lou. 'Kɔn 'bɔ zɪε, -a -ji nεn 'o cin ye 'e 'cεn. Piεri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee Andre 'lee Filipɔ 'lee Toma 'lee Batelemi 'lee Matie 'lee Alife -pɪ Zaji 'lee Simɔn nεn waa laabo "nyian Zelo bε, 'lee Zaji -pɪ Zude, 'bε cɪ. ¹⁴ O 'ci a -tɔwli, εn o pεεnɔn Bali trɔ "baa 'kɔn zɪε -a -ji tɔ pεεnɔn man. -Wεε cɪ 'o 'vale lɪmɔn -mienun 'lee Zozi "bɔ Mari 'lee Zozi "bɔnɪn -a.

¹⁵ Yi -tɔ da, minnɪn nεn o yi -tεala Zozi da bε, 'o cin 'yɪ. O ya min -yaa tɔ -yɔ -tɔ (120). Piεri wluan lou, εn e 'nan -wlε 'nan:

¹⁶ «"Bɔnɪn, 'wɪ nεn 'e 'crεn -tɛdɪ Zudazi man bε 'e 'lε sɔɔ. Bali lei 'saun Zudazi -le 'wɪ 'bɔla David 'le 'nan, Zudazi 'bε -si -kɔɔnmlan Zozi 'kunnɔn lε. ¹⁷ E ya "nεn -kaa 'va, εn -cεε 'nyranman -tɔwli 'pa waa.

¹⁸ "Lala nεn waa -pan 'wɔ 'a, 'nan -e 'e Zozi -kɔɔn "bε, e fei -tɔ 'lɔ 'a. 'Pian -a fei 'bɔ da nεn e -ka. -A -pɔn fεa, εn -a -pɔan wεεn bei. ¹⁹ Zeruzalεm 'nɔn pεεnɔn 'wɪ zɪε -a 'man, -yee "wεan nεn o fei zɪε -a 'tɔ 'pa 'o wei -ji 'nan: <Akeldama>, -a -ci nεn 'nan: <nyεn fei>.

²⁰ εn e ya 'e 'crεn -tɛdɪ "dre 'fluba 'ji 'nan:

<-Yee 'kuin 'e 'fɔ 'e "tun.

Te min -tɔ 'e 'nyran ji dɪ.>

εn e ya "nyian 'e 'crεn -tɛdɪ -ji 'nan:

«Min pee 'e "pa 'ji nyranman 'pa.»

21-22 Zi Zan Zozi -batize drε, -trilii -e 'e 'bɔ yi nɛn Bali -a 'si -kaa yei "bε -a man bε, minnun nɛn o -ko -kaa 'palε fε pɛɛnɔn 'nan te Minsan Zozi a -kaa 'va bε, -kaa o -tɔ -tɔ -a "pa 'ji. -Kaa min -tɔ 'si o yei, -e 'e 'pa -kaa 'va, -e 'e drε Zozi 'le wluandɪ -kanɔn 'va -nan yɪzan -tɔ -a.»

23 -A -nan nɛn o min "fli kɔɔn, -a -tɔ 'tɔ nɛn Matias, ɛn -a -tɔ 'tɔ nɛn Zozεfv. Waa laabo "nyian Barsaba, -te bε "cɛɛ dɪ Zuti. 24 Tɔɔn ɛn o Bali trɔ 'ba, o 'nan: «Minsan, 'i 'bɔ nɛn, i min pɛɛnɔn souba ji ye bε, min "fli 'gɔɛ o yei "bε, min nɛn yia 'si "va "bε, 'i -kɔɔn 'kɔɛ. 25 Zudazi 'si 'kɔ 'va, ɛn e -kɔ -a -nan nɛn kɔ 'e 'kɔ bε -a -nan. Min "fli 'gɔɛ o yei "bε -tɛ "pa 'ji nyranman 'paa?» 26 ɛn o 'lein 'wlε tɔɔla o 'tɔ da. Matias da nɛn e -tria, ɛn e 'pa Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tɔ bε o va.

2

Bali lei 'saun 'ta Zozi 'le 'pasianɔn da

1 "Fɛdi -tɔ nɛn waa laabo Pantekɔt bε -a yi da, te minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tera Zozi da bε, o ya 'o cin yɪdɪ 'wee Bali trɔ 'banan 'cɛn 'nan. 2 'Nun tɔɔn ɛn fε -tɔ -cin 'wɪdɪ 'plɛblɛ 'si laji. 'E 'cin wɪ "le fulɔ 'plɛblɛ 'bε cɪ "fɛɛnnan. -A -cin 'wɪdɪ zɪɛ, e 'kɔn nɛn o cɪ o -nyrandɪ -ji bε -a -ci 'si. 3 Fɛnɔn o 'fli kɔɔn -wlε "le 'tɛ nɛn -le 'wɪ 'zɔ, te o "siiman 'e cin man. 'Tɛ nɛn zɪɛ, e sɔɔn o -tɔɔv pɛɛnɔn da. 4 Bali lei 'saun 'ta o pɛɛnɔn da 'nun, ɛn o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji. Bali lei 'bε 'wɪ zɪɛ -a 'pa o 'le.

5 Yi 'bɔ 'lein zɪɛ -a da bε, minnun nɛn o "sia 'trɛda fε pɛɛnɔn 'nan te o 'ta wɔla Moizi -le -pei da tɪgh bε, o ya Zeruzalem. 6 Zi o fε -cin 'wɪdɪ zɪɛ -a 'man bε, ɛn o -kɔ 'o cin yɪɛ -nan. 'Wɪ o 'kan 'e 'ciɪla "da,

koo minnun zɪe te o ya 'wɪnan bɛ, min -tu "e 'e 'bo
 fla wei 'man. ⁷ 'Wɪ o 'kan, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ 'o 'vɪ
 bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa ve 'nan: «Minnun nɛn o "we
 'labɛ, Galile 'nɔn nɛn waa 'o pɛɛnɔn, ⁸ ɛn e drɛ "mɛn
 'kɔ 'bo, ɛn o "we -kaa wei -ji te -kaa maan? ⁹ -Kaa
 "sia Part 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Medi 'trɛda 'lee
 Elam 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Mesopotami 'trɛda
 'lee Zude 'trɛda 'lee Kapadɔs 'trɛda 'lee Pɔnt 'trɛda
 'lee Azi 'trɛda. ¹⁰ ɛn -kaa -mie "sia Pirigi 'lee Panfili
 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia "nyian Ezipti 'trɛda. ɛn -
 kaa -mie "sia "nyian Sirene 'trɛda Libi 'nɔn 'va. ɛn
 -kaa -mie "sia Rɔm 'nɔn 'va. ¹¹ -Kaa -mie a Crɛt 'nɔn
 'a, ɛn -kaa -mie a Arabi 'nɔn 'a. ɛn Zuif 'nɔn a -kaa
 yei, ɛn min -mienun nɛn o yɪ -tɛala Zuif 'nɔn 'le Bali
 da bɛ o ya -kaa yei. ɛn -kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn -kaa fla
 wei maan, te minnun zɪe o ya 'wɪ -dandan nɛn Bali
 -a drɛ bɛ -a vɪnan.»

¹² 'Wɪ o pɛɛnɔn 'kan 'e 'ciɪla "da, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ
 'o vɪ bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «'Wɪ
 zɪe 'bɛ 'ci bɛ ci 'nɔn?»

¹³ 'Pian te min -mienun o sɛɛ wo, -a vɪdɪ -a 'nan:
 «-wɛn o -tɛa 'e 'ciɪladɪ "da.»

Piɛri 'wɪ tin 'ba minnun lɛ

¹⁴ Piɛri 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tɔ -tɔ lou, ɛn
 Piɛri -a 'vɪ o yei wei 'plɛblɛ 'ji minnun pɛɛnɔn lɛ
 'nan:

«Zuif 'nɔn, 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn ka ci Zeruzalɛm 'gɔ,
 'wɪ 'gɔɛ 'ka man, ɛn 'ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ. ¹⁵ Te 'ka
 vɪ zɪe dɪ! Minnun 'gɔɛ, -wɛn "cɛɛ o -tɛa "dɪ. Bodrun
 nɛn tian, wa'a -wɛn mlinlɛ dɪ. ¹⁶ 'Pian 'wɪ nɛn Bali
 'lewei vɪzan Zoɛl -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ ci drɛnan. ¹⁷ Yaa 'vɪ
 'nan:

⟨Bali "e 'nan,
 tɔ -fɔla "da "ji bɛ,

an -taa 'mɛn lei 'saun 'a minnun da.
 'Cee 'nɛn 'klɔnmɔnnun
 'lee 'cee 'nɛn lɪmɔnnun Bali 'lewei ve.
 Bali fɛnan -kɔnman
 'yɪɛ -goei 'wein 'a 'cee -gobonun ɛ.
 Bali fɛnan -kɔnman
 nyrinvla min cejenun ɛ.

18 'Wɪ 'kpa, an -taa 'mɛn lei 'saun 'a
 -klɔnmɔn 'lee lɪmɔn pɛɛnɔn nɛn waan "sua bɛ o da,
 tʊ zɪɛ -a man
 -e 'o Bali 'lewei vɪ.

19 An -cɛ -srɔn "wɪnun dra laji lou,
 -e 'an 'lɛbo "fɔ wɪnun drɛ 'trɛda.
 E -kɔan 'tɛ 'a, e -kɔan "nyɛn -a,
 e -kɔan "lolu -koei "a.

20 Klun -tɔala yidɛ yra,
 mlɛn dra 'tɛndɛn "le nyɛn -zʊ,
 'vaa -e Minsan -le yi -dan nɛn e "bia bɛ, 'e bɔ.

21 Tʊ zɪɛ -a man bɛ,
 min nɛn e Minsan laabʊ bɛ,
 Minsan -a "sia 'wɪ 'ji.> »

22 ɛn Piɛri "e 'nan "nyian 'nan: «Izrael 'nɔn 'ka
 "trɔɛn "tɔ: Nazaretɪ min Zozi 'ta 'trɛda, -cɛ -srɔn
 "wɪnun nɛn Bali ciɪla "va, ɛn yaa drɛ bɛ, yaa -
 kɔnman 'wein 'nan Bali 'bɛ 'pa 'sia. 23 ɛn o min
 'bɔ 'nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka -tɛ. Bali 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan 'e drɛ
 zɪɛ, ɛn yaa -tɔa 'e 'cɛn 'nan e dra. Kaa -nɔn minnun
 nɛn wa'a Bali tɔa diɛ -wlɛ, ɛn waa -tɛ -a -pɛindɪ -a
 yiba "plan da. 24 'Pian Bali -a wluan -kanɔn 'va, yaa
 'si 'ka -lɔ, -yɛɛ cɪ 'nan ya'a 'kɔlaman -e 'e 'fʊ -ka -le
 'plɛblɛ 'wlu dɪ. 25 ɛn mingɔnnɛn David 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ
 'e 'cɛn Zozi man. Yaa 'vɪ 'nan:
 <Maan -tɔa 'nan 'kʊ 'vale Minsan -a 'kʊɛ cɪ tʊ pɛɛnɔn
 man.

E ya tʊ pɛɛnɔn man 'an "srɔn

te 'e 'klan "sia 'an 'ji 'wɪ dɾɛnan.

²⁶ Tʊ pɛɛnɔn man

ci "nrandɪ a 'an 'lɔ,

ɛn an Bali 'tɔ bɔ "dre -fɔa.

ɛn -te an -ka ɔɔ,

Bali ci 'ka 'saan 'an man dɪ.

²⁷ -Yɛɛ ci 'nan

Bali 'ka 'an lei tʊe -ka -lɔ dɪ,

ɛn ya'a 'e 'suzan 'tʊe

-e 'e fʊlɪ -yrɛ -ji dɪ.

²⁸ -Si nɛn waa "siala

-e 'o 'belidɪ nɛn

ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ bɛ,

yia kɔɔn 'mɛn,

ɛn yie -kɔndɪ 'an "srɔn "le "wɛan

'an 'ci "nranman "fo.⟩

²⁹ "Bʊɪnʊn, -si a 'e 'nɔndɪ 'mɛn -e 'an vɪ 'cɛɛ 'nan:

-Kaa tra David -ka, waa 'wʊ, ɛn a -yrɛ a tian -kaa 'va

'gʊ. ³⁰ 'Pian, e ya Bali 'lewei vɪzan -a "nɛn, ɛn yaa -

tɔa 'e 'cɛn 'nan Bali -tɔ 'e wei -da -a vɪdɪ -a 'yrɛ 'nan:

⟨'E kluda min -tʊ 'e 'lɛji mingɔnɔnɛn -ble.⟩ ³¹ 'Wɪ nɛn

Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ, David -a -nan 'yɪ 'e 'cɛn -yee

"wɛan nɛn, e min 'sizan 'wɪ 'ji -le wluandɪ -kanɔn

'va wɪ 'vɪ 'vaa ɛn e drɛ. E 'nan:

⟨Bali 'ka -a 'tʊlɛ -ka -lɔ dɪ,

ɛn ya'a fʊlɪɛ -yrɛ -ji dɪ.⟩

³² Zozi 'bɔ nɛn an -yee 'wɪ ve 'gʊɛ, Bali -a wluan -

kanɔn 'va, ɛn -kaa pɛɛnɔn -kaa ya -a -nan yɪnɔn 'a.

³³ Bali -a -nyran 'e 'pɛ "yi "da, ɛn e lei 'saun nɛn e

'nan 'e -nɔan "bɛ yaa -nɔn -yrɛ. -A lei 'saun 'bɔ zɪɛ

ɛn Zozi 'ta -a 'kʊ da. -A 'bɔ nɛn ka cɪ -a -nan yɪnan,

ɛn ka cɪ -a da weinun mannan 'gʊ. ³⁴ -Yɛɛ cɪ 'nan,

David 'bɔ 'ka "e -kʊlɛ laji dɪ, 'pian -a 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan:

⟨Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan,

'i -nyran 'an 'pε "yi "da,

35 -trilii -e 'mεin 'nanmannon dre

'i 'cεin -trɔa "dave -a.»

36 -Yee "wεan 'ka Izrael 'non pεεnon 'ka -ci -tɔ
'wein 'nan, Zozi nen kaa -tε -a -pεindɪ -a yiba "plan
da bε, Bali -a dre Minsan -a, εn yaa dre 'tredanon
pεεnon 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -a.»

-Leglizi tεde -trɔanan

37 Zi minnun nen -nan bε, o 'winun zɪε -a 'man
bε, -a 'wɪ wla o man. En waa laabv Pιeri 'lee Zozi 'le
'pasianon -mienun lɔ 'nan: «"Bɔɪnun, "kɔ "dra "mεn
'kɔ?»

38 En Pιeri 'e 'nan wlε 'nan: «'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dredɪ
man, -e 'ka 'fli -non Bali lε, -e o 'ka -tɔdɔ pεεnon -
batize dre Zozi 'tɔ da, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ fui, -e
'e 'yee lei 'saun 'non 'cεε. 39 -Yεε cɪ 'nan, Bali -le 'wɪ
nen yaa 'vɪ 'nan 'e dra bε, 'ka lε nen, εn 'cee 'nennun
lε nen, 'lee minnun pεεnon nen o ya tian -kɔɔbli εn
Minsan nen -cee Bali -a bε, e "ta -daa "o laabv lε bε,
o lε nen.»

40 En Pιeri 'wɪ "kaga "pee 'vɪ "nyian -wlε, -e 'o -tɔ
'nan 'wɪ 'kpa nen bε, e 'wɪ 'pla -wlε. Yaa 'vɪ -wlε 'nan:
«'Ka 'fli -non Bali lε, -e Bali 'e 'ka 'si yra yɪdɪ nen e "ta
-daa "bɔlε 'wɪ 'wɪdɪ "drenon man bε -yrɔ.»

41 Minnun nen o Pιeri wei 'man 'yi "bε, Zozi 'le
'pasianon o -batize dre. Yi 'bɔ zɪε -a da, min -kpi
yaaga bε 'o 'fli -non Bali lε.

42 En tɔ pεεnon man 'winun nen Zozi 'le 'pasianon
-a "paaman o ji bε, waa maan te o 'ta wɔla "da 'o 'ci
'fɪdaa 'a. O ci a -tɔwɪ, o "paa 'o cin va te 'o cin man
wɪ dra. O pεεnon fε -tɔwɪ "ble 'e cin va Minsan -cin
-trɔadɪ o ji -a, εn o Bali trɔ "baa 'e cin va.

43 Zeruzalem 'nən nən -nan bε nyen o cεen kə Zozi 'le 'pasianən -ce -srən "wɪnun 'lee 'lebo "fə winun dra. 44 Minnun pεenən nən o yi -tera Zozi da bε, o ya 'e cin va, εn -wee fεnun pεenən a 'e cin va. 45 'O 'lɔ fεnun pεenən 'tan, εn waa man "lala pli minnun man. O min -tʊ "le "nən "le zɪ "lala 'wɪ cɪ "man "bε -yee 'wɪ 'zʊ. 46 Tʊ -tʊdʊ pεenən man, te 'o cin ye Bali -pan 'kuin, 'kən 'tʊdʊ nən o -wee -blifε -təəmɫan 'ji bε, 'o cin -pliman -e 'o 'kʊ -a -blɪ cɪ "nran 'lee cɪ 'fɪdaa 'a. 47 O Bali bəa te minnun o 'tə "yi "ve. εn tʊ pεenən man bε, Minsan minnun "sia 'wɪ 'ji te e o -sεan "o va.

3

Pieri min -srandɪ "tra "tʊ beli

1 Yi -tʊ da, te yidε tεenɫa, εn Zan 'lee Pieri "ta -ko yidεa Bali trʊ 'balε. 2 Bali -pan 'kən 'bə man -klən -yrε nən waa laabo -kpεin fenyian bε, min -srandɪ "tra "tʊ yra -a "nən. -A min 'bə, waa -ya zɪε. Tʊ pεenən man, o -taa min 'bə 'nyenɫea -kpεin 'bə "srən 'nan te e "lala trʊ "baa minnun nən o -wɫamlan Bali -pan 'kuin bε -wɫɔ. 3 Zɪ e Pieri 'lee Zan 'yɪ te o "ta -wɫamlan bε, εn e fε trʊ 'ba -wɫɔ.

4 Təən εn Pieri 'lee Zan 'o yie 'sɛn "da, waa -nanjεen, εn Pieri "e -yrε 'nan: «'I 'kʊ 'nanjɛn.» 5 εn e o -nanjεen, "yee 'ji "le o "ta fε -tʊ -nəan 'yrε.

6 εn Pieri "e -yrε 'nan: «"Lala 'ka 'an 'lɔ dɪ, εn -siga 'ka 'an 'lɔ dɪ, 'pian fε nən 'an 'lɔ bε, maan -nəan 'yie: Nazaretɪ min Zozi Crizi 'tə da, 'i 'wɫuan lou, 'i 'ta wɫ!» 7 -A -nan nən yaa 'kun 'e 'pε "yi "man, εn yaa wɫuan lou. 'Nun təən εn min -srandɪ "tra zɪε -a cεin 'lee -a -sezenennun -tə 'e man 'plεble. 8 E drε 'klɪ, εn e -tə lou, εn e 'ta wɫdɪ 'sia 'o 'vale Pieri 'lee Zan -a. O

wla Bali -pan 'kuin, te e -ko 'ta wodı -a. E -ko 'sudi -a lou, te e Bali 'tə bəa.

⁹ Minnun pɛɛnən -a 'yɪ 'ta wɔnan, te e Bali 'tə bəa. ¹⁰ Waa -təa 'nan, min nɛn 'e -nyrandı -klɔn -yrɛ nɛn waa laabo -kpɛin fɛnyian bɛ -a "nɛn te e fɛ tru "baa bɛ -nyrɛn. ɛn 'wɪ nɛn e drɛ -yrɛ "bɛ -a 'wɪ ciula minnun pɛɛnən da, 'wɪ o 'kan.

Pieri 'wɪ tin 'ba Bali -pan 'kuin

¹¹ Te ya'a tian 'silɛ Pieri 'lee Zan "srɔn "dɪ, ɛn o 'bɔ Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nɛn "nɛn waa 'tə 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan, tɔɔn ɛn minnun nɛn 'wɪ o 'kan 'gʊɛ, o -kʊ o 'lɛ flan -a. ¹² Zɪ Pieri 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, tɔɔn ɛn e -wlɛ 'nan: «Izrael 'nɔn, -mɛ "lɛ "wɛan nɛn 'wɪ 'ka 'kan? -Mɛ "lɛ "wɛan nɛn ka 'kʊ -nanjɛan? Bali -le 'plɛblɛ 'bɛ min 'gʊɛ -a beli, 'kʊ 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ "cɛɛ dɪ. ¹³ Bali nɛn e cɪ Abraam -le Bali -a 'lee Izak -le Bali -a 'lee Zago 'le Bali -a 'lee -kaa tranun -le Bali -a bɛ, -yɛɛ e 'suzan Zozi Crizi -le 'plɛblɛ 'ci kɔɔn. -A -pɪ Zozi zɪɛ, Pilati "e 'vɪ 'nan 'o 'si "man 'pian ka'a 'wɪɛ "man "dɪ. Ka kɔala "man, ɛn kaa -nɔn minnun lɛ, ɛn waa -tɛ. ¹⁴ Min nɛn 'bɛ a Bali 'lɛ 'saun ɛn 'bɛ a min tɪglɪ 'a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn ɛn wɛɛ 'tɛ, ɛn ka wɪɪ min -tɛzan man 'bɛ "pa 'ji 'nan te 'wɛɛ 'tɛ dɪ. ¹⁵ Ka min nɛn e cɪ 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a san -a bɛ, -a -tɛ, 'pian Bali -a wluan -kanɔn 'va, ɛn kʊ ya -a -nan yɪnɔn 'a. ¹⁶ Yi -tɛradɪ -a 'tə da -le "wɛan, -a 'tə 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ min nɛn kaa -təa ɛn kaa ye 'gʊɛ e beli. Yi -tɛradɪ Zozi da 'bɛ beli "fo 'ka pɛɛnən yɪɛ man 'gʊ.

¹⁷ An "bɔɪnun, maan -təa 'nan 'wɪ nɛn 'ka 'bɔ 'lee 'ka 'tanɔn 'a drɛ Zozi lɛ bɛ, ka'a -ci -tɔɛ 'vaa, ɛn kaa drɛ dɪ. ¹⁸ 'Pian Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e drɛ zɪ, -e 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnən -a 'vɪ bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ. -A 'wɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ -yɛɛ min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -le yra yɪdɪ -a.

19 -Yee "wεan 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. 20 -Te kaa drɛ zɪɛ -e Minsan Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ, -e min 'sizan 'wɪ 'ji Zozi nɛn yaa 'pla 'cee vɛ -a bɛ, 'e -ta -a. 21 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, Zozi Crizi -fo tian laji -trilii -e tʊ nɛn Bali "e 'nan 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔan 'trɛda dɪ "le 'trɛda pou sianan 'zʊ bɛ, 'e 'bɔ. 'Wɪ zɪɛ, Bali 'lewei vɪnɔn 'saun -a 'vɪ 'e 'cɛn. 22 Moizi -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan: <Minsan nɛn 'cee Bali -a bɛ, -e -taa Bali 'lewei vɪzan -tʊ -a 'cɛɛ "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. 'Ka 'va nɛn e min zɪɛ -a "sia, 'ka min zɪɛ -a wei man -e 'ka 'ta wɔla "da. 23 'Pian bii nɛn yi'a min zɪɛ -a wei man lɛ dɪɛ, 'i klu "so Bali -le minnun yei.>

24 ɛn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Sanmian 'lee Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn nɛn o -ta -yee -sru "bɛ, waa 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ "mɛn "drɛnan 'gʊ. 25 Bali 'lewei vɪnɔn zɪɛ ka ya o kludanɔn 'a, ɛn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'cɛɛ cɪ -a "nɛn "blɪnɔn 'a. Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan: <'I kluda min -tʊ 'tɔ 'ji an -fɛa ve 'trɛdanɔn pɛɛnɔn man, tɔɔn ɛn Bali -ta 'e 'suzan 'a.>

26 -Yee "wεan Bali 'e 'suzan Zozi Crizi 'bɔla 'ka 'va 'e 'flin 'nan -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'fli -nɔn -yrɛ -e 'e -fɛa vɪ 'ka man.»

4

O -kʊ Piri 'lee Zan -a tin 'banɔn 'cɛin -da

1 Piri 'lee Zan -fʊ tin 'banan minnun lɛ, ɛn Bali -pannɔn 'lee min nɛn e yiɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee Saduze 'nɔn 'ta. 2 'Bli 'fɔ o ji 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn "fli zɪɛ o ya 'wɪ "paanan minnun ji, te waa ve -wɛ 'nan, Zozi wluan -kanɔn 'va, -yee "wεan minnun nɛn o -ka bɛ o wuanla -kanɔn 'va. 3 O Zozi

'le 'pasianon "fli zie o 'kun, en o -ku o -fale -pu 'kuin 'nan -e tu 'e 'cen o man, koo fenan -ku -koo bli. ⁴ 'Pian minnun nen o 'wi zie -a 'man be, o "kaga "fo Zozi 'va, en Zozi -sru 'ta wnon "nen 'bo -kpi 'soolu (5.000).

⁵ Zi tu ceeen be, en Zuif 'non 'tanon 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vnon 'o cin 'yi Zeruzalem. ⁶ Bali -pannon 'tazan Ane a o va, 'lee Kaifa 'lee Zan 'lee Alexandre 'lee Bali -pannon 'tazan "srannon -mienun "nyian. ⁷ En o 'nan 'o 'ta Pieri 'lee Zan -a 'o yei. Zi Pieri 'lee Zan -ta be, en waa laabu -wlo 'nan: «'Pleble "cen "a nen ka min -srandi "tra beli, en -ti 'to da nen ka 'winun zie -a dra?»

⁸ En Pieri nen 'e fadi Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a be, e 'nan -wle 'nan: «Zuif 'non 'tanon 'lee min cejenun, ⁹ -te ceevu o 'wi laabu 'ku 'lo "yi "nen kua dre min -srandi "tra "le be -a da be 'lee min nen kua dre -a 'to da be -a da be, ¹⁰ kua ve 'cee -e 'ka -to, en "nyian -e Izrael 'non ppeonon 'o -to 'nan: Nazareti min Zozi Crizi nen kaa -te -a -peindi -a yiba "plan da, en Bali -a wluan -kanon 'va be, -a 'to da nen ka min 'labbe -a ye 'e 'belidi. ¹¹ E ya 'e 'cenen -tedi Bali -le 'fluba 'saun 'ji 'nan:

<-Kole nen 'ka 'kon 'tonon,
kaa tuv 'ka 'pela koda be,
-yee dre 'kon 'to -kole tigli 'a.>

¹² -A 'saza 'va nen 'belidi ci, -yee ci 'nan lakole 'wlu 'gu, Bali 'ka 'to 'tu -nonle minnun le -e min 'e 'ciula "va -e 'e 'belidi yi di.»

¹³ Ton en tin 'banon nen 'o cin 'yi be 'wi o 'kan. - Yee ci 'nan, waa -ci -to 'nan, Pieri 'lee Zan -le 'wi nen waa 'vi be, o yi -tera 'o 'fli da en nyen 'ka o ji di. En waa -ci -to "nyian 'nan, Zan 'lee Pieri be 'flanon "tun "nen waa, en wa'a Bali -le 'fluba -tranlea di. 'Pian

waa -tɔa 'nan, 'o 'vale Zozi nun -a o 'ta wɔla, ¹⁴ ɛn min-srandɪ "tra "nɛn -cɛ 'si "man te waa ye 'e 'tɔdɪ o "srɔn "bɛ, -yee "wɛan 'wɪ 'tɔ 'ka o ji -e 'o vɪ dɪ. ¹⁵ Tɔɔn ɛn o 'nan -wɛ 'nan 'o 'man 'tɛn "tiɛnnɔn. -A -nan nɛn -sa -fɔla tin 'banɔn 'bɔ yei. ¹⁶ ɛn waa laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Kaa dra minnun 'labɛ -wɛ 'kɔ? Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn -a -ci -tɔa 'wein, 'nan -cɛ -srɔn "wɪ -dan nɛn 'labɛ -wɛɛ drɛ. ɛn -ka'a 'kɔlaman -a -sa -fɔdɪ -a dɪ. ¹⁷ 'Pian -e o "fli zɪɛ, -e -wee 'wɪ 'bɔ 'e vɪɛ 'e fuila "man "minnun pɛɛnɔn 'va dɪɛ, -kaa 'wɪ 'pla -wɛ 'kɔgla 'nan, te o 'wɪ tin 'ba min -tɔ lɛ "nyian -wee Zozi zɪɛ -a 'tɔ da dɪ.»

¹⁸ Tɔɔn ɛn o Zan 'lee Piɛri laabu, ɛn o 'wɪ 'pla -wɛ 'kɔgla 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba "nyian minnun lɛ Zozi 'tɔ da dɪ, ɛn te 'o 'wɪ "paa "nyian minnun ji Zozi 'tɔ da dɪ.

¹⁹ ɛn Piɛri 'lee Zan "e 'nan -wɛ 'nan: «'wɪ nɛn e ci tɔgɪ bɛ, 'ka vɪ 'ka 'bɔ 'a: 'Kɔ 'ta wɔla 'ka wei da, -baa 'kɔ 'ta wɔla Bali wei da? ²⁰ 'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ 'wɪ nɛn kɔa -nan 'yɪ, ɛn kɔa 'man bɛ, kɔ'a 'kɔlaman -e 'kɔ 'lɛbo 'pla "da -a 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a dɪ.»

²¹ Tɔɔn ɛn tin 'banɔn 'wɪ 'pla "nyian -wɛ 'kɔgla 'kpa, ɛn o -si -nɔn -wɛ 'nan 'o 'kɔ. Tin 'banɔn 'bɔ 'ka -kɔlɛ -si -tɔ yɪdɪ -a -e 'o 'wɪ 'nɔn -wɛ "dɪ, kɔɔ minnun pɛɛnɔn a Bali 'tɔ bɔnan 'wɪ nɛn e drɛ bɛ -yee "wɛan.

²² ɛn "nyian min-srandɪ "tra "nɛn -cɛ -srɔn "wɪ zɪɛ e drɛ, ɛn -cɛ 'si "man "bɛ, min ceje nɛn -a lɛ -fuba sinjɛn -cia "bɛ -nyɛn.

Zozinɔn Bali trɔ 'ba

²³ Zɪ o 'si o man bɛ, ɛn o -kɔ 'o "bɔvɪ Zozinɔn -mienun va, ɛn 'wɪ nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -a 'vɪ -wɛ "bɛ, o -wee 'vɪ. ²⁴ ɛn zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o pɛɛnɔn 'ci drɛ 'tɔ, ɛn o Bali trɔ 'ba 'nan: «'Kɔ 'san, yɪɛ 'trɛ drɛ, yɪɛ lakɔlɛ 'pla, yɪɛ jemie 'lee 'e

'va fenun pɛɛnɔn drɛ. ²⁵ Yiɛ 'pa 'kɔ tra David 'le 'yie lei 'saun 'a 'nan:

«-Mɛ "le "wɛan nɛn 'bli a 'e 'fɔdɪ 'lɛglɔn pɛɛnɔn da minnun ji zɪɛ,

ɛn -mɛ "le "wɛan nɛn 'wɪ nɛn -a -ci "ka "dɪɛ,
-a -cin a minnun ji zɪɛ?

²⁶ Trɛda mingɔnnɛn nun 'o man wɔv 'kuli da,

ɛn 'o 'ci 'pa 'o 'vale minnun tanɔn 'a

Minsan Bali 'lee -yee min nɛn yaa 'si "va

ɛn yaa 'pa 'sia 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ o man.»

²⁷ 'Wɪ 'kpa nɛn, -yɛɛ ci 'nan Erodi 'lee Ponzɔ Pilati 'o

cin 'yɪ 'fla zɪɛ -a da 'o 'vale -pɛnnɔn 'lee Izrael 'nɔn

'a, ɛn 'o 'ci 'pa 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va, ɛn

yia 'pa 'sia, 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ -a man. ²⁸ 'Wɪ

nɛn yia 'vɪ 'i 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'lee 'i 'bɔ 'ci 'sɔ 'a 'e 'cɛn

bɛ, -a 'bɔ nɛn waa 'lɛ sɔɔ. ²⁹ -Yee "wɛan, 'bɛ nɛn 'gɔvɛ

Minsan Bali, 'i 'wɪ nɛn waa dra -wɛ "bɛ, 'i yɪ 'i drɛ -e

'i 'sunɔn 'o 'yie 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun lɛ yɪ -tɛradɪ 'o

'fli da -a. ³⁰ 'I 'yie 'plɛblɛ 'ci -kɔɔn 'dɔ -e 'i 'sunɔn 'o -

cɛ 'si minnun man -e 'o 'lɛbɔ "fɔ wɪnɔn 'lee -cɛ -srɔn

"wɪnɔn drɛ 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va "bɛ -a

'tɔ da.»

³¹ Zɪ o cɛɛn Bali trɔv 'badɪ man bɛ, ɛn fenan nɛn o

ci 'o cin yɪdɪ bɛ -a -nan nyɔɔndɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei

'saun o pɛɛnɔn 'fa, ɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia

minnun lɛ te "klan 'ka o ji "nyian dɪ.

Zozinɔn 'pa 'o cin va 'wɪnɔn drɛnan

³² Minnun pɛɛnɔn nɛn o yɪ -tɛra Zozi Crizi da bɛ,

o drɛ min -tɔwɪ "a, o ci wɪ a -tɔwɪ. -Te min -tɔ yɪfɛ

a bɛ, te o pɛɛnɔn 'le vɛ nɛn. ³³ 'Plɛblɛ -dan nɛn -wɪbɔ

"bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn o Minsan Zozi 'le wluandɪ -kanɔn

'va wɪ ve minnun lɛ, ɛn "nyian bɛ, Bali -le -fɛa a

o man 'kpa. ³⁴ Fɛ -tɔ 'ka 'kle min -tɔ man o va dɪ.

Koo minnun nen -wee fei 'lee 'konnun a be waa -tan, en o -ta -a man "lala -a, ³⁵ en waa -sran Zozi 'le 'pasianon 'wlu. Zozi 'le 'pasianon z1e, o min -tu 'le "non 'le z1 "lala 'w1 c1 "man "be -yee 'w1 'zv.

³⁶ Levi min -tu a o va, waa -ya Sipri 'leglon 'ji, -a 'to nen Zozev, en Zozi 'le 'pasianon -a 'to 'pa "nyian Barnaba, 'be 'ci 'be c1 'nan min nen e min "koe -toa 'e da. ³⁷ -Yee fei nen 'e 'lo be yaa -tan, en e -ta -a man "lala -a, yaa -sran Zozi 'le 'pasianon 'wlu.

5

Anania 'lee Safira -le 'w1

¹ 'Pian min -tu a, -a 'to nen Anania, 'o 'vale 'e nan Safira -a o 'wee -yo -tan. ² Yaa man "lala -mie 'si "va, en yee 'pla 'yee ve -a, -a nan -a -toa z1e, en e -kv -a -nyranman -a Zozi 'le 'pasianon le.

³ Toon en Pieri "e -yre 'nan: «Anania, -me "le "wean nen 'i 'fli 'tvt en Satan wla 'i 'ji, en i 'wlu 'sen Bali lei 'saun le, en i 'yie -yo man "lala -mie 'pla 'yie ve -a? ⁴ 'I 'bo 'le -yo nen, en yia -tan. En z1 yia -tan, -a man "lala be, 'i 'bo 'le ve "cee dvt? En -me "le "wean nen 'w1 'wldi z1e, yia nrøn 'i 'ji? Minnun le "cee i 'wlu 'sen di, 'pian Bali le nen i 'wlu 'sen.»

⁵ Z1 Anania 'w1 z1e -a 'man be, e -tria, en e -ka. Minnun peenon nen o 'w1 z1e -a 'man be, "klan -dan -sen o ji. ⁶ -Gobonun nen -nan be, o so 'pa -a -kad1 man, en o -kv -a wule.

⁷ -A -nan 'møn -trilii, "be -sru en -a nan -ta, te 'w1 nen e dre be, ya'a tian "e "manle di. ⁸ En Pieri -a laabv -yrv 'nan: «-Yo nen kaa -tan be, -a man "lala nen 'gv?»

En -a nan -a wun -fo 'nan -a man "lala nen be.

⁹ Tɔɔn ɛn Piɛri "e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn 'ka 'ci 'pa, ɛn ka Minsan lei 'man -tan? "I 'yio, minnun nɛn wei -sran 'wɔ bɛ, o nɛn 'kɔn 'lɛ "nɛn "bɛ, o "ta -ko "nyian "yie "a.»

¹⁰ 'Nun tɔɔn e -tria Piɛri 'wlu, ɛn e -ka. -A -nan nɛn -gobonun wla o 'bɔ "man te e ya 'e 'kadɪ, ɛn waa 'sia o -kɔ -a wulɛ 'e -sran "srɔn. ¹¹ -Leglizi 'nɔn 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -dan -sɛn o ji.

Zozi 'le 'pasianɔn minnun "kaga beli

¹² Zozi 'le 'pasianɔn 'lɛbo "fɔ wɪ 'lee -cɛ -srɔn "wɪ "kaga drɛ minnun yie man. Zozinɔn pɛɛnɔn a 'o cin yɪdɪ Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nɛn "nɛn waa 'tɔ 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan. -A -nan nɛn 'o cin ye 'e 'cɛn. ¹³ ɛn minnun nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ o -tɔ 'ka -plilɛ o man dɪ, 'pian te o Zozinɔn 'tɔ "yi "ve. ¹⁴ Minnun "kaga "yi -tɛra Minsan da, -e 'e 'sia lɔmɔn 'lee 'klɔnmɔn man, te o -ko -sɛndɪ -a Zozinɔn 'va. ¹⁵ Minnun 'bɔla 'ji -cɛ -tɛnɔn 'a 'fla yei, te o -cɛ -tɛnɔn 'bɔ nyianla -saa 'lee nyinnan "davɛ -mienun da. Minnun zɪɛ, waa "nrɔnman 'o 'ji, 'nan -te Piɛri "ɛ ciɪ -e -a fulɔ lei "tun 'e 'ciɪ min -tɔ da 'fɛndaa. ¹⁶ Minnun "kaga "sia 'flanun nɛn Zeruzalɛm "srɔn "bɛ -a da, te o -taa "nyian -cɛ -tɛnɔn 'lee minnun nɛn pɔn 'e 'pɛ klɛ o man bɛ waa, te o pɛɛnɔn "belia.

Minnun 'tɛ 'pa Zozi 'le 'pasianɔn da

¹⁷ Man bɔdɪ wlala Bali -pannɔn 'tazan 'lee Saduze 'nɔn 'ji Zozi 'le 'pasianɔn man. ¹⁸ -A -nan nɛn o Zozi 'le 'pasianɔn 'kun, ɛn o o -fɔ -pɔ 'kuin. ¹⁹ 'Pian zɪ -pei 'tan bɛ, ɛn Minsan -le 'pasiazan -tɔ -ta -pɔ 'kɔn 'lɛ 'solɛ o da, e o 'bɔla bei, ɛn e 'nan -wɪɛ

'nan: ²⁰ «'Ka 'kʊ Bali -pan 'kuin -e 'ka Bali wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "bɛ -a -nan wɪ vɪ minnun lɛ.»

²¹ ɛn o wɪ "man. Bodrun puunɔn o -kʊ Bali -pan 'kuin, ɛn o 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji.

Tʊ 'bɔ zɪɛ -a wɪ bɛ, Bali -pannɔn 'tazan 'lee 'e 'srɔnnɔn tin 'banɔn cin 'yɪ 'o 'vale Zuif min cejenun -a. ɛn o minnun 'pa 'sia -pʊ 'kuin 'nan 'o 'ta Zozi 'le 'pasianɔn 'a. ²² 'Pian, minnun nɛn o o 'pa 'sia bɛ, wa'a Zozi 'le 'pasianɔn yɪɛ -pʊ 'kuin dɪ. ɛn o 'li 'o da tin 'banɔn 'va, o 'wɪ zɪɛ -a 'sinan 'pa -wɪɛ. ²³ Waa 'vɪ -wɪɛ 'nan: «-Pʊ 'kɔn a 'e 'fɔdɪ -ji "fo, ɛn 'sounjanun a -a 'lɛ "nɛn 'pian zɪ kʊ 'kɔn 'lɛ 'sʊ bɛ, kʊ'a Zozi 'le 'pasianɔn yɪɛ -ji dɪ.»

²⁴ Zɪ min nɛn o yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ, 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, wa'a 'wɪ 'tʊ yɪɛ -e 'o vɪ Zozi 'le 'pasianɔn 'le 'sandɪ da dɪ, ɛn waa laabʊ 'o cin lɔ 'nan, -mɛ "wɪ 'bɛ cɪ zɪɛ.

²⁵ -A -nan nɛn min -tʊ -ta -a vɪɛ -wɪɛ 'nan: «'Ka 'yɪɔ, minnun nɛn ka o -fɔ -pʊ 'kuin 'gʊɛ, o ya 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin.» ²⁶ ɛn min nɛn e yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee 'yee minnun -kʊ o 'kunlɛ, ɛn o -ta waa. 'Pian wa'a drɛɛ -sa -a dɪ, kɔɔ "klan a o ji 'nan minnun "ta -kɔɛ wɛɛnman 'o 'va.

²⁷ Zɪ o -ta waa bɛ, ɛn o -kʊ waa tin 'banɔn 'lɛ. -A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tazan 'wɪ laabʊ -wɪɔ. ²⁸ E 'nan -wɪɛ 'nan: «Kʊ 'wɪ 'pla 'cɛɛ 'kɪagla 'nan, te 'ka 'wɪ "paa "nyian minnun ji 'tɔ 'labɛ -a da dɪ. "Ka 'yɪɔ "le kaa drɛ, ɛn 'cee 'wɪ "paadɪ fuila "man Zeruzalɛm "fo, ɛn ka 'nan minnun lɛ 'nan, 'kʊɛ min zɪɛ -a -tɛ.»

²⁹ Tɔɔn Pɪɛrɪ 'lee Zozi 'le 'pasianɔn -mienun -a 'vɪ -wɪɛ 'nan: «Bali wei da nɛn min 'ta 'wɔla 'e 'flin 'vaa -e 'e 'ta wɔla min wei da. ³⁰ Zozi nɛn kaa -tɛ -a -pɛindɪ

-a yiba "plan da bε, 'kɔ tranun -le Bali -a wluan -kanɔn 'va. ³¹ Bali -a -nyran 'e 'pε 'yi "da, εn yaa drε min 'sizan 'wɪ 'ji -a. εn yaa drε min tazan -a. Yaa drε zɪε 'nan -e Izrael 'nɔn o 'si 'o drε wɪ -wɪdɪ "man -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. ³² Kɔ ya 'wɪ zɪε -a -nan yunɔn 'a, εn lei 'saun nɛn Bali -a -nɔn minnun nɛn o 'ta 'wɔla Bali 'bɔ wei da bε -wɪε "bε, e ya "nyian -a -nan yizan -a.»

³³ Zɪ tin 'banɔn 'wɪ zɪε -a 'man o da bε, εn 'bli 'fɔ o ji 'e 'ciɪla "da, o ya "vale o Zozi 'le 'pasianɔn 'bɔ -tɛɛman. ³⁴ 'Pian Farizen min -tɔ nɛn waa laabo Gamaliel, e Moizi -le -pei 'fluba "paaman, εn minnun pɛɛnɔn -a bɔa "bε, e -tɔ lou tin 'banɔn yei, εn e 'nan 'o Zozi 'le 'pasianɔn 'man 'tɛn "tiennɔn. ³⁵ -A -nan nɛn e 'nan tin 'banɔn lɛ 'nan: «Izrael 'nɔn, 'wɪ nɛn ka "ta -a dra minnun 'labε -wɪε "bε, 'ka 'wulo -ji "nrɔn "da 'kpa. ³⁶ Min -tɔ nɛn waa laabo Teida bε, e 'bɔla -a -nan 'ka tian 'mɔnlɛ "bɔɔ dɪ. Zɪ -yee 'wɪ 'bɔla zɪε, e 'nan 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan tɔ -a, εn min -yaa sinjen sɔɔnla -a -sru. 'Pian waa -tɛ, εn minnun nɛn o sɔɔnla -a -sru "bε o fuila "man. Min -tɔ 'ka "nyian -fɔlɛ -nan dɪ. ³⁷ "Bε -sru, te min "nrɔndɪ tɔ 'bɔ, εn Galile min Zuda "e "ta wɔ, "bε minnun "kaga "sɛn 'e -sru. 'Pian wɛɛ 'tɛ "nyian, εn minnun pɛɛnɔn nɛn o sɔɔnla -a -sru "bε, o fuila "man. ³⁸ 'Bε nɛn 'gɔvɛ maan ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka "trɔɛn "tɔ "nyian minnun 'labε o va dɪ, εn 'ka 'si o man 'o 'kɔ. -Yɛɛ cɪ 'nan, -te -wee 'wɪ nɛn 'o cɪ "man "bε 'nan min wei da nɛn o 'ta 'wɔla bε, "te 'li 'pei te -a 'wɪ 'nyan. ³⁹ 'Pian -te Bali wei da nɛn o 'ta 'wɔla bε, "te ka'a 'kɔlaman o fuiladɪ -a "man "dɪ. 'Ka drε "yi, "tɔgɔ 'ka 'kuli -tan Bali man.»

Tɔɔn εn tin 'banɔn -a 'sia Gamaliel -le vɛ da. ⁴⁰ O Zozi 'le 'pasianɔn laabɔ, εn o 'nan 'sounjanun lɛ

'nan 'o o -sɔn -ngble -a, ɛn o 'wɪ 'pla -wɛ 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba "nyian min ɛ Zozi 'tɔ da dɪ. Tɔɔn ɛn o 'si o man.

⁴¹ -A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn 'si tin 'banɔn 'ɛ. O 'si o 'ɛ ci "nran -a, kɔɔ 'o yɾa 'yɪ Zozi 'tɔ 'ji. ⁴² Yi -tɔdɔ pɛɛnɔn man te o ya Bali -pan 'kuin 'lee 'wee 'kɔnnun -ji, wa'a 'flinɛ 'wɪ "paadɪ -a dɪ, ɛn wa'a 'flinɛ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnun ɛ dɪ.

6

O Etiɛnɛn 'lee min 'shɛɛdɔ 'si "va -e 'o 'pa Zozi 'le 'pasianɔn 'va

¹ Tɔ zɪɛ -a man te Zozinɔn a bɔnan "kaga "bɛ, ɛn minnun nɛn o Grɛk wei -fɔa "bɛ, o Zuif 'nɔn nɛn o Ebre wei -fɔa "bɛ, o man wɪ 'pla 'nan, tɔ pɛɛnɔn man, -te "wɛɛ -blɪfɛnun -pli "bɛ o ci "saan 'o 'va -calenun man. ² ɛn Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda "fli Zozinɔn pɛɛnɔn cin 'yɪ, ɛn o 'nan -wɛɛ 'nan: «E 'ka "yi, -e -kaa Bali -le 'wɪ 'tɔɪ -e -kaa "trɔɛn "tɔ -blɪfɛ -le 'wɪ "ji dɪ. ³ -Yee "wɛɛn "bɔɪnɪn, 'ka min -wɛɛ 'ka 'va 'sɔravli -e -kaa o 'pla 'nyranman zɪɛ -a da. O 'nɔn zɪɛ, 'o 'tɔ "yi 'e 'kɔn minnun 'le, 'o 'kɔn minnun nɛn o 'ta wɔla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da bɛ waa, ɛn 'o 'kɔn 'wɪ 'tɔnɔn 'a. ⁴ -Cee vɛ bɛ, -e -kaa yɪɛ 'trɔa Bali -le 'wɪ da te -kaa Bali trɔ "baa.»

⁵ 'Wɪ zɪɛ, e Zozinɔn pɛɛnɔn 'ci 'sɔ, ɛn o Etiɛnɛn -tɔ. Etiɛnɛn zɪɛ, e yɪ -tɛalɔ Bali da 'kpa, ɛn e 'ta 'wɔla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da. ɛn o Filipɔ 'lee Prokɔr 'lee Nikanor 'lee Timɔn 'lee Parmena 'lee Antɪɔs min Nikola nɛn e drɛ Zuif min -a bɛ, o 'yɪ. ⁶ Zozinɔn o kɔɔn Zozi 'le 'pasianɔn ɛ, tɔɔn ɛn 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o Bali trɔ 'ba -wɛɛ.

7 Bali -le 'wɪ 'nənnən 'ko fuiladı -a "man, te Zozinən 'ko bədi -a "kaga Zeruzaləm, ən te Bali -pannən "kaga 'ta wɔla "nyian Zozi 'le 'wɪ da.

Minnun Etiēnən 'kun

8 Bali 'yee 'plɛblɛ 'lee 'yee yɪdi "yi "nən Etiēnən lɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e -cɛ -srən "wɪnun 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnun dra minnun yɪɛ man. 9 'Pian minnun nɛn o -ko Bali trɔ 'balɛ nɔannun nɛn o 'si o man bɛ, -wee cin yɪ 'kuin bɛ, o -sa -fɔdi 'sia 'o 'vale Etiēnən -a. Minnun zɪɛ Zuif 'nən nɛn waa, o "sia Sirene, ən o -mie "sia Alɛzandri, ən o -mie "sia Silisi 'lee Azi 'lɛglɔn 'ji. 10 'Pian Etiēnən o "kle "sa -fɔdi -a. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ 'tɔdi nɛn Bali lei 'saun -a -nɔan -yrɛ "bɛ -a 'bɔ 'a nɛn 'e "we.

11 Ən o -kɔ -fɔlɛ minnun -sru "lala -a 'nan 'o vɪ Etiēnən man 'nan, 'o 'bɔ "man te e ya Moizi 'lee Bali 'tɔ srɛnan. 12 'Wɪ zɪɛ, e 'bli 'fɔ min cɛjenun 'lee 'fluba 'ci vɪnən 'ji, ən o -kɔ -a 'kunlɛ -sa -a, ən o -kɔ -a tin 'banən 'cɛin -da. 13 O -fɔ "nyian minnun peenun -sru, ən 'o 'ta 'wlu 'sɛnlɛ "man "nyian. Waa 'vɪ 'nan: «Min 'gɔɛ, e wɪ 'wɪdi Bali -pan 'kɔn nɛn Bali -le vɛ -a bɛ -a man, ən e wɪ "nyian -wɪdi Moizi -le -peinun man. 14 Kɔa 'man "da 'nan: Nazaretɪ min Zozi 'kɔn zɪɛ -a -wɪa, ən Moizi -le -peinun nɛn yaa -tɔ -kaa tranun lɛ bɛ, Zozi -a limlan -e -ka'a vɪlɛ -kaa 'ta wɔla "da "dɪ.»

15 -A -nan nɛn minnun pɛɛnən nɛn tin 'banan bɛ, 'o yɪɛ 'sɛn Etiēnən da, ən waa yra 'yɪ "le Bali -le 'pasianən nɛn laji bɛ -a -tɔ -zɔ.

7

Etiēnən 'wɪ tin 'ba tin 'banən lɛ

1 Tɔɔn ən Bali -pannən 'tazan -a laabɔ Etiēnən -lə 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn?»

2 En Etiēnen 'e 'nan: «'An "bounun, 'an "tūnun, 'ka "trōen "tō 'an wei lē. 'Li 'kpa te Abraam -nyēanla Mesopotami bē, en -cee Bali nēn -a -kōōn "manvē "ka "dīē, 'e 'fli kōōn -yrē 'vaa, en e -kū -nyēnlēa Aran.

3 E 'nan Abraam lē 'nan:

⟨'I 'si 'yie 'lēglōn 'ji,

'i si 'i 'mangulinun va,

-e 'i 'kū 'trē nēn

an "ta -daa -a -kōōnlē 'yie 'gūē -a da.⟩

4 En Abraam 'si Kalde 'lēglōn 'ji, en e -kū -nyēnlēa Aran. E -fū -nan nun. Zī -a "tī "ka bē, en Bali -ta -a 'lēglōn nēn ka cī -ji cēēgū 'gūē -a -ji. 5 Bali 'ka -yēē -yō -nōnlē 'lēglōn zīē -a -ji dī. Bali 'ka -yēē "blīnan "wēnnēn 'nōnlē dī. 'Pian e -tō 'e wei da 'nan 'e 'lēglōn zīē -a -nōan -yrē -yēē vē -a, en -yēē -sru 'e -nōan -a klu lē. Bali 'wī zīē -a 'vī, te Abraam -le 'nēn "ka "dī. 'Pian Bali -a 'vī 'nan:

6 ⟨'Lēglōn nēn -pēn da bē,

-a 'ji nēn 'i kludanōn -nyēanla.

O -kōōn "minnūn -le nōannūn -a -nan nun.

Minnūn 'tē "paa o da lē -yaa sinjēn wlu.

7 'Pian 'lēglōn nēn o drē -weē nōannūn -a bē,

an 'wī "nēn -kōōnman -wlē.

'An 'bō Bali 'bē 'vī.

"Bē -sru 'i kludanōn lia 'o da

-e 'o 'ta 'an trū 'ba Kanan 'lēglōn 'bō 'gūē -a -ji.⟩

8 Bali -tō 'e wei da Abraam lē 'nan e 'lēglōn zīē -a -nōan -yrē. -A -nōan -kōōn "vē nēn 'e 'fōdī -klōnmōn -va -a. -Yēē "wēan Abraam Izak -ya, en yaa -fō -klōnmōn -va -a -ya yi 'sōravli "da. -A -tūwli "nēn Izak "e drē Zago lē, en Zago "e drē "nyian 'yēē 'nēnnūn -fuda "fli "nēn -kaa tra "le "tranūn -a bē -wlē.

9 Zozefv "bounun man bu Zozefv -va, en waa -tan 'le nɔan -zv Ezipti. 'Pian Bali 'pa "va, ¹⁰ en yaa 'si 'wɪ 'pleble pɛɛnɔn 'ji. Bali 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ, en Ezipti mingɔnnɛn -a 'yɪ "yi. Mingɔnnɛn zɪɛ e Zozefv -tɔ 'e 'wluzan -dan tv -a Ezipti 'lɛglɔn da 'lee 'e yɪfɛnun da.

¹¹ Tɔɔn en dra -dan tv -ta Ezipti 'lɛglɔn 'lee Kanan 'lɛglɔn 'ji. Dra zɪɛ -a cibɛn a "buv 'le "wɛan, -kaa tranun 'ka 'blɪfɛ ye -e 'o -blɪ dɪ. ¹² -A -nan nɛn Zago -a man 'nan -blɪfɛ a Ezipti, en e Zozefv "bounun nɛn -kaa tranun -a bɛ, o 'pa 'sia 'e tɛdɛ. ¹³ -A "flizan da bɛ, en Zozefv 'e 'fli -kɔɔn 'e "bounun lɛ. -A -nan nɛn Ezipti mingɔnnɛn Zozefv 'sinan 'tɔ. ¹⁴ Zozefv 'e 'nan 'e "bounun lɛ 'nan, 'o 'kɔ 'e "tɪ Zago 'si 'o -taa. -A "tɪ Zago 'lee 'e 'mangulinun a min -fuba 'sɔravli 'wlɛ 'soolu. ¹⁵ Zago 'kɔ Ezipti, en e -ka -nan nun 'o 'vale 'yee 'nɛnnun nɛn -kaa tranun -a bɛ waa. ¹⁶ O -ta o pɛɛnɔn wɔlɛ Sizɛm 'fla Kanan 'lɛglɔn 'ji. Minnun o 'wɔ min wɔnan nɛn Abraam -a 'lɔ "lala -a Emor -pinun lɔ bɛ -a -nan.

¹⁷ Zɪ tv nɛn Bali 'e wei -nɔn Abraam lɛ 'nan e 'wɪ 'tv dra -yrɛ "bɛ, e ya bɔnan -kogo bɛ, en Abraam klu-danɔn fadɪ 'sia "da, en o bɔdɪ 'sia "kaga Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ¹⁸ -A -nan nɛn mingɔnnɛn -trɛ -tv mingɔnnɛn -blɪdɪ "sia Ezipti 'lɛglɔn da. Mingɔnnɛn zɪɛ, ya'a Zozefv -tɔlɛ dɪ. ¹⁹ -A mingɔnnɛn zɪɛ, e -cee minnun see paa, en e 'tɛ 'pa -kaa tranun da, e -tɔ -kaa tranun man -sa -a, 'nan 'o 'si 'nɛn 'linɛnnun -sru, -e 'o kaa.

²⁰ -A tv zɪɛ -a man nɛn o Moizi -ya. Moizi 'sɔ Bali lɛ tɪgh, en e -fv 'e "tɪ "le "kɔnnɛn mlɛn yaaga te e 'nyɔn -mlɪan. ²¹ En zɪ o 'si -a -sru "bɛ, -a -nan nɛn Ezipti mingɔnnɛn 'lu -a 'sia, en yaa 'lɛbv 'le 'yee 'nɛn 'zv. ²² O Moizi 'lɛbv Ezipti 'nɔn 'le 'wɪ 'tɔdɪ -a, en Moizi

'lewei 'lee -a dre wɪnɪn -a kɔɔn 'nan e ya min 'pleble 'a.

²³ Zɪ Moizi lɛ 'bɔ -fuba sinjɛn bɛ, -a -nan nɛn -a -cin -trɔa "ji 'nan 'e 'kɔ 'e "bɔɪ Izraɛl 'nɔn 'nanjɛn. ²⁴ ɛn e Ezipti min -tɔ 'yɪ, te e ya 'tɛ 'panan Izraɛl min -tɔ da, te -a -ci "ka "dɪ, ɛn e 'padɪ 'sia Izraɛl min zɪɛ -a va, ɛn Ezipti min -ka -yrɔ. ²⁵ Moizi 'e 'ci nrɔn 'nan 'e "bɔɪ Izraɛl 'nɔn -a -ci -tɔa paan 'nan Bali 'e 'si "va 'nan -e 'e o 'si nɔanba -ji. 'Pian wa'a -ci manlɛ dɪ. ²⁶ "Bɛ -sru, tɔ cɛɛn te Moizi Izraɛl 'nɔn "fli "ye te o ya 'wɪ 'blɪnan, ɛn e ya "vale e o yei "paamlan. E 'nan -wɛɛ 'nan: <An beenun, ka ya "bɔɪnɪn -a. -Mɛ "le "wɛɛn nɛn ka 'tɛ "paa 'ka cin da te -a -ci "ka "dɪ?>

²⁷ 'Pian min nɛn e cɪ 'tɛ 'panan 'e bɔɛzan -tɔ da bɛ, e 'nan Moizi lɛ 'nan: <-Tɪɛ i -tɔ 'kɔ 'tazan -a? -Tɪɛ i -tɔ 'kɔɛ tin 'bazan 'a? ²⁸ I ya "vale 'yian -tɛa "le zɪ i Ezipti min -tɛ 'sɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ?> ²⁹ Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e -tɛ -ji, e -kɔ yɔɔlɛ Mandian 'lɛglɔn 'ji. E 'nɛn 'ya -nan nun "fli.

³⁰ Lɛ -fuba sinjɛn "bɛ -sru, ɛn Bali -le 'pasiazan -tɔ 'e 'fli kɔɔn -yrɛ "bui "da Sinai pɔn "srɔn. 'E 'fli kɔɔn -yrɛ 'tɛ nrɛn yei yibanɛn 'tɔ -va. ³¹ Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, 'wɪ -a 'kan, 'pian zɪ e ya -plɪnan "man 'nan -e 'e -nan yɪ bɛ, ɛn e Minsan wei 'man 'nan: ³² <An ya 'i tranun -le Bali -a. An ya 'i tranun Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'le Bali -a.> ɛn Moizi nyɔɔndɪ 'sia, ya'a -kɔlɛ Bali -nanjɛndɪ -a dɪ.

³³ -A -nan nɛn Minsan "e -yrɛ 'nan: <'I 'yie -manwua 'sɔ 'i 'cɛin -man, kɔɔ fɛnan nɛn i cɪ 'i 'tɔdɪ bɛ, e yra kɔnglɔn 'mɛn vɛ -a. ³⁴ An 'mɛn minnɪn nɛn Ezipti bɛ, -wee yra yɪdɪ 'yɪ, an -wee -paandɪ 'man, ɛn an sɔɔnla 'nan -e 'an o 'si nɔanba -ji. -Yee "wɛɛn, mɛin "paa -sia Ezipti 'lɛglɔn 'ji.>

³⁵ Moizi -tɔwli "nɛn, "nɛn minnun zɪɛ wa'a yɪɛ "yi "di, waa 'vɪ "man 'nan: <-Tɪɛ i -tɔ 'ku 'tazan -a? -Tɪɛ i -tɔ 'kɔɛ tin 'bazan 'a?> bɛ, -a 'lein nɛn Bali -a 'pa 'sia 'nan 'e 'tɔ o tazan 'lee o 'sizan nɔanba -ji -a. Bali -le 'pasiazan -tɔ 'bɛ 'e 'fli kɔɔn -yɛɛ yibanɛn 'va, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -yɛɛ. ³⁶ Moizi 'bɛ o 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji -cɛ -srɔn "wɪ 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnun drɛdɪ -a. -Cɛ -srɔn "wɪnun zɪɛ yaa drɛ Ezipti 'lɛglɔn 'ji, ɛn yaa drɛ jemie 'tɛndɛn man, ɛn yaa drɛ "bui "da lɛ -fuba sinjɛn wlu.

³⁷ Moizi 'bɔ zɪɛ, -yɛɛ 'vɪ Izraɛl 'nɔn lɛ 'nan: <Bali -taa "talɛ Bali 'lewei vɪzan -tɔ nɛn "le 'mɛn 'wɪ 'zɔ bɛ -a 'cɛɛ. -A Bali 'lewei vɪzan zɪɛ, 'ka 'bɔ 'va nɛn e bɔala.> ³⁸ Tɔ nɛn Izraɛl 'nɔn 'o cin 'yɪ "bui "da bɛ, Moizi 'bɔ 'bɛ 'tɔ Bali 'lee Izraɛl 'nɔn yei, e -tɔ 'ka tranun 'lee Bali -le 'pasiazan nɛn e 'wɪ tin 'ba -yɛɛ Sinai pɔn da bɛ o yei. Moizi lɛ nɛn Bali wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "bɛ, Bali 'bɔ -a -nɔn 'nan 'e vɪ 'cɛɛ.

³⁹ ɛn -kaa tranun 'ka -a wei 'silɛa 'wɪ 'kpa -a dɪ, o 'ci 'pa "man. ɛn waa nrɔn 'o 'ji 'nan 'o lia 'o da Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ⁴⁰ Waa 'vɪ Arɔn lɛ 'nan: <'I -cee balinun drɛ -e 'o 'si -kɔɔn -cɛɛ. -Yɛɛ cɪ 'nan Moizi 'bɔ nɛn e -kaa 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ "man "nun bɛ, -ka'a tɔa dɪ.> ⁴¹ -A -nan nɛn o fɛ -tɔ drɛ "le tri -zɔ 'nan -e 'o -pan, ɛn o tri zɪɛ -a -pan. ɛn o ci "nrandɪ 'sia 'o 'bɔ 'pɛ drɛvɛ lɛ. ⁴² Tɔɔn ɛn Bali 'e koda -tɔ o va, e o 'tɔvɪ 'nan 'o laji fɛnun -pan "le zɪ e cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

<Izraɛl 'nɔn, lɛ -fuba sinjɛn wlu

te ka ya "bui "da bɛ, ka -wi -tɛ 'mɛn?

ɛn ka 'sraga drɛ 'mɛn?

⁴³ -Cɛjɛ!

'Pian 'cee bali nɛn waa laabo Molok bɛ
-yɛɛ -tandan nɛn 'ka 'lɔ,

'lee 'cee bali Rɔnfa -le mlɛn cɛn nɛn
kaa drɛ bɛ, -nyɛn 'ka 'lɔ.

Fɛnun nɛn kaa drɛ 'nan
-e 'ka -pan bɛ -nyɛn 'ka 'lɔ.

-Yee "wɛan nɛn an 'ka "tua,
an -ko 'ka 'a Babilɔn 'lɛglɔn -sru,

ka dra -wee nɔannun -a.>

⁴⁴ Te -kaa tranun a "bui "da bɛ, -tandan nɛn Bali
-taa "ji bɛ, e ya -wɔɔ. Moizi -tandan zɪɛ -a -tɔ "le zɪ
Bali -a 'vɪ -yrɛ "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, ɛn -a 'lein nɛn yaa 'yɪ
bɛ, -nyɛn yaa -tɔ. ⁴⁵ "Bɛ -sru ɛn -tandan 'lein zɪɛ, e
-fʊ -kaa tranun -le 'nɛnnun lɔ. Zozue -trɔa o 'lɛ, ɛn o
-kʊ -nyɛnlɛa 'lɛglɔn nɛn Bali -a -ji 'nɔn 'pin o 'lɛ bɛ -a
-ji. O -kʊ -tandan zɪɛ -a 'lɛglɔn zɪɛ -a -ji, -tandan 'bɔ
'fʊ -nan nun -trilii, ɛn e 'bɔ David da. ⁴⁶ David zɪɛ e
'sɔ Bali lɛ, ɛn yaa laabʊ Bali lɔ 'nan 'e 'si -nɔn 'yrɛ -e
'e 'kɔn 'tɔ -yrɛ, 'dʊ -e Bali nɛn Zago kludanɔn 'le Bali
-a bɛ 'e -nyran ji, ⁴⁷ 'pian Salomɔn 'bɛ 'kɔn zɪɛ -a -tɔ
Bali lɛ.

⁴⁸ Te e ya 'e vɪdɪ 'nan Bali nɛn min ta lou "bɛ ya'a
'nyɛanla min -tɔ 'kɔn -ji dɪ. Bali 'lewei vɪzan 'wɪ zɪɛ
-a 'vɪ 'e 'cɛn. Yaa 'vɪ 'nan:

⁴⁹ <An Minsan, 'mɛn mingɔnnɛn pɛin a labli 'ji,
ɛn 'trɛ a 'an 'cɛin -trɔa "davɛ -a.

'Kɔn "cɛn "nɛn ka -kɔlaman -a -tɔdɪ -a 'mɛn?

ɛn nyin zia 'bɛ -kɔan 'an 'flinla "nan "a?

⁵⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'pɛ drɛvɛ fɛnun pɛɛnɔn zɪɛ -a.>

»

⁵¹ ɛn Etiɛnɛn "e 'nan tin 'banɔn lɛ 'nan: «Ka ya
minnɛn nɛn 'wɪ 'ka 'ko o -wulo -ji dɪɛ, waa. Ka ya "le
minnɛn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 'Ka "trɔɛn
"a "yuyɪ, ɛn 'ka 'ci 'pa Bali lei 'saun 'le 'wɪ man "le
'ka tranun 'zʊ. ⁵² Bali 'lewei vɪzan "cɛn "da nɛn 'ka
tranun 'ka 'tɛ 'palɛ dɪ? Bali 'lewei vɪnɔn nɛn waa
'vɪ 'nan Bali -le min tɪglɪ -taa "talɛ bɛ, 'ka tranun o

tεε, εν 'cεε min tıglı zıε 'bε 'nɔn "nyian minnun lε, εν waa -tε. ⁵³ Zı Bali -le -pei -tɔ winun cı bε, Bali -le 'pasianɔn -a -nɔn 'cεε, εν ka'a 'ta wɔlεa "da "dı.»

Minnun Etiēnen -tε, εν Saul 'tε 'padı 'sia Zozinɔn da

⁵⁴ Zı tin 'banɔn 'wı zıε -a 'man bε, 'bli 'fɔ o ji Etiēnen man, εν 'o 'shε da -blıdı 'sia. ⁵⁵ 'Pian Etiēnen nen 'e fadı Bali lei 'saun 'a bε, 'e yıε 'tɔ laji, εν e Bali -le 'tε 'san 'yı, te e Zozi ye 'e 'tɔdı lou Bali -pε "yı "da.

⁵⁶ En e 'nan: «"Ka 'yıɔ, an labli ye 'e 'lε 'sɔdı, εν an Blamin -pı ye 'e 'tɔdı lou Bali -pε "yı "da.»

⁵⁷ Minnun -paandı 'sia 'plεblε, te 'o 'pε 'wle wo 'o "trɔen 'ji. En o pεenɔn 'kɔ Etiēnen -va, waa 'kun.

⁵⁸ Waa plıla, o -kɔ -a 'fla lunen, εν waa -sɔn -kɔle -a. Minnun nen waa dre bε, o 'wee sɔnun -sran -gobo "tu nen waa laabo Saul bε -a "srɔn.

⁵⁹ Minnun Etiēnen -sɔan "kɔle -a, 'pian te Etiēnen 'e Bali trɔ "baa 'nan: «Minsan Zozi, 'an lei -nɔan 'yıε 'e "pa 'ji.» ⁶⁰ -A -nan nen 'e "po sɔn, εν e paan 'plεblε 'kpa. E 'nan: «Minsan, 'i 'wı 'wlıdı 'gɔε -a 'cε -wle.» Zı e cεen 'wı zıε -a vıdı man bε, εν 'e yıε 'lε 'wɔ.

8

¹ Saul "le 'ci 'sɔ nen 'nan minnun Etiēnen -tε.

Yı 'bɔ 'lein zıε -a da nen minnun 'tε 'padı 'sia Zozinɔn nen Zeruzalem bε o da. Zozinɔn pεenɔn fuıla "man Zude 'lee Samari 'lεglɔn 'ji, 'pian Zozi 'le 'pasianɔn "o -fɔv Zeruzalem. ² En minnun nen o 'ta wola Bali wei tıglı da bε, o Etiēnen -wuɔ, εν o -kɔ -a wɔle. ³ 'Pian Saul -le vε bε, e 'tε 'padı 'sia Zozinɔn da. E -cia 'kɔnnun 'le "nen 'nan -e 'e Zozinɔn "kuun. E 'sia lımɔn 'lee 'klɔnmɔn man, e o 'kun, εν e -kɔ o -fɔle -pɔ 'kuin.

Filip̄v Bali-le 'wɪ 'nənnən 'vɪ Samari 'nən ɛ

⁴ Zozinən nən o fuila "man "bɛ, o ciɪ Zeruzalɛm fɛnan pɛɛnən 'nan Bali -le 'wɪ 'nənnən vɪdɪ -a min-nun ɛ. ⁵ Filip̄v -kɪ Samari 'lɛglən 'ji, ɛn e min 'sizan 'wɪ 'ji -le 'wɪ 'vɪ. ⁶ Samari 'nən 'ta "kaga, o pɛɛnən o "trɔɛn "tɔ Filip̄v wei ɛ 'kpa tɪglɪ, te o -cɛ -srən "wɪnun nən yaa dra bɛ -a -nan ye, 'lee 'wɪnun nən yaa ve bɛ, -a maan. ⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan, -yɪ -wɪdɪnun nən o ya minnun -sru "bɛ o 'si o -sru -paandɪ -a, ɛn minnun nən o "tun "bo bɛ, 'lee minnun nən o -srandɪ "tra "bɛ, -cɛ 'si o man. ⁸ -A -nan nən ci "nran -dan drɛ 'fla zɪɛ -a da.

⁹ Min -tɔ a 'fla 'bɔ zɪɛ -a da 'e 'cɛn waa laabo Simən. E fɛnun dra 'bui da. -Yee 'bui wɪnun drɛdɪ Samari 'nən 'plo 'fɔ, ɛn yaa ve 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan a. ¹⁰ -E 'e 'sia 'nɛn "wɛnnɛn 'lee min ceje man, o pɛɛnən 'wɪnun nən Simən -a dra bɛ e o 'sianan, te waa ve 'nan: «Min 'labɛ, Bali nən, 'pleblɛ -dan bɛ -nyrɛn.» ¹¹ -Yɛɛ cɪ 'nan, o pɛɛnən -a wei "siala 'wɪ 'a, kɔɔ e o 'plo 'fɔ 'yee 'bui wɪnun drɛdɪ -a, -a -nan 'mən. ¹² 'Pian zɪ Filip̄v Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'vɪ, te e Zozi Crizi -le 'wɪ ve -wɛɛ "bɛ, ɛn o yi -tɛra "da. Tɔɔn lɪmən 'lee 'klɔnmən pɛɛnən 'o -batize drɛ. ¹³ Simən 'bɔ "nyian "e "yi -tɛra "da, ɛn waa -batize drɛ. Zɪ waa -batize drɛ bɛ, ya 'a 'silɛ "nyian Filip̄v "srən "dɪ. -Cɛ -srən "wɪ 'lee 'lɛbo "fɔ wɪnun nən Simən -a -nan ye Filip̄v -lɔ bɛ, yaa 'plo 'fɔ.

¹⁴ Zɪ Zozi 'le 'pasianən nən o -fɔ Zeruzalɛm bɛ, waa 'man 'nan Samari 'nən yi -tɛra Bali wei da bɛ, ɛn o Piɛri 'lee Zan 'pa 'sia o va. ¹⁵ Zɪ Piɛri 'lee Zan 'bɔla o va nun bɛ, ɛn o Bali trɪv 'ba -wɛɛ 'nan -e 'o Bali lei 'saun yɪ. ¹⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan, min -tɔ 'ka tian Bali lei 'saun yɪɛ o va dɪ, o 'o -batize drɛ 'e tɛdɛ Minsan

Zozi 'tɔ da 'e "tun. ¹⁷-A -nan nɛn Piɛri 'lee Zan 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o Bali lei 'saun 'yɪ.

¹⁸ Simɔn -a 'yɪ 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn 'o 'pɛ 'pla minnun da ɛn o Bali lei 'saun 'yɪ, -a -nan nɛn Simɔn "lala 'si, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: ¹⁹ «'Ka "mɛɛn 'pleblɛ 'nɔn "nyian, -e -te 'an 'pɛ 'pla min da bɛ, -a san 'e Bali lei 'saun yɪ.»

²⁰ 'Pian Piɛri "e -yrɛ 'nan: «'Yie "lala 'e 'kɔ 'yia 'tɛ nɛn ya'a 'driman dɪɛ -a va. Kɔɔ "yie 'ji "le o Bali -le 'pleblɛ zɪɛ -a "lɔa "lala -a. ²¹'Yie 'wɪ 'tɔ 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ji dɪ, ɛn 'i 'blinan 'ka 'nan dɪ, kɔɔ 'i 'wulo -ji wɪ 'ka tɪglɪ Bali 'lɛ dɪ. ²²-Yee "wɛan 'i 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'i 'fli -nɔn Bali lɛ. 'I Minsan trɔ 'ba, 'dɔ -e 'e -kɔla 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn 'i 'wulo -ji bɛ -a fuidɪ -a. ²³-Yɛɛ cɪ 'nan maan -tɔa 'nan i ya 'i fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "nɔnnɔn -a, ɛn i ya 'wɪ 'wɪdɪ "le nɔan -a.»

²⁴-A -nan nɛn Simɔn "e 'nan Piɛri 'lee Zan lɛ 'nan: «'Ka 'bɔ 'ka Minsan trɔ 'ba 'mɛn 'wɪ man -e 'wɪ nɛn kaa 'vɪ bɛ 'e vɪɛ 'e bɔ 'an man dɪ.»

²⁵ 'Wɪnun nɛn Minsan Zozi -a 'vɪ 'lee 'wɪnun nɛn yaa drɛ Zan 'lee Piɛri yɪɛ man bɛ, o Samari 'nɔn "le 'vɪ. Zɪ o cɛɛn -a vɪdɪ man bɛ, ɛn o 'li 'o da Zeruzalɛm. "Wɛɛ -ta -sia bɛ, o -tɔ Samari 'fla -mie da, te o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun lɛ.

Filipɔ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Etiopi min -tɔ lɛ

²⁶ Minsan -le 'pasiazan -tɔ 'wɪ tin 'ba Filipɔ lɛ 'nan: «'I -kɔ 'trɛda "tre 'zia, -e 'i -si nɛn e "sia Zeruzalɛm -e 'e 'kɔ 'fla nɛn waa laabo Gaza bɛ -a 'sia. -A da 'bɛ cɪ flu.» ²⁷ Filipɔ wluan, ɛn e -kɔ. "Yɛɛ -kɔn -kɔnan -sia bɛ, ɛn e min -tɔ 'yɪ 'e 'lɛ. Min zɪɛ, Etiopi min nɛn, ɛn e ya 'e 'sadɪ. Etiopi lɪ Kandas nɛn mingɔnnɛn -a bɛ, -a yɪɛ va nɛn 'e yɪɛ -tɔa. E -ta Bali trɔ 'balɛ Zeruzalɛm, ²⁸ ɛn e "ta lia 'e da 'e fla. E ya 'e

-nyrandi odro nen -su -a -klanman be -a -ji, te e Bali 'lewei vizan Ezai -le 'fluba 'ta ve.

²⁹ Bali lei "e Filipu le 'nan: «'I -pli odro 'labε -a man.»

³⁰ En Filipu sōnla odro zιε -a -sru, te e Etiopi min -le 'fluba ta vidi maan. E ya -a ta vīnan Bali 'lewei vizan Ezai -le 'fluba 'ji, en Filipu "e -yrε 'nan: «'Fluba nen yia ta ve be yia -ci maan?»

³¹ Etiopi min "e -yrε 'nan: «Te min 'ka 'a -kōnle 'mēn dιε, maan dra kō -e 'an -ci man?» En e Filipu laabu 'nan 'e -nyran 'e "srōn odro -ji.

³² 'Wι nen e cι -a ta vīnan Ezai -le 'fluba 'ji be -nyren 'gυ:

«O -kυ -a -tεle "le 'bla 'zυ,

en o -kυ -a "le 'bla 'nen nen

o cι -a "cε "bōnan ya'a 'we dιε -yee 'wι 'zυ.

Ya'a 'wι 'tυ 'silε "da "dι.

³³ Wa'a 'silεa fε -tυ -a dι,

en min -tυ 'ka 'tōle -a -sru "dι.

-Tιε -kōlaman -a kludanōn 'le 'wι vidi -a?

Kōō minnun 'be -yee 'belidi 'le 'tō 'trεda.»

³⁴ En Etiopi min -a laabu Filipu -lō 'nan: «-Tι nen Bali 'lewei vizan -a ve 'gυ? -A 'bō 'fli nen yaa ve, -baa min pee nen yaa ve?» ³⁵ -A -nan nen Filipu Zozi 'le 'wι 'nōnnōn vidi 'sia -yrε, 'wι nen 'e 'crēn -tεdi zιε -a da.

³⁶ O ya -kōnan 'o 'lε, en o 'bō 'yi ba man, en Etiopi min "e 'nan -yrε 'nan: «'Yi nen 'gυ, -mε -maan yi'an -batize dra dι?» ³⁷ [-A -nan nen Filipu "e -yrε 'nan: «-Te i yi -tεala "da 'i 'bli pēenōn 'a be, -e 'wei -batize drε.» En Etiopi min "e 'nan: «Maan -tōa 'nan Zozi Crizi a Bali -pι -a.»] ³⁸ En Etiopi min "e 'nan 'o odro -tō. -A -nan nen o "flinōn sōn 'yia, en Filipu -a -batize

dre. ³⁹ Zi o 'si 'yia bε, en Minsan lei Filipu 'sia, -a -nan nen Etiopi min 'ka "nyian -a yile di. -A ci -fu 'e "nrandi, en e -kv.

⁴⁰ Pian Filipu "e 'fli 'yi 'fla nen waa laabo Azo bε -a da, en e Bali -le 'wι 'nōnnōn vidi 'sia 'fla pεεnōn nen e 'bō "man, en e 'bōla Sezare bε -a da.

9

Fε nen e dre 'bō, en Saul sōnla Zozi -sru "bε

¹ Tv zιε -a man te Saul -ko tian 'te 'padι -a Minsan -srunōn da, te e -ko o -tεεdi -a. En Saul -kv Bali -pannōn 'tazan va, ² 'nan 'e 'fluba nen e -si -nōan 'yρε -e 'e -wla Zuif 'nōn 'le cin yi 'kōn nen Damas bε -a -ji bε -a -nōn 'yρε. Saul "ta -ko 'nan -e 'e 'sia lūmōn 'lee 'klōnmōn nen o 'ta wōla Minsan -sru "bε, -e 'e o "kuun -e 'e 'ta waa Zeruzalem.

³ E Damas si 'sia e ya -kōnan, e "ta bōa 'fla 'bō "srōn "kogo 'nun tōn 'te 'san -tv bii laji, en e -sen "da. ⁴ Saul -tria "tra, en e wei -tv 'man, te 'bε ve -yρε 'nan: «Saul, Saul, -mε "le "wεan i 'te "paa 'an da?»

⁵ En Saul "e -yρε 'nan: «'An 'san, -ti nen 'yia?»

En Minsan wu "man 'nan: «'An 'bō Zozi nen i 'te "paa 'an da bε, maan nen. ⁶ 'I 'wluan lou, 'i 'kv 'fla. -Te i 'bōla 'nan nun bε, 'wι nen kō 'i dre bε, waa ve 'yιε.»

⁷ Minnun nen o ci -kōnan 'o 'vale Saul nun -a bε, 'wι cila o da, wa'a -kōlale 'widi -a di, "o wei 'bō maan, 'pian wa'a min -tv ye di. ⁸ Saul wluan, -a yιε a 'e 'le 'sudi, 'pian te ya'a fεnan ye di. Waa 'kun 'e 'pε -man, en o -kv -a Damas. ⁹ E yi dre yaaga te ya'a fεnan ye di, ya'a 'yi mlīan di, en ya'a fε ble di.

¹⁰ Te Zozi -sruzan -tv a Damas, waa laabo Anania, Minsan 'wι tin 'ba -yρε "le nyrinvla -zv. Yaa

laabu Anania, en Anania "e -yre 'nan: «Minsan, maan nen 'gu.»

¹¹ En Minsan "e -yre 'nan: «'I 'wluan, 'i 'ku 'fla yei "si nen 'e 'sudi "ji tigli 'labε -a da, 'i 'ku Zudazi -le "kōnnen. Min -tu nen waa laabo Saul bε e ya Bali tru 'banan 'nan nun. Saul zιε, e "sia 'fla nen waa laabo Tars bε -a da. ¹² Te Saul 'bō "e min -tu nen waa laabo Anania bε -a ye "nyian "le nyrinvla zυ e wla, en 'e 'pe 'pla "da 'nan -e -a yie 'e 'le 'su.»

¹³ En Anania "e 'nan: «Minsan, 'te nen yaa 'pa 'i -srunōn da Zeruzalem bε, maan 'man min "kaga "da. ¹⁴ En Bali -pannōn 'tanōn 'si -nōn -yre 'nan, minnun pēēnōn nen o Bali tru "baa 'i 'tō da bε, 'e o "kuun.»

¹⁵ -A -nan nen Minsan "e Anania le 'nan: «'I 'ku! -Yεε ci 'nan, 'an 'bō mēēn min 'labε -a 'si "va 'nan -e 'e 'mēn 'nyranman 'pa, 'dυ -e 'an 'tō 'e bōla 'ji 'le glōn nun 'le, 'lee mingōnnēn nun 'le 'lee Izrael 'nōn 'le. ¹⁶ Zi e -taa 'e yra yιε -e 'an 'tō 'e fuila "man "bε, 'an 'bō 'bε -kōnman -yre.»

¹⁷ Tōōn en Anania -ku. Zi e 'bōla "kōnnen "bε, 'e 'pe 'pla Saul da, en e 'nan: «'An "bō Saul, te i ya -tanan -sia, Minsan Zozi nen 'e 'fli kōōn 'yie bε, yaan 'pa 'sia 'nan -e 'i yie 'e 'le 'su, 'nan -e 'i 'kōn 'i fadi Bali lei 'saun 'a.» ¹⁸ Nun tōōn, fε -tu 'si Saul yie da "le pōnēn fεε 'zυ, e -fōla, en -a yie 'le 'su. Saul wluan lou, en waa -batize dre. ¹⁹ Zi e -nyan bε, e fēnun bli, en -a "koe "tō 'e da.

Saul Bali -le 'wι 'vι Damas

E yi "fli yaa dre Zozi -srunōn nen Damas bε o va. ²⁰ Tōōn en e Zozi 'le 'wι 'nōnnōn vidi 'sia minnun le Zuif 'nōn 'le cin yι 'kuin 'nan Zozi bε, Bali -pi nen. ²¹ Minnun pēēnōn nen waa ye -a vīnan bε 'wι

o "kaan, te waa ve 'nan: «Min 'labε, -yεε minnun nen o Bali tru "baa Zozi 'tɔ da Zeruzalem bε, o tεε te e 'tε "paa o da 'gυ, εn e -ta "nyian Zozinɔn "kuunlε 'gυ, εn e -kυ waa Bali -pannɔn 'tanɔn lε. E dre 'kɔ, εn -yεε 'wɪ zɪε -a ve?» ²² 'Pian te Saul -ko Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnun lε 'kpa tɪglɪ. 'Wɪ nen Saul -a ve zɪε, Zuif 'nɔn nen Damas bε e o klɪ 'a, εn wa'a -kɔlale -a -zi -fɔdɪ -a dɪ. Yaa -ci -kɔɔnman -wle 'wein 'nan Zozi 'bε cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

²³ Zɪ -a -nan 'mɔn 'trilii bε, εn Zuif 'nɔn 'o cin wei -ci 'man 'nan 'o -tε. ²⁴ 'Pian -wee 'wɪ nen waa 'pla "da "bε, Saul -a 'man. O Saul man -pennan bodrun funnin -klɔn -yrε "nen 'nan -e 'o -tε. ²⁵ -Yee "wεan -pei -tɔ man, Saul -srunɔn Saul 'si, εn waa sɔɔnla 'fla man -klɔn -sru saannen 'ji.

Saul 'li 'e da Zeruzalem

²⁶ Zɪ Saul 'bɔla Zeruzalem bε, εn e ya "vale 'e -fɔa Zozi -srunɔn 'va. 'Pian o pεenɔn "klanman -yrɔ, kɔɔ wa'a yi 'tεala "da 'nan Zozi -sruzan nen dɪ. ²⁷ -A -nan nen Barnaba -a 'kun, εn e -kυ -a Zozi 'le 'pasianɔn 'va, εn zɪ Minsan 'e 'fli -kɔɔn Saul lε -sia bε, 'lee 'wɪ nen yaa 'vɪ -yrε "bε, Barnaba -a 'vɪ -wle. En zɪ Saul Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'wein Damas bε, Barnaba -a 'vɪ "nyian -wle. ²⁸ -A -nan nen Saul -fɔ o va, o ciɪ waa Zeruzalem fε pεenɔn 'nan, te e 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun lε 'wein Minsan 'tɔ da. ²⁹ Saul 'wɪ 'vɪ Zuif 'nɔn nen o Grek wei -fɔa "bε -wle, εn o -sa -fɔ waa. 'Pian minnun zɪε waa -wεε "man 'nan 'o -tεa. ³⁰ -A "bυɪ Zozinɔn 'wɪ zɪε -a 'man, εn o -kυ Saul -a Sezare 'fla, εn o -yrε 'nan 'e 'kυ Tars.

Pieri min -srandɪ beli

³¹ -A -nan nen -leglizinun nen Zude 'lee Galile 'lee Samari 'leɣlɔn 'ji bε, o man flin, εn o -tɔ 'pleble. O

'yra -tea Minsan 'man, en o 'ta wola -a -sru tighi. Bali lei 'saun 'pa o va, en -leglizi -ji 'nōn dre "kaga.

³² Pieri a ciinan 'fla pēēnōn zīē -a da. Yi -tv da, en e 'bōla minnūn nēn Zozi 'le vē -a Lida 'fla bē o va. ³³ En e 'bō min -srandi "tra "tv nēn waa laabo Ene bē -a man 'e nyinnandi -saa da. E yra "tra -a -nan lē 'sōra nēn 'gv. ³⁴ En Pieri "e -yre 'nan: «Zozi Crizi 'i beli, 'i 'wluan lou 'i 'bō 'a -e 'i 'yie nyinnan "davē plin.» 'Nun tōn en e wluan lou. ³⁵ Lida 'nōn pēēnōn 'lee minnūn pēēnōn nēn o -nyēanla Sarōn fēnan pēble da bē, zī o min zīē -a 'yī te e 'ta wo bē, en 'o 'fli -nōn Minsan lē.

Dərka -ka, en Pieri -a fōv

³⁶ Līmōn -tv a Zozi 'va, e ya 'fla nēn waa laabo Zope bē -a da. Lī zīē -a 'tō nēn Tabita, en -te 'bē "cēē dī Dərka. 'Tō zīē -a -ci nēn Grēk wei -ji «srō». Lī zīē, e "yī "dra min pēēnōn lē, te e "paa 'yalē -tēnōn 'va. ³⁷ Tv nēn te Pieri a Lida bē -a man, hī zīē e -tria -cē -a, e -ka. Zī o cēēn -a -srudī man bē, en o -kū -a 'palēa 'kōn "bū "tv -ji 'kōn 'ta lou. ³⁸ Lida 'fla a Zope 'fla "srōn "kogo, en Zozi -srōnōn -a 'man 'e 'cēn, 'nan Pieri a Lida. -A -nan nēn o min "fli 'pa 'sia 'nan 'o 'kū -a trū 'ba, 'nan 'o vī -yre 'nan 'e 'ta 'o 'va 'trēlē.

³⁹ Zī o 'bō Pieri man bē, waa 'vī -yre, 'nun tōn en 'o 'vale waa o -kū. Zī o 'bōla 'nan nun bē, en o -kū Pieri -a 'kōn "bū "ji lou. Līmōnnun pēēnōn nēn o -sran -ka 'o da bē, o pli Pieri man te o -wua, en o Tabita -le -tralē 'lee -yee sōnūn nēn yaa drē te o ya waa bē, -a kōn -yre.

⁴⁰ En Pieri min pēēnōn 'sēn bei, 'e "pō sōnla, en e Bali trū 'ba. Tōn 'e yra -tō min pa zīē -a da, en e -yre 'nan: «Tabita, 'i 'wluan lou.» En 'e yīē 'lē 'sv. Zī

e Piēri 'yɪ bɛ, ɛn e -nyran lou. ⁴¹ Piēri 'e 'pɛ -nɔn -yrɛ, ɛn yaa wluan lou, ɛn e -calenun 'lee Zozinɔn -mienun laabu. -A -nan nɛn e lɪ zɪɛ -a kɔɔn -wlɛ 'e 'belidi. ⁴² Zi Zope 'nɔn "kaga 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o -mienun yi -tɛradɪ 'sia Minsan da. ⁴³ Piēri -fɔ Zope 'fla tɔ "wɛnnɛn 'a. E -fɔ min -tɔ nɛn waa laabo Simɔn bɛ -a va. Simɔn zɪɛ e -jeliba 'kɔlɛ dra.

10

Piēri 'lee Kɔrneli

¹ Min -tɔ a waa laabo Kɔrneli, e ya 'fla nɛn waa laabo Sezare bɛ -a da. Itali 'sounjanun tazan nɛn.

² Kɔrneli zɪɛ, e Bali ye "yi, ɛn e 'yra -tɛa "man. O 'vale 'e 'mangulinun pɛɛnɔn 'a o Bali trɔ "baa, e "yi "dra Zuif 'nɔn nɛn 'yalɛ o -tɛ bɛ -wlɛ, ɛn e Bali trɔ "baa tɔ pɛɛnɔn man. ³ Yi -tɔ da te yidɛ tɛɛnla bɛ, e drɛ -yrɛ "le nyrinvla zɔ, ɛn e Bali -le 'pasiazan -tɔ 'yɪ -goezee, 'bɛ wlala "va, ɛn 'bɛ laabu: «Kɔrneli!»

⁴ E Bali -le 'pasiazan zɪɛ -a -nanjɛɛn "klan da, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, -mɛ "nɛn -nan?»

ɛn Bali -le 'pasiazan "e -yrɛ 'nan: «I Bali trɔ "baa, ɛn i "yi dra 'yalɛ -tɛnɔn lɛ Bali -a -nan 'yɪ, ɛn -a ci 'ka 'sanlɛ 'i man dɪ. ⁵ 'Bɛ nɛn 'gɔvɛ, 'i minnun 'pa 'sia Zope -e 'o 'kɔ Simɔn nɛn waa laabo "nyian Piēri bɛ -a laabu. ⁶ Simɔn zɪɛ, e -nyɛanla Simɔn nɛn e -jeliba 'kɔlɛ dra bɛ -a va. -Yee 'kɔn a jemie "srɔn.»

⁷ Zi Bali -le 'pasiazan nɛn e 'wɪ tin 'ba -yrɛ "bɛ, e 'si -a "srɔn "bɛ, tɔɔn ɛn Kɔrneli 'yee 'nyranman 'pazan "fli laabu, ɛn e 'yee 'sounjanun va 'sounja -tɔ nɛn e Bali ye "yi, ɛn e 'yra -tɛa "man "bɛ -a laabu. ⁸ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e drɛ bɛ, e -wee 'vɪ, ɛn e o 'pa 'sia Zope.

⁹ -A ta tɔ cɛɛn "wɛɛ -kɔn -kɔnan, o pli 'fla 'bɔ "srɔn "kogo, te Piēri -kɔ 'kɔn 'ta lou Bali trɔ 'balɛ, te yidɛ

'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ. ¹⁰ Dra Pieri zɪɛ -a -tɛa, ɛn e ya "vale 'e fɛ -ble. Te o ya -yee fɛ -tɔɛnnan, ɛn e drɛ -yrɛ "le nyrinvla zʊ, ¹¹ e labli 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ, te e fɛ -tʊ ye "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kundɪ -a "nɛn "sinjɛn man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E -tadɪ 'sia "tra, te e -pliman 'trɛ man. ¹² -Wi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn o 'ta wo 'o 'pɛ "fli 'lee 'o 'cɛin "fli "da bɛ, 'lee -winun nɛn o -plimlan 'o 'kɔlɛnɛn "bɛ 'lee "loman 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn a sɔ zɪɛ -a -ji. ¹³ ɛn wei -tʊ "e -yrɛ 'nan: «Pieri 'i 'wluan lou, 'i -tɛ -e 'i -blɪ.»

¹⁴ 'Pian Pieri "e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnun nɛn e cɪ min 'srɔɛn 'a 'lee fɛnun nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a -blɪɛ dɪ.»

¹⁵ ɛn wei zɪɛ e 'nan -yrɛ -a "flizan da 'nan: «Fɛnun nɛn Bali -a vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.»

¹⁶ E 'vɪ zɪɛ 'e 'pa -a yaaga, 'nun tɔɔn "bɛ -sru, ɛn fɛ zɪɛ e -kʊ laji.

¹⁷ Te Pieri 'ka 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a -ci maan dɪ, -a tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te minnun nɛn Kɔrneli o 'pa 'sia bɛ, o Simɔn -le 'kɔn 'yɪ, ɛn o 'bɔla "nɛn 'sɛzɛ.

¹⁸ O min -tʊ laabʊ, ɛn o 'wɪ laabʊ -yrɔ 'nan: «Simɔn nɛn waa laabo Pieri bɛ, e ya -nan?»

¹⁹ Pieri -fʊ 'e ci "nrɔnnan 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a da, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun "e -yrɛ 'nan: «"I 'yɪɔ, min yaaga a 'i -wɛɛnan. ²⁰ 'I 'wluan lou, 'i sɔɔnla, te 'i 'ci -fɔɔ "dɪ, -e 'ka 'kʊ waa. -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'bɛ o 'pa 'sia.»

²¹ Pieri sɔɔnla, ɛn e 'nan minnun zɪɛ -wɛɛ 'nan: «'An 'bɔ nɛn ka cɪ 'an -wɛɛnan bɛ, 'an 'bɔ nɛn 'gʊ. -Mɛ "wɪ man nɛn ka -ta 'gʊ.»

²² ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «'Sounjanun tazan Kɔrneli 'bɛ 'kʊ 'pa 'sia. E ya min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ, e 'yra -tɛa

Bali man, en Zuif 'nən pɛɛnən -a 'tə "yi "ve. Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yrɛ 'nan, 'o 'lɔ 'yia 'yee vɛnan -e 'yei wei man.» ²³ Tɔɔn en Piɛri o wla 'yee 'kuin, en o 'nyin 'nan nun. Zi tɔ cɛɛn bɛ, en 'o 'vale Zope Zozinən -mienun -a, o -si 'sia.

Piɛri -kɔ Kɔɔneli -va

²⁴ 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, en o 'bɔla Sezare. Kɔɔneli 'e 'mangulinun 'lee 'e bee tɪɪɪ tɪɪɪ laabɔ 'e 'va te o ya o -pɛnnan. ²⁵ Zi Piɛri 'bɔla bɛ, tɔɔn en Kɔɔneli -kɔ -a 'lɛ, en 'e "pɔ sɔɔn "wlu, en 'e 'wulo -fɔ 'e 'wlu. ²⁶ 'Pian Piɛri -a wluan lou te yaa ve -yrɛ 'nan: «'An 'bɔ 'gɔ, min nɛn maan "nyian, -yee "wɛan 'i 'wluan.»

²⁷ O -kɔ -sɛɛ "wɔdɪ -a, o wlala 'kuin, en Piɛri min "kaga 'yɪ 'o cin yɪdɪ. ²⁸ -A -nan nɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan Zuif 'nən 'le -pei "e 'nan: <Te Zuif min 'lee -pɛn min 'e 'kɔn 'e cin va dɪ, en te Zuif min 'e -wla -pɛn min -le 'kuin dɪ.> 'Pian Bali -a kɔɔn 'mɛn 'nan, te min 'e vɪ min -tɔ man 'nan e ya 'e "tri -tɔdɪ Bali 'lɛ, en te 'o -pli -a san man dɪ. ²⁹ -Yee "wɛan, zi ka min 'pa 'sia 'an 'va bɛ, ma'an 'wɪ 'tɔ vlɛ dɪ, en an -ta. Maan laabo "mɛn 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ "wɪ man nɛn ka 'nan, 'an 'ta.»

³⁰ En Kɔɔneli "e 'nan: «An ya Bali trɔ 'banan 'mɛn 'kuin -a -nan yi yaaga nɛn 'gɔ, te yidɛ tɛɛnla. -A -nan nɛn min -tɔ 'bɔla 'an 'lɛ. Min zɪɛ sɔ 'fuvu 'yɪyɪ nɛn "da, ³¹ en e 'nan 'mɛn 'nan: <Kɔɔneli, Bali 'i wei 'man, en 'yie "yi "nɛn yia dra bɛ -a -cin -trɔa "ji. ³² -Yee "wɛan 'i min 'pa 'sia Zope Simɔn nɛn waa laabo Piɛri bɛ -a va. E -nyɛanla jemie man, Simɔn nɛn e -jeliba 'kɔlɛ dra bɛ -a va.> ³³ Nun tɔɔn en an min 'pa 'sia 'i -sru, en i 'bɔ "nyian, "i drɛ "yi, en i -ta. 'Bɛ nɛn "mɛn 'gɔɛ, -kaa pɛɛnən -kaa ya Bali 'lɛ, -e 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ "yie "lɛ bɛ -e -kaa man.»

34 -A -nan nen Pieri -a 'bōla 'e 'le 'nan: «'Wı 'kpa nen, maan -tō "mēn 'nan, Bali 'ka min bo "va "dı. 35 'Pian 'trē pēnōn da, min nen e 'yra -tea "man, ēn e 'ta wōla 'wı nen yaa 'vı bē -a da bē, te yaa san ye "yi. 36 Bali -ta 'e wei -a Izrael 'nōn lē, ēn e 'wı 'nōnnōn 'gōe -a 'vı -wlē, e 'nan min -fōdı -trōō ye Zozi Crizi 'tō 'ji. -Yēē cı min pēnōn 'san -a. 37 Zı Zan Bali -le 'wı 'vı, ēn e min -batize drē bē, 'wı nen e drē Galile 'lee Zude 'lēglōn pēnōn 'ji bē, kaa -tōa. 38 Ēn zı Bali Nazareti min Zozi Crizi 'si "va, ēn -yee lei 'saun 'ta "da "bē, kaa -tōa. Zozi cı 'flanun da, te e "yi "dra minnun lē, te minnun nen o cı Satan -le 'plēble 'wlu bē, e -cē "sia o man, kōō Bali a 'e 'padı "va.

39 'Wı pēnōn nen yaa drē Zuif 'nōn fla 'lee Zeruzalem bē, -kaa ya -a -nan yūnōn 'a. Ēn waa -te -a -pēindı -a yiba "plan da. 40 -A yi yaagazan da, Bali -a wluan -kanōn 'va, Bali -a drē, ēn 'e 'fli kōōn. 41 'Pian min pēnōn lē "cēē dı, -kaa nen Bali -kaa 'si "va 'e 'cēn 'yee 'wı 'nan yūnōn 'a bē, -kaa lē nen. Zı e wluan -kanōn 'va bē, -kaa nen -kaa fēnun 'lee 'yi mlin waa 'e cın va bē, 42 -kaa lē nen yaa 'vı 'nan, -kaa 'yee 'wı 'nōnnōn vı Izrael 'nōn lē. Ēn 'nan -kaa vı minnun lē 'nan Bali 'bē 'si "va, ēn yaa -tō minnun nen o yıē cı "man 'lee minnun nen o -ka bē -wee tin 'bazan 'a. 43 Bali 'lewei vūnōn pēnōn Zozi 'le 'wı 'vı 'nan min nen e yi -tera "da "bē, Bali -a san -le 'wı 'wlıdı "fuiman.»

44 Pieri -fō 'wı zıē -a vınan, ēn Bali lei 'saun 'ta min pēnōn nen o cı -a wei mannan bē, o da. 45 Zuif 'nōn nen o cı Zozi 'va, ēn o -ta Pieri 'palē bē, zı Bali lei 'saun 'ta minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dıē o da bē, ēn 'wı o 'kan. 46 -Yēē cı 'nan minnun nen o "we wei peenun -ji, te o Bali 'tō bōa "bē, "o maan.

En Pieri -a 'vɪ "nyian 'nan: ⁴⁷ «Min 'ka 'kɔlamən - e 'e vɪ 'nan ya'a minnun 'labɛ o -batize dra dɪ, kɔɔ o Bali lei 'saun 'yɪ "le -cee 'wɪ 'zɔ.» ⁴⁸ En yaa 'vɪ minnun lɛ 'nan 'o o -batize drɛ Zozi Crizi 'tɔ da. - A -nan nɛn minnun zɪɛ, waa 'vɪ Pieri nun lɛ 'nan, 'o yɪ "fli "drɛ 'o 'va.

11

Pieri 'li 'e da Zeruzalɛm

¹ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee o "bɔvɪ Zozinɔn nɛn Zude bɛ, waa man 'nan minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o wɪ Bali -le 'wɪ man. ² Zɪ Pieri 'li 'e da Zeruzalɛm bɛ, ɛn Zuif 'nɔn nɛn Zozi 'va bɛ, o 'wɪ 'tɔ "man -a vidɪ -a 'nan: ³ «I wla minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wee 'kuin, ɛn ka fɛnun blɪ waa 'e cin va.»

⁴ -A -nan nɛn 'wɪ nɛn e drɛ bɛ, Pieri -a -ci 'vɪ -wlɛ 'e "nɛn 'e "nɛn. E 'nan -wlɛ 'nan: ⁵ «An ya Bali trɔv 'banan Zope 'fla. -A -nan nɛn e drɛ 'mɛn "le nyrinvla zɔ, an fɛ -tv 'yɪ, te e -taa "tra 'an 'va. E ya "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kundɪ -a "nɛn "sinjɛn man bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, te e ya 'sinan laji, ɛn e -ta 'an "srɔn "kogo. ⁶ An yɪɛ 'tɔ -ji tɛin, ɛn an trɔvɛnɛn, 'lee luji winun, 'lee -winun nɛn o -plimlan o 'kɔlɛnɛn "bɛ, 'lee "lomannun 'yɪ. ⁷ En an wei -tv 'man "nyian te 'bɛ ve 'mɛn 'nan: ⟨Pieri 'i 'wluan, 'i -tɛ, -e 'i -blɪ.⟩

⁸ Pian maan 'vɪ 'nan: ⟨Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnun nɛn o cɪ min 'srɔɛn 'a, 'lee fɛnun nɛn o min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a -blɪlɛ dɪ.⟩

⁹ Wei zɪɛ, ɛn yaa 'vɪ "nyian laji 'e 'pee 'nan: ⟨Fɛnun nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.⟩ ¹⁰ 'Wɪ zɪɛ, e drɛ 'e 'pa -a yaaga, ɛn fɛnun 'bɔ 'sinan 'e -kɔv laji.

¹¹ Tv 'bɔ 'lein zɪɛ -a wlu bɛ, te min yaaga bɔala 'kɔn nɛn an cɪ -ji bɛ -a 'lɛ "nɛn. O o 'pa 'sia 'an 'va,

o 'si Sezare. ¹² En Bali lei 'saun "e 'mɛn 'nan, te 'an 'ci -fɔɔ "di! 'Kv 'kv waa. "Bvɪnɪn 'shɛɛdɒ nɛn 'gɒɛ, -wɛɛ kv 'an 'paɛ, ɛn kv wla Kɔrnɛli -le 'kuin. ¹³ 'Wɪ nɛn Kɔrnɛli -a 'vɪ 'kɒɛ bɛ -nyɾɛn 'gɒ. E 'nan Bali -le 'pasiazan -tv 'bɔala 'ji 'e 'lɛ 'yɛɛ 'kuin, ɛn "bɛ 'yɾɛ 'nan: <'I minnɪn 'pa 'sia Zope -e 'o 'kv Simɔn nɛn waa laabo Pɪɛri bɛ -a laabu. ¹⁴ 'Wɪ nɛn e -taa 'i 'silɛ 'wɪ 'ji 'ka 'vale 'i 'mangulinɪn -a bɛ, yaa ve 'yɪɛ.>

¹⁵ An 'wɪ tin 'badɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun 'ta o da "le zɪ e -ta -kaa da 'e tɛdɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv. ¹⁶ -A -nan nɛn Mɪnsan -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ, -a -cin -trɔa an 'ji. Yaa 'vɪ 'nan: <Zan min -batize drɛ 'yi 'a 'pɪan 'cee vɛ bɛ, 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.> ¹⁷ Bali 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ "le zɪ yaa -nɔn -cɛɛ te -kaa wɪ Mɪnsan Zozi Crɪzi -le 'wɪ man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv. -Tɪ nɛn maan -e 'an vɪ Bali lɛ 'nan, te 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ?>

¹⁸ Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o ci -ta "tra, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «"Ka 'yɪɔ, Bali -a drɛ ɛn minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man, ɛn o 'belɪdɪ tɪglɪ 'yɪ!»

Antɪɔs 'nɔn wɪ Zozi 'le 'wɪ man

¹⁹ Zɪ Etɪɛnɛn -ka bɛ, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia Zozɪnɔn da. 'Tɛ 'padɪ o da zɪɛ, -yɛɛ "wɛɛn Zozɪnɔn fuɪla "man. O va min -mɪɛnɪn -kv Fɛnɪzi 'lee Sɪprɪ 'lee Antɪɔs. 'Pɪan Zuif 'nɔn 'saza lɛ nɛn o Bali -le 'wɪ 'vɪ. ²⁰ En o va min -mɪɛnɪn nɛn Sɪprɪ 'nɔn 'a bɛ, 'lee Sɪrɛne 'nɔn 'a bɛ, "o -kɒv Antɪɔs, ɛn "o Mɪnsan Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn 'vɪ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ. ²¹ Mɪnsan 'pa o va, ɛn min "kaga "yɪ -tɛra Zozi da, ɛn o sɔɔnla Mɪnsan -sru.

²² Zɪ Zeruzalɛm -leglɪzi 'nɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, -a -nan nɛn o Barnaba 'pa 'sia Antɪɔs 'nan 'e 'kv -a -nan yɪ. ²³ Zɪ e 'bɔla 'nan nun bɛ, Bali -le "yɪ "nɛn yaa drɛ

-wle "be yaa -nan 'yi, en yaa ci nran. -A -nan nen Barnaba o "koe "to 'o da 'nan, te 'o 'si Minsan -sru "fo "di. ²⁴-Yee ci 'nan Barnaba ci a "yi, e ya 'e fadi Bali lei 'saun 'a, en e yi -teala Bali da. -A -nan nen min "kaga 'kpa soonla Minsan -sru.

²⁵ En Barnaba -ku Tars Saul -wele. ²⁶ Zi yaa 'yi be, en o -ta 'o 'vale -a Antios. Waa dre le -tu Antios -leglizi -ji. O 'pa o va, en o Bali -le 'wi paa minnun "kaga 'ji. Antios nen o minnun nen o 'ta 'wola Zozi 'le 'wi da be o 'to 'pa 'e tede Crizi -le minnun.

²⁷ Tu zle -a man nen Bali 'lewei vinon 'si Zerusalem, en o -ku Antios. ²⁸ Waa -tu laabo Agabo, -a 'le nen Bali lei 'saun -a 'pa 'nan: «Dra -dan -taa "tale 'tre pennen da.» Dra zle e -ta, te Klodu 'be ci mingonnennun tazan -a Rom. ²⁹ En Zozinon -a 'pla "da 'nan, min -tu 'e fe nen e -kolaman -a yidi -a -e 'e 'pa "bu Zozinon nen Zude be o va be, -a -non. ³⁰ Zi waa dre zle, en -wee "yi "nen waa 'yi be, waa -non Barnaba 'lee Saul le, en o -ku -a Zude -leglizi min cejenun le.

12

Minnun Zaji -te, en o Pieri -fo -pu 'kuin

¹ Tu zle -a man nen mingonnen Erodi 'te 'padi 'sia -leglizi 'non da. ² -Yee 'sounjanun Zan "bu Zaji -te -kuli -tan sen -a. ³ Zi yaa 'yi 'nan, 'wi zle e ya Zuif 'non 'ci 'so 'a be, en e 'nan 'yee 'sounjanun le 'nan, 'o Pieri 'kun. "Fedi nen o 'kpoun nen 'mannyan 'ka "va "dye -a -ble "da "be -a drenan nen. ⁴ Zi o Pieri 'kun, en waa -fo -pu 'kuin be, -a -nan nen Erodi min -fuda 'shedu 'pla 'nan 'o yie 'to "va. E bo "o da min sienzien. E ya Erodi 'ji 'nan, -te 'si nonba -ji "fedi ci be, -e 'o -yee tin 'ba min pennen yie man.

5 PIERI a -pu 'kuin, 'pian te Zozinon -yee Bali tru "baa 'kpa tigli.

6 'Be ta tu nen e "cean be, -a 'bo 'a nen Erodi PIERI -le tin "baa min pænon yie man. -Pei zie -a man, te PIERI a 'e nyinnandi 'sounja "fli yei, te e ya yi -tenan. E ya 'e -yridi -bulale baa "fli "a, en minnun nen o yie ci "va "be o yra 'o "pa 'ji -pu 'kon 'le "nen.

7 'Nun tæon Minsan -le 'pasianon nen laji be -a -tu -ta, en 'te 'san -tu bii 'kon "bu 'bo 'ji. 'Pasiazan zie, 'e 'pe -te PIERI man, yaa fvu, en e -yre 'nan: «'I 'wluan lou "nyianvu.» -A -nan nen -bulale baa 'si -a -pe -man.

8 En Minsan -le 'pasiazan "e -yre 'nan: «'I 'yie sonun -yri 'i man tigli -e 'i 'yie -manwua "wu.» Yaa dre zi. E 'nan "nyian -yre 'nan: «'I 'yie so -gblø -fö 'i da -e 'i sønla 'an -sru.»

9 PIERI 'bøla, en e sønla -a -sru. "Yee 'ji "le 'nan nyrinvla nen, "tøgo te Bali -le 'pasiazan -ta 'pale 'va 'yie -goei 'wein 'a. ¹⁰ O ci 'sounja tede da, en o ci -a "flizan da, tæon en o 'bo -bulale -kpein "nen, e 'le "so -e 'o bøla 'ji 'fla be -a man. -Kpein zie 'e 'le 'su 'e 'bo 'a o 'le. O 'bøla, en o sønla 'fla yei "si -tu da, 'nun tæon en Bali -le 'pasiazan 'si -a "srøn.

11 Zi PIERI yie da 'si tigli be, en e 'nan: «'Be 'gve maan -to "men 'nan 'wi 'kpa nen, Minsan 'be 'yee 'pasiazan -tu 'pa 'sia, en yaan 'si Erodi 'lee 'wi pænon nen Zuif 'non ci -a -pennan be -yrø.»

12 Zi 'wi zie -a -cin -trøa PIERI ji be, en e -ku Zan nen waa laabo Mark be -a "bu Mari -le "kønne. Min -mienun a 'o cin yidi -nan nun Bali tru 'banan. ¹³ Zi PIERI 'kon 'te be, en lımøn -tu nen e 'nyranman "paa 'kon zie -a -ji, waa laabo Rode be, e pli "man 'nan -e 'e 'le 'su, ¹⁴ en e PIERI wei -kønne 'yi. Tæon -a ci

"nrandɪ 'sia, ɛn -a ci 'san 'kɔn 'lɛ 'sɔdɪ man, ɛn e -kɔ
'pian flan -a 'kuin zia nun -a vlɛ 'nan: «Pieri a bei.»

15 ɛn waa laabɔ -yrɔ 'nan: «'I 'ta 'ka 'e yɪdɪ dɔv?»

'Pian te hɪ zɪɛ yaa ve 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn.»

-A -nan nɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Pieri lei nɛn.»

16 Te Pieri 'ka 'flian 'kɔn 'tɛdɪ -a dɪ. Zɪ o 'kɔn 'lɛ 'sɔ
bɛ, o Pieri 'yɪ, ɛn 'wɪ o 'kan "fo. 17 ɛn Pieri 'e 'pɛ drɛ
-wlɛ 'nan 'o 'lɛbo 'pla "da. -A -nan nɛn zɪ Minsan -
a 'bɔla 'pɔ 'kuin bɛ, yaa pɛɛnɔn 'sinan 'pa -wlɛ. ɛn
e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'wɪ zɪɛ -a vɪ Zaji 'lee -kaa "bɔɪ
Zozinɔn -mienun lɛ.» Tɔɔn ɛn e 'bɔla e -kɔ fɛ pee -
nan.

18 Zɪ tɔ cɛɛn bɛ, 'wɪ -dan fɔla 'sounjanun yei, te
waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «Pieri wla nyin?» 19 Erodi
'e 'nan 'sounjanun 'o -wɛɛ, waa wɛɛ, 'pian wa'a yɪɛ
dɪ. Erodi 'wɪ laabɔ 'sounjanun nɛn o yɪɛ 'tɔ "va "bɛ
-wlɔ, ɛn e 'nan 'o 'sounjanun zɪɛ 'o -tɛɛ. -A -nan nɛn
Erodi 'si Zude 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -kɔ Sezare 'fla, e 'mɔn
'nan nun.

Mingɔnnɛn Erodi -ka

20 'Bli a 'e 'fɔdɪ Erodi 'ji Tir 'nɔn 'lee Sidɔn 'nɔn
man. 'Pian minnun zɪɛ o ci drɛ 'tɔ, ɛn o -fɔ min
-tɔ nɛn waa laabo Blasitu bɛ -a -sru, 'nan -e 'e 'o
yei "paala 'o 'vale Erodi nun -a. Blasitu zɪɛ, -yɛɛ
Erodi 'bɔ 'le 'kɔn 'ta -nanjɛan. -Yɛɛ cɪ 'nan -wee -blɪfɛ
pɛɛnɔn 'sia 'trɛ nɛn Erodi -a "paala bɛ -a da.

21 Yi 'bɔ nɛn o -sɛan 'e cin va "da "bɛ, zɪ e 'bɔ
bɛ, Erodi 'yee mingɔnnɛn sɔ 'wɔ, ɛn e -nyran 'yee
mingɔnnɛn pɛɪn -da, ɛn e 'wɪ tin 'ba -wlɛ min pɛɛnɔn
yɪɛ man. 22 Minnun pla "man -a vɪdɪ -a 'nan:
«Blamin "cɛɛ "we "bɛ dɪ, Bali 'bɛ cɪ 'wɪnan.» 23 'Nun
tɔɔn tɔ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, ɛn Minsan -le 'pasianɔn nɛn

laji bε -a -tu 'wɪ "nɛn kɔɔn Erodi lɛ, kɔɔ 'e 'fli 'sia 'le Bali -le 'wɪ 'zʊ. -Cɛ -tu -sɛn "man, 'e sri 'si, ɛn e -ka.

²⁴ -A -nan nɛn Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'kʊ fuiladɪ -a "man te minnun yi -tɛala "da 'kpa tɪglɪ.

Pɔl cɛin tɛɛ nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪlɛ

²⁵ Zɪ Barnaba 'lee Saul cɛɛn 'wɪ nɛn o -kʊ "man Zeruzalɛm bε -a drɛdɪ man bɛ, ɛn o 'li 'o da Antiōs. -Wɛɛ ta 'o 'vale Zan nɛn waa laabo Mark bɛ waa.

13

¹ Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Bali -le 'fluba "paanɔn a -leglizi nɛn Antiōs bε -a -ji. O 'tɔ nɛn Barnaba 'lee Simeɔn nɛn waa laabo min tiidii "bɛ 'lee Sirene min Lusiyu 'lee Manaɛl nɛn o 'vale Galile 'lɛglɔn plazan Erodi -a o o 'lɛbʊ 'e cin va bɛ 'lee Saul. ² Yi -tu da, te o Minsan trʊ 'ba, te o ya fɛ 'sɔnnan, -a -nan nɛn Bali lei 'saun "e -wlɛ 'nan: «'Ka Barnaba 'lee Saul 'si "va -e o 'nyranman nɛn an o laabʊ 'nan 'o 'pa bɛ -a 'pa.» ³ -A -nan nɛn zɪ o cɛɛn Bali trʊ 'badɪ 'lee fɛ 'sɔndɪ man bɛ, ɛn 'o 'pɛ 'pla o da, ɛn o 'si o man, o -kʊ.

Barnaba 'lee Saul -kʊ Sipri

⁴ Barnaba 'lee Saul nɛn Bali lei 'saun o 'pa 'sia bɛ, o -kʊ Selusi 'fla jemie man, ɛn o -fɔ -klʊ -dan ji, ɛn o -kʊ Sipri 'trɛda 'yi yei. ⁵ Zɪ o 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Salami bɛ -a da bɛ, ɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia minnun lɛ Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zan nɛn waa laabo "nyian Mark bɛ, e ya o va, te e "paa o va.

⁶ O cɛɛn 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a 'cɛndɪ man -ji, tɔɔn ɛn o 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Pafɔ bɛ -a da, ɛn o -dravia drɛzan -tu 'yɪ. Waa laabo Barzozɪ, Zuif min nɛn, 'e 'fli "siala Bali 'lewei vɪzan -a, te e 'ka 'a dɪ. ⁷ E ya -kɔnmandan Serji Polo bee -a. -Kɔnmandan zɪɛ, e

'wi -təa 'kpa tɪglɪ. -A -nan nən e Barnaba 'lee Saul laabu 'e 'va, kəɔ e ya "vale 'e Bali wei maan. ⁸ 'Pian te -dravia drezan -tɔwli "nən waa laabo "nyian Elima Grək wei -ji bɛ e 'ka "vale 'o 'ta dɪ, te yaa -wɛɛ "man 'nan, te -kənmandan 'e yi -tɛra Barnaba 'lee Saul da dɪ.

⁹ -A -nan nən Saul nən waa laabo "nyian Pəl bɛ, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, ɛn e -dravia drezan zɪɛ -a -nanjɛɛn tɛɪn, ¹⁰ ɛn e 'nan: «Bii 'gʊɛ, i ya 'i fadɪ -dawli wɪnɪn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdʊ pɛɛnɔn 'a. I ya Bali 'nanmanzan 'le 'nən 'a, 'wɪ "yi pɛɛnɔn 'nanmanzan nən 'yia. 'I 'flin Minsan -le -si tɪglɪ ta sɾɛdɪ -a. ¹¹ 'Bɛ nən 'gʊɛ, "i 'yɪɔ, Minsan "ta 'wɪ "nən -kəɔnman 'yɪɛ -e 'i 'flin yɪdɛ 'san yɪdɪ -a fəɔnɔn.»

'Nun təɔn ɛn Elima yɪɛ 'wi, e -fɔ klun va, te 'e 'man limlan -pɛ pɛɛnɔn da min -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e 'kun 'e 'pɛ -man. ¹² Zɪ -kənmandan 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn e -fɔ Zozi 'va. Minsan -le 'wɪ nən yaa 'man, ɛn yaa -nan 'yɪ bɛ, yaa 'kan 'e 'ciɪla "da.

Pəl 'lee Barnaba -kʊ Antɪɔs 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji

¹³ Pəl 'lee 'e beenun -fɔ -klʊ -ji Pafo, ɛn o -kʊ Pergɪ 'fla Panfɪli 'lɛglɔn 'ji. Zan nən waa laabo Mark bɛ, e 'si o -sru, ɛn e 'li 'e da Zeruzalɛm. ¹⁴ O 'si Pergɪ, ɛn o -kʊ Antɪɔs 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji. 'Flinla "yi da, o wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, ɛn o -nyran. ¹⁵ Zɪ o cɛɛn Bali -le 'wɪ mandɪ man -pei 'fluba 'ji 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kən 'tazan min 'pa 'sia Pəl 'lee Barnaba -va 'nan 'o laabu -wɔɔ 'nan: «"Bʊɪnɪn, -te 'wɪ -mie a 'ka 'ji -e 'ka 'kʊ "koe "tɔ 'kʊ da bɛ, 'ka vɪ "mɛn!»

¹⁶ ɛn Pəl wluan 'e 'pɛ nyɔɔn 'nan, te 'o sɔɔ -tɔ "nyian dɪ, ɛn e 'nan: «'Ka Izraɛl 'nɔn, 'lee kaa nən

ka Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa "bɛ, 'ka "trɔɛn "tɔ 'mɛn.
 17 Izrael 'nɔn 'le Bali -kaa tranun 'si "va, ɛn o 'pa
 Izrael 'nɔn 'va, ɛn o 'bɔ "kaga te o ya Ezipti 'lɛglɔn
 'ji. "Bɛ -sru, ɛn Bali o 'si Ezipti 'yee 'plɛblɛ 'a. 18 Bali
 'e yɛ 'tɔ 'yee 'nɛnnun va "bui "da lɛ -fuba sinjɛn wlu.
 19 Bali 'lɛglɔn 'sɔravli srɛ Kanan 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -wee
 'trɛ 'nɔn 'yee minnun lɛ. 20 -A pɛɛnɔn zɛ e drɛ lɛ yaa
 sinjɛn -fuba 'soolu 'wlu.

"Bɛ -sru, ɛn e -kaa tranun -le tin 'banɔn 'nɔn 'trilii,
 ɛn e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Sanmian da. 21 -A -nan nɛn
 -kaa tranun -a laabv 'nan Sanmian 'e mingɔnnɛn -
 tɔ 'o da. ɛn Bali Kis -pɪ Saul -tɔ o da, Benzamɛn -le
 'lɛglɔn 'ji min nɛn. Zɪ e mingɔnnɛn blɪ o da lɛ -fuba
 sinjɛn wlu bɛ, 22 "bɛ -sru Bali -a -nyran, ɛn yaa ta fɔɔ
 David -a. David zɛ Bali 'bɔ -a 'vɪ "man 'nan:

⟨An Jese -pɪ David 'yɪ,
 'an 'ci 'sɔ "ji "min nɛn,
 e -taa 'an 'ci 'sɔ wɪ pɛɛnɔn drɛlɛ bɛ -a.⟩

23 David zɛ, -a kluda nɛn, Bali 'bɔ Zozi 'bɔla min
 'sizan 'wɪ 'ji -a, "le zɪ yaa 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.
 24 Te Zozi 'ka tian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'silɛa dɪɛ,
 Zan -a 'vɪ Izrael 'nɔn lɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ
 "man, 'o 'fli -nɔn Bali lɛ, -e 'o 'ta 'o -batize drɛ. 25 Te
 Zan -le 'nyranman 'padɪ "ta -nyan "bɛ, yaa 'vɪ 'nan:
 ⟨Min nɛn 'ka 'ci "nrɔnman "da "bɛ, ma'an "cɛɛ dɪ,
 'pian e -taa "mɛn -sru. 'An 'bɔ an 'ka -a cɛɪn -man
 -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ.⟩

26 "Bɔvunun, kaa nɛn ka cɪ Abraam kludanɔn 'a bɛ,
 'lee minnun nɛn 'ka yei te o 'yra -tɛa Bali man bɛ,
 -kaa lɛ nɛn Bali cɪ 'yee 'wɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ
 -a vɪnan. 27 -Yɛɛ cɪ 'nan, Zeruzalɛm minnun tanɔn
 'lee Zeruzalɛm 'nɔn 'ka -a -tɔlɛ 'nan Zozi 'bɛ cɪ min
 'sizan 'wɪ 'ji -a dɪ, ɛn wa'a Bali 'lewei vɪnɔn wei nɛn
 waa ta 'vɪ -wlɛ 'flinla "yɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ -a -ci

manle di. 'Pian 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ,
waa 'lɛ sɔɔ Zozi 'tɛdɪ -a. ²⁸ Wa'a 'wɪ 'tʊ ylɛ Zozi man
-e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, 'pian waa 'vɪ Pilati lɛ 'nan,
'e -nɔn minnun lɛ -e 'o -tɛ. ²⁹ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e cɪ 'e
'crɛn -tɛdɪ Zozi 'le 'wɪ 'a bɛ, zɪ 'e 'lɛ sɔɔ bɛ, waa 'si yiba
"plan da, ɛn o -kʊ -a wɔlɛ. ³⁰ 'Pian Bali -a wluan -
kanɔn 'va, ³¹ ɛn 'e 'fli kɔɔn yi "kaga 'wlu minnun nɛn
o 'si waa Galile, ɛn o -kʊ Zeruzalem bɛ -wɔlɛ. ɛn 'bɛ
'gʊɛ -wɛɛ dre -yee 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a, te o -yee 'wɪ ve
Izrael 'nɔn lɛ.

³² ɛn 'kʊ 'bɔ 'gʊ, kʊ -ta 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Bali -tɔ 'e
wei da -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ -a vɪlɛ 'cɛɛ. ³³ 'Wɪ
zɪɛ, yaa 'lɛ sɔɔ -kaa nɛn -kaa cɪ o kluda 'nɔn 'a bɛ -
cɛɛ: E Zozi wluan -kanɔn 'va. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "dre
'fluba 'la "fli "ji 'e 'cɛn 'nan:

<Yiɛ cɪ 'mɛn 'nɛn 'a,
-e 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ,
an dre 'i "tɪ "a.>

³⁴ 'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan, 'e Zozi wuanla -
kanɔn 'va, 'dʊ -e 'e vɪlɛ 'e 'fʊ -a -nan nɛn min folman
bɛ -a -nan dɪɛ -nyrɛn 'gʊ:

<-Fɛa tɪgɪ nɛn
an -tɔ 'an wei da 'nan
'an ve David man bɛ,
ya'a 'nyaan dɪ,
ɛn e ya tian 'cee vɛ -a.>

³⁵ -Yee "wɛan nɛn Bali -a 'vɪ David -le "dre 'fluba pee
ji 'nan:

<Yi'a 'yie 'nɛn 'saun 'tʊɛ
-e 'e folɪ -yrɛ -ji dɪ.>

³⁶ David -le vɛ bɛ, "e Bali 'su "le zɪ Bali -a 'vɪ bɛ -
yee 'wɪ 'zʊ. ɛn -a -kadɪ 'bɔ, waa 'wʊ 'e tranun "srɔn,
ɛn e folɪ 'yrɛ -ji. ³⁷ 'Pian Zozi 'ka folɪɛ -yrɛ -ji dɪ, Bali
-a wluan -kanɔn 'va.

38 -Yee "wεan, "bounun, 'ka -tɔ 'nan Zozi 'tɔ 'ji nεn waa ve 'cεε cεεγv 'nan, Bali 'cee 'wı 'wlıdı fui. 'Ta woladı Moizi -le -pei -tɔ winun da 'ka -kɔlalε 'cee 'wı 'wlıdı "fuidı -a dı. 39 'Pian minnun pεεnɔn nεn o yi -tera Zozi da bε, Bali o "siala min tıglı 'a.

40 -Yee "wεan, 'wı nεn 'e vıdı Bali 'lewei vınɔn 'le 'fluba 'ji bε, 'ka dre "yi, te 'e bɔ 'ka man dı. 41 E ya 'e 'cɾen -tεdı 'nan:

⟨Min sεε wɔnɔn "ka 'yıɔ,
'wı 'e 'ka 'kan -e 'ka 'san "fo.
-Yεε cı 'nan 'ka yıε -kɔan "man
-e 'an 'wı 'tɔ nεn
e -ciala min da bε -a dre.
-Te waa -nan -sεε "wɔ 'cεε
-e 'ka vıε 'ka yi -tera "da "dı.⟩ »

42 Zı Pɔl 'lee Barnaba "ta bɔala -wee cin yı 'kuin bε, εn o 'nan -wıε 'nan, 'o 'ta 'flinla "yi pee -a -e 'o 'wı 'lein zıε -a vı "nyian. 43 Zı cin yıdı -nyan bε, o "ta fuimlan "man, εn Zuif 'nɔn "kaga 'lee minnun nεn o Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa "bε, o sɔɔnla Pɔl 'lee Barnaba -sru. Pɔl 'lee Barnaba 'bɔ 'bε 'wı tin 'ba -wıε, εn o o "koe "tɔ 'o da 'nan 'o 'fɔ Bali -le "yi 'wlu 'li 'trilii.

44 'Flinla "yi pee nεn e 'bɔ bε, 'fla 'bɔ da 'nɔn pεεnɔn 'bε cin 'yı 'nan -e 'o Bali wei man. 45 Zı Zuif 'nɔn min "kaga zıε o 'yı bε, εn man bɔdı wla o ji, te 'wı nεn Pɔl -a ve bε, waa fuimlan 'nan 'wı 'pee -a, te waa "srɔn man.

46 -A -nan nεn Pɔl 'lee Barnaba -a -ci 'vı -wıε 'wein 'nan: «'Ka Zuif 'nɔn, 'ka lε nεn paan 'kɔ Bali -le 'wı 'nɔnɔn ve 'e 'flin, 'pian kaa -tua 'ka 'pela koda. "Cεε dre zıε, kaa -kɔɔnman 'nan, ka'a 'ka 'fli ye 'belıdı nεn ya'a 'nyaan dıε -a yınɔn 'a dı. -Yee "wεan kɔ -ko

'sien minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o va. ⁴⁷-Yɛɛ cɪ
'nan 'wɪ nen Minsan "e 'nan 'kɔ drɛ bɛ -nyɾen 'nan:

«Mein drɛ 'tɛ 'san nen

e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji dra 'wein bɛ -a.

'I vɪ minnun lɛ 'trɛ pɛɛnɔn da 'nan

Bali 'o "sia 'wɪ 'ji.» »

⁴⁸ Zɪ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o 'wɪ zɪɛ -a
'man bɛ, o cɪ nran, ɛn o 'nan, Minsan wei a 'nɔnnɔn.
-A -nan nen minnun pɛɛnɔn nen Bali o 'si "va 'nan
-e 'o 'kɔn 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪe -a yɪnɔn 'a bɛ, o
yi -tɛradɪ 'sia Zozi da.

⁴⁹ Tɔɔn ɛn Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'kɔ fuiladɪ -a
"man 'lɛglɔn zɪɛ -a da "fo. ⁵⁰ 'Pian Antio̅s 'fla 'bɔ
da bɛ lɪmɔnnun nen o Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa, te o
mangulinun a fɛnɔn 'a bɛ, o ya -nan. Zuif 'nɔn o 'pa
'o 'va 'lee 'fla 'bɔ da min cejenun, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia
Pɔl 'lee Barnaba da, ɛn o Pɔl 'lee Barnaba -pin 'o fla.

⁵¹ Tɔɔn 'o 'cɛin -man fuɔn -koei plu o da, -a -kɔɔndɪ
-a -wɛ 'nan 'o 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji, ɛn o -kɔ 'fla nen waa
laabo Ikomien bɛ -a da. ⁵² 'Pian Zozinɔn nen Antio̅s
bɛ o -fɔ cɪ "nran -a, ɛn o -fɔ 'o fadɪ Bali lei 'saun 'a.

14

Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien

¹ Zɪ Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien bɛ, ɛn o wla
"nyian Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. O Bali -le 'wɪ
'nɔnnɔn 'vɪ -wɛ, -a -nan nen Zuif 'nɔn "kaga 'lee
minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, o -fɔ Zozi 'va.

² 'Pian Zuif 'nɔn nen o 'ka "vale o yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a
da dɪe, o 'wɪ wɔɔman minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a
dɪe 'o 'ji, te 'o 'wulo -ji "nrɔnman -wɪdɪ "bɔvɪ Zozinɔn
man. ³ Pɔl 'lee Barnaba 'mɔn 'kpa tɪglɪ Ikomien. O
yi -tɛra Minsan da, ɛn o -yee 'wɪ 'nɔnnɔn nen e min

"sia 'wti 'ji be -a 'vi 'kpa tigli. Bali 'pa o va, -a -nan nen o -ce -srøn "winun 'lee 'lebo "fō winun dre.

⁴ Min "kaga ceen 'e cin man 'fla 'bō da, min -mienun a Zuif 'nōn -sru, en min -mienun a Zozi 'le 'pasianōn -sru. ⁵ Zi minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a diē, 'lee Zuif 'nōn, 'lee 'o 'tanōn a 'o man wōōnan 'nan -e 'o 'te 'pa Pōl 'lee Barnaba da, -e 'o -kōle wēen o va be, ⁶ en Pōl 'lee Barnaba a -kōnnen 'yi, -a -nan nen o flan bli, o -kū Lisiani 'leglōn 'ji 'flanun nen o o laabo Lisitri 'lee Dērbū be -a da, 'lee o 'srøn 'flanun da. ⁷ En o Bali -le 'wti 'nōnōn 'vi 'nan nun.

Pōl 'lee Barnaba 'bōla Lisitri

⁸ Min -tū a Lisitri 'fla, e ya 'e -srandi "tra. Waa -ya 'e 'lō le -a, ya'a tian 'li 'ta wōle di. ⁹ 'Wti nen Pōl ci -a vūnan be, -a "trōen "a -yre, -a -nan nen Pōl -a -nanjen tein, en Pōl -a -tō 'nan min ziē e yi -teala 'yee 'belidi da, ¹⁰ en Pōl "e -yre wei 'pleble 'ji 'nan: «'i 'wluan lou 'i 'cein -da tigli.» 'Nun tōn e dre "kli, en e wluan, en e 'ta wōdi 'sia.

¹¹ 'Wti nen Pōl -a dre be, zi minnun -a -nan 'yi be, en o -paandi 'sia -a vidi -a Lisiani wei -ji 'nan: «Bali lila "da "minnun -a, en o 'bōla -kaa 'va.» ¹² Te o Barnaba laabo «Zeus», en o Pōl "le laabo «Ermēs», kōō -yēē 'wti tin 'ba 'le "wēan. ¹³ "Wēē bōla -wee fla 'bō da be, -wee bali Zeus 'bō 'pan 'kōn a 'e 'tōdi -nan. -A -nan nen -wee Zeus -panzan -ta trinun -a 'fla 'bō man -klōn -yre "nen te lu -fui "a 'e 'fōdi o -blō -man. Zeus -panzan 'bō 'lee minnun "kaga "a "vale 'nan 'o Zozi 'le 'pasianōn 'bō -paan.

¹⁴ 'Pian zi Zozi 'le 'pasianōn Barnaba 'lee Pōl 'wti ziē -a 'man be, o ta kli, -a 'wti 'nan o man, en o 'wee sōnūn 'fvi bōū 'o da, en o -kū minnun yei "nun, te o -paan "man -wlē 'nan: ¹⁵ «-Mē "wēan nen kaa dra

zɪɛ, minnun "tun "nɛn 'kʊ 'a "le 'cee 'wɪ 'zʊ. Kʊ -ta Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ 'cɛɛ, 'nan -e 'ka 'si 'cee 'wɪ "tun "nun 'labɛ -a drɛdɪ man, -e 'ka -sɔɔnla Bali nɛn -a yɪɛ cɪ "man "bɛ -a -sru. -Yɛɛ 'trɛ drɛ, ɛn -yɛɛ la drɛ, ɛn -yɛɛ jemie drɛ 'lee 'e 'va fɛnɛn pɛɛnɔn. ¹⁶ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, e minnun 'tʊɪ, ɛn o sɔɔnla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɛn -sru. ¹⁷ 'Pian ya'a 'flɪnɛ 'yɛɛ "yi "ci -kɔɔndɪ -a dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan e laa "sia laji te yaa -fɛan 'cɛɛ, e 'cee fɛ 'wɛnɛn dra 'e tʊ -man, e ci "nrandɪ 'lee -blɪfɛ -nɔan 'cɛɛ "kaga.» ¹⁸ Pɔl 'lee Barnaba "koe "nyan -a vɪdɪ -a -wlɛ 'nan, te 'o 'o 'pan dɪ, 'vaa ɛn waa 'man.

¹⁹ -A -nan nɛn Zuif 'nɔn 'si Antɪɔs 'lee Ikomiɛn, ɛn o -sɛn minnun zɪɛ o va, ɛn o Pɔl -sɔn -kɔɛ -a. Waa plɪla, o -kʊ -a lunɛn 'o 'ci nrɔn 'nan e -ka. ²⁰ 'Pian zɪ Zozinɔn -a si -fɔ bɛ, ɛn Pɔl wluan lou, e -ta 'fla.

Pɔl 'lee Barnaba -kʊ Dɛrbʊ ɛn o 'li 'o da Antɪɔs

-A ta tʊ cɛɛn ɛn Pɔl 'lee Barnaba -kʊ Dɛrbʊ. ²¹ O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'fla zɪɛ -a da, ɛn min "kaga "fɔ Zozi 'va. -A -nan nɛn o 'li 'o da Lisitri 'lee Ikomiɛn 'lee Antɪɔs Pisidi. ²² O -ta Zozinɔn "koe "tɔdɪ -a 'o da, te o 'wɪ "paala -wlɛ 'nan, 'o yɪ -tɛra Bali da 'li 'trɪlii, te waa vɛ -wlɛ 'nan: «-Kaa yɪa ye "kaga 'vaa, -e -kaa kʊ Bali -le mingɔnnɛn trɛda.» ²³ -Te o 'bɔla -leglɪzi -tʊ -nan -e 'o -wee min cejenun -tɔɔ, ɛn -te o cɛɛn Bali trʊ 'badɪ 'lee fɛ 'sɔndɪ man, -e 'o o -pɛba wʊ Minsan nɛn o yɪ -tɛra "da "bɛ -yrɔ.

²⁴ Zɪ Pɔl 'lee Barnaba Pisidi 'leglɔn cɛɛn bɛ, ɛn o 'bɔla Panfɪli 'leglɔn 'ji. ²⁵ O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Pergɪ, ɛn o sɔɔn "ji Atali.

²⁶ 'Fla zɪɛ -a da nɛn o -fɔ -klʊ -ji, ɛn o 'li 'o da Antɪɔs. Antɪɔs 'bɔ 'nan nɛn o o -pɛba 'wʊ Bali lɔ 'nan 'e "yi drɛ -wlɛ, -e 'nyranman nɛn o "sia -a 'panan zɪɛ bɛ o 'pa.

27 Zi o 'bɔla Antios bɛ, ɛn o -leglizi 'nɔn cin 'yi, ɛn 'wɪnun nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa 'sinan 'pa. Waa -ci 'vɪ "nyian -wlɛ 'nan, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Bali -si 'lɛ 'sʊ -wlɛ 'nan 'o yi -tɛra 'e da. 28 "Bɛ -sru Pɔl 'lee Barnaba -fʊ o va tʊ "kaga 'kpa -a.

15

Zozinɔn wei drɛ 'tʊ Moizi -le -pei da Zeruzalɛm

1 Min -mienun 'si Zude 'lɛglɔn 'ji. Zi o 'bɔla Antios bɛ, ɛn o 'wɪ "paadi 'sia "bʊl Zozinɔn 'ji, waa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Te min 'ka 'fɔlɛ -klɔnmɔn -va "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, Bali 'ka -a san sia 'wɪ 'ji dɪ.» 2 Pɔl 'lee Barnaba 'ka 'wɪ zɪɛ -a manlɛ "yi "fo "dɪ, ɛn -sa 'plɛblɛ 'fɔla o yei 'wɪ zɪɛ -a da.

-A -nan nɛn minnun -a 'pla "da 'nan, Pɔl 'lee Barnaba 'lee Zozinɔn -mienun 'o 'kʊ 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba Zeruzalɛm 'o 'vale Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -a -nan -leglizi min cejenun -a. 3 ɛn Antios -leglizi 'pa o va -wee -kʊdɪ -ji. "Wɛɛ -kʊ, o ciɪla Fenizi 'lee Samari, te 'wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ, ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o sɔɔnla Bali -sru "bɛ, te o -ko -a -nan wɪ vidɪ -a Zozinɔn lɛ. 'Wɪ zɪɛ -a vidɪ ci "nran -dan nɔn "bʊl Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ.

4 Zi o 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, -leglizi 'nɔn 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -leglizi min cejenun o 'sia 'kpa tɪglɪ, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wlɛ.

5 -A -nan nɛn Farizɛn 'nɔn 'va min -mienun nɛn o drɛ Zozinɔn 'a bɛ, o wluan lou, ɛn o 'nan: «Minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o o -fɔa paan 'klɔnmɔn -va -e 'o vɪ -wlɛ 'nan 'o 'ta wʊla Moizi -le -peinun da.»

6 Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -leglizi min cejenun 'o cin 'yi, 'nan -e 'o 'wɪ zɪɛ -a 'pla "da. 7 Zi o cɛɛn -sa 'plɛblɛ

'fɔdɪ man 'o cin yei "bɛ, Piɛri wluan lou, ɛn e -wlɛ 'nan: «'An "bɔɪnɪn, kaa -tɔa 'nan 'cee Bali an 'si "va -e 'an 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, 'dʊ -e 'o 'fli -nɔn Bali lɛ. ⁸ ɛn Bali 'bɔ nɛn e min ci wɪ -tɔa "bɛ, yaa -ci kɔɔn 'yee lei 'saun 'nɔndɪ -a -wlɛ 'nan o ya 'yee vɛ -a "le zɪ yaa -nɔn -cɛɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁹ Bali 'ka -kaa 'cɛnlɛ 'e cin man -kaa 'vale waa dɪ. E -wee 'wɪ 'wɪdɪ fui 'nan o yi -tɛra 'e da -le "wɛan.

¹⁰ ɛn -mɛ "le "wɛan nɛn ka Bali man -wɛɛman? -Yɛɛ cɪ 'nan -trɔ cibɛn nɛn -kaa tranun 'ka -kɔlɛ -a siadɪ -a dɪ, ɛn -kaa 'bɔ 'ka 'kɔlaman -a siadɪ -a dɪɛ, ka ya "vale 'ka -tɔa "mɛn Zozinɔn 'win -ji. ¹¹ 'Pian -kaa yi -tɛala "da 'nan, Minsan Zozi 'bɔ 'le "yi "le "wɛan nɛn -kaa 'si 'wɪ 'ji "le -wee 'wɪ 'zʊ.»

¹² 'Nun tɔɔn minnɪn nɛn 'o cin yɪdɪ bɛ, 'o 'ta -sɛn, ɛn o Barnaba 'lee Pɔl wei mandɪ 'sia, ɛn 'lɛbo "fɔ wɪ nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei "bɛ, waa 'vɪ -wlɛ.

¹³ Zɪ o cɛɛn -a vɪdɪ man bɛ, ɛn Zaji -a vɪdɪ 'sia 'nan: «"Bɔɪnɪn, 'ka "trɔɛn "tɔ 'mɛn. ¹⁴ Simɔn "sia 'wɪ 'tʊ vɪnan -cɛɛ. E 'nan: Bali 'bɔ minnɪn 'sidɪ 'sia 'yee vɛ -a, minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei, 'nan -e 'wee 'tɔ bɔ. ¹⁵ ɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'wɪ nɛn waa crɛn -tɛ bɛ, 'wɪ zɪɛ yaa 'lɛ sɔɔ. -Yɛɛ cɪ 'nan, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: ¹⁶ Bali "e 'nan: <"Bɛ -sru an lia 'an da -e 'an David -le 'kɔn nɛn e -wi bɛ, -a pee -tɔ.

-A "pa 'ji nɛn e -fʊ -nan bɛ, maan -tɔɔman 'e cin da -e 'an 'wluan lou,

¹⁷ 'dʊ -e min -mienun nɛn o -fʊ bɛ, 'o Minsan -wɛɛ 'o 'vale 'lɛglɔn -mienun nɛn

'an 'tɔ yra o man bɛ waa.

¹⁸ 'An 'bɔ Minsan,
'wɪ nɛn maan 'vɪ 'e 'cɛn
-a -nan lɛ 'ka lɛ va dɪɛ,
maan 'lɛ sɔɔman. »

¹⁹ En Zaji -a 'le 'sran 'nan: «-Yee "wɛan, e ya 'an 'ji
'nan, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, ɛn o sɔɔnla
Bali -sru "bɛ, e ya "yi -e min 'e vlɛ 'e 'tɔ o -sru 'nan 'o
'ta wɔla Moizi -le -pei da dɪ. ²⁰ 'Pian -kaa 'fluba 'crɛn
-tɛ -wlɛ 'nan, te 'o 'wi nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -blɪ dɪ,
ɛn te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e
"blu -wɛɛ "dɪ. En te 'o 'wi nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnlɛ -e
-a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wi nyɛn -blɪ dɪ.
²¹ -Yɛɛ cɪ 'nan, 'li 'e 'cɛn bɛ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn zɪɛ
'flanɔn pɛɛnɔn -a -tɔa, kɔɔ waa ta ve minnun lɛ Zuif
'nɔn 'le cin yɪ 'kuin tɔ pɛɛnɔn man 'flinla "yi da.»

*Zozi 'le 'pasianɔn 'fluba 'pa 'sia minnun nɛn o 'ka
Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ*

²² -A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn, 'lee min ceje-
nun, 'lee -leglizi 'nɔn pɛɛnɔn wei drɛ 'tɔ, ɛn o min -
mienun 'si o yɛi, ɛn o o 'pa 'sia Antiɔs 'o 'vale Pɔl 'lee
Barnaba -a. Zudazi nɛn waa laabo "nyian Barsaba
bɛ 'lee Sila nɛn Zozinɔn 'yra -tɛa "o man bɛ, o nɛn
o o 'si o yɛi. ²³ 'Fluba nɛn waa -nɔn -wlɛ "bɛ -nyrɛn
'gɔ:

«'Kɔ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee min cejenun 'bɛ
'fluba 'crɛn -tɛ 'ka Zozinɔn nɛn ka cɪ Antiɔs 'lee
Siri 'lɛglɔn 'ji 'lee Silisi 'lɛglɔn 'ji, te o 'ka Zuif 'nɔn
'a dɪɛ, 'cɛɛ.

Kɔ ya 'ka "bɔɪnɪn -a, kɔ "we 'ka 'va.

²⁴ Kɔa 'man 'nan, 'kɔ 'va min -mienun nɛn kɔ'a
'si -nɔnlɛ 'wlɛ "dɪɛ, o 'lɔ 'ka 'ci baalɛ -ji 'wee 'wɪ
'paadɪ -a, ɛn o 'ka "koe 'si 'ka da. ²⁵ -Yee "wɛan,

zi 'kɔ cin wei -ci 'man bɛ, ɛn kva 'yɪ 'nan, e ya 'yi -e 'kɔ min -mienun 'si "va -e 'kɔ o 'pa 'sia 'cɛɛ 'o 'vale 'kɔ "bɔɪ Barnaba 'lee Pɔl nɛn kɔ o ye 'yi "bɛ waa. ²⁶ Min "fli zɪɛ, e -fɔ "wɛnnɔn -e 'o 'ka -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'ji. ²⁷ ɛn kɔ Zudazi 'lee Sila 'pa 'sia 'nan 'o 'wɪ 'bɔ 'lein 'gɔɛ -a vɪ 'cɛɛ 'o 'bɔ 'a. ²⁸ -Yɛɛ cɪ 'nan Bali lei 'saun 'lee 'kɔ 'bɔ, 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka 'ta wɔla "da "bɛ, kɔɛ 'vɪ 'cɛɛ, kɔ'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va "dɪ. ²⁹ 'Bɛ 'wɪ zɪɛ, 'bɛ cɪ 'nan: Te 'ka 'wɪ nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wɪ nyɛn -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wɪ nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka cin nan 'lee 'ka cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e "blu -wɛɛ "dɪ. 'Wɪnun zɪɛ, 'ka 'ta wɔla "da.

Kɔ 'ka 'tɔ bɔ.»

³⁰ -A -nan nɛn o o 'pa 'sia, ɛn o -kɔ Antɪɔs. Zɪ o 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn o Zozinɔn cin 'yɪ, ɛn o 'fluba zɪɛ -a -nɔn -wɛɛ. ³¹ Waa ta 'vɪ, ɛn o pɛɛnɔn 'ci nran, e o "koe "tɔ 'o da -le "wɛan.

³² Zudazi 'lee Sila nɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ, o 'wɪ "kaga tin 'ba -wɛɛ, o man -tɔ 'plɛblɛ, ɛn o "koe "tɔ 'o da. ³³ O -fɔ Antɪɔs 'fla tɔ "wɛnnɛn 'a 'vaa, ɛn Zozinɔn 'kɔ o 'palɛ -sia -trɔɔ 'nan -e 'o li 'o da Zeruzalɛm.

³⁴ ['Pian Sila "e 'vɪ 'nan "e -foo Antɪɔs 'fla.] ³⁵ Pɔl 'lee Barnaba "o -fɔv Antɪɔs, ɛn 'o 'vale min "kaga "a o 'wɪ paa minnun ji, ɛn o Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ -wɛɛ.

Pɔl cɛin "flizan nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ

Pɔl 'lee Barnaba cɛɛn 'e cin man

³⁶ Yi "fli yaa "bɛ -sru, ɛn Pɔl "e 'nan Barnaba lɛ 'nan: «'Fla pɛɛnɔn nɛn kɔ cɪɪ "da Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a bɛ, 'kɔ 'cɪɪ "nyian "da -e 'kɔ "bɔɪ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o yɪ.» ³⁷ Barnaba a "vale

'nan Zan nen waa laabo Mark be 'e 'kula 'o -sru. ³⁸ Pïan Pål 'ka 'wile "man -e 'o 'ku waa di, koo Mark 'nyranman 'tu o man Panfili 'legløn 'ji, en e 'si o -sru. ³⁹ Pål 'lee Barnaba wei 'ka dræle -tuwli "fo "di, -a -nan nen o cæen 'e cin man. Barnaba Mark -fō 'e -sru, en o -fō -klv -dan ji, o -kv Sipri 'træda. ⁴⁰ Pål "e Sila -fō 'e -sru, en Zozinøn o -peba 'wv Bali lō, en o -kv. ⁴¹ O ciula Siri 'legløn 'lee Silisi 'legløn 'ji, te o -ko Zozinøn "koe "tōdi -a 'o da.

16

Pål 'lee Sila -kv Derbv 'lee Lisitri 'lee Ikomien

¹ -A -nan nen Pål ciula Derbv, en e 'bōla Lisitri. 'Fla zïe -a da be, Zozi -sruzan 'tv a -nan, waa laabo Timote. -A "ti "a Græk min -a, lımøn -tv nen e ya Zozi 'va be -yee 'nen nen, Zuifli nen. ² -A "tō "yi "a Zozinøn nen Lisitri 'lee Ikomien be o 'le. ³ Pål a "vale 'e 'ku 'o 'vale 'waa, en e -kv -a -fālæ -kløn mōn -va, Zuif 'nōn nen fæ zïe -a -nan be -wee "wæan. Koo o pæenøn -a -tōa 'nan Timote "ti "a Græk min -a. ⁴ Flanun nen o ciula "da "be, 'wi nen Zozi 'le 'pasianøn 'lee Zeruzalem min cejenun -a 'vi be, waa 'vi 'fla zïe -a da 'nōn læ, 'nan 'o 'ta wōla "da. ⁵ -A -nan nen Zozinøn 'le yi -teradı Bali da 'pa "da, te Zozinøn 'ko bōdi -a "kaga yi -tuđv pæenøn man.

Pål -kv Masedōa

⁶ Pål a "vale 'o 'ku Bali -le 'wi 'nōnnøn vi Azi 'legløn 'ji, 'pian Bali lei 'saun 'ka 'wile "man "di. -Yee "wæan o ciula Pirigi 'lee Galatı 'legløn 'ji. ⁷ Zi o 'bōla Misi 'legløn 'ji be, en waa man wæe 'nan 'o 'ko Bitini 'legløn 'ji, 'pian Zozi lei 'saun 'ka 'wile "man "di. ⁸ -A -nan nen o ciula Misi, en o 'bōla Troas 'fla. ⁹ -Pei -man, e dre Pål læ "le nyrinvla -zv, e dre -yre "le Masedōa min -tv a 'e 'tōdi lou, te yaa tru "baa -a vıdi

-a 'nan: «'I ciula Masedoa 'leglon 'ji, 'i 'ta 'pa 'ku 'va!»
 10 Zi Pol 'wi zie -a -nan 'yi "le nyrinvla -zu be, en kua
 man wee 'nan 'ku 'ku Masedoa 'leglon 'ji, koo kua -
 tao 'nan Bali 'ku laabu 'nan -e 'ku 'yee 'wi 'nannon vi
 -nan nun.

Pol 'bala Filipu 'fla

11 Zi ku -fo -klv -dan ji Troas be, en ku -ku Samo-
 tras. 'Be 'ta tu cee en ku -ku Neapoli. 12 Ku 'si
 'be 'nan, en ku -ku Filipu 'fla. Filipu 'fla zie, -yee ci
 Masedoa 'leglon 'ji 'fla tede -a, en Rom 'non 'be 'fla
 'bo 'to. Ku -fu 'fla zie -a da tu "wennen 'a.

13 Flinla "yi da, ku 'si 'fla zie -a da, en ku -ku lu "nen
 'yi 'tu "sron. -A -cin a 'ku 'ji 'nan Zuif 'non 'le Bali tru
 'banan -koon fe zie -a -nan. Zi ku cee -nyrandi man
 be, en limonnun nen 'o cin yidi fe zie -a -nan be, ku
 'wi tin 'badu 'sia -wle. 14 Limon -tu a fe zie -a -nan
 te e 'yra -tea Bali man, -a 'to nen Lidi, e "sia Tiatire.
 Min -dandan nun ta so nen yaa -taan. E ya 'wi zie -a
 mannan, en Minsan -a "troen 'le 'su, en 'wi nen Pol
 ci -a vnan be, yaa -ci 'man 'kpa tigli. 15 -A -nan nen
 waa -batize dre 'o 'vale 'e 'mangulinun -a, en e 'ku
 tru 'ba -a vidi -a 'nan: «-Te kaa "nrnman 'ka 'ji 'nan,
 an wu Minsan man 'an 'bli peenon 'a be, 'ka 'fu 'an
 'va tu "wennen 'a.» E koola 'wi zie -a man, en ku wu
 "man.

Minnun Pol 'lee Sila -fo -pv 'kuin

16 Te ku "ta -ko fenan nen o Bali tru "baa be -a -nan,
 en non limon -tu -ta 'ku 'le. Li zie -mlengan a -a -sru,
 e -pe -tala, -yee "wean minnun nen waa "paala be
 o "lala ye "man "kaga. 17 E soonla 'ku 'vale Pol -a 'ku
 -sru, te e -paan "man 'nan: «Minnun 'labe, Bali nen
 min ta lou "be, -yee 'nyranman 'panon nen waa. O
 ya Bali -le 'wi nen e min "sia 'wi 'ji be -a vnan 'cee.»

18 Yaa 'vɪ zɪɛ yi "kaga 'wlu, tɔɔn Pɔl 'ka 'vale e 'wɪ zɪɛ -a maan "nyian dɪ, ɛn e 'man lila "da, e 'nan -yɔ nɛn -a -sru "bɛ -yrɛ 'nan: «'An 'bɔ "e 'yɪɛ 'nan Zozi Crizi 'tɔ da, 'i 'si li 'gʊɛ -a -sru.» ɛn -yɔ zɪɛ e 'si -a -sru 'nun.

19 Nɔan lɪmɔn zɪɛ minnun nɛn waa "paala bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan wa'a "nyian "lala ye li zɪɛ -a man dɪɛ, ɛn o Pɔl 'lee Sila 'kun, o -kʊ waa 'fla 'tanɔn 'le fɛnan nɛn o tin "baa bɛ -a -nan. 20 Zɪ o -kʊ waa tin 'banɔn 'lɛ bɛ, ɛn o 'nan: «-Vɛ -mienun 'gʊɛ, o -teɪn -tria 'kʊ flannɔn yei, Zuif 'nɔn nɛn waa. 21 O ya "vale o 'wɪ -trɛ "paaman 'kʊ 'ji, kʊ'a 'we "man "dɪ, ɛn kʊ'a 'kɔlaman -e 'kʊ 'ta wɔla "da "dɪ, kʊ ya Rɔm 'nɔn 'a -le "wɛan.»

22 -A -nan nɛn 'bli 'fɔ min "kaga 'ji o man, ɛn tin 'banɔn "e 'nan minnun lɛ 'nan, 'o -wee sɔnɔn "koo 'o man, ɛn 'o o -sɔn sɔnbɔ "a. 23 Zɪ o cɛɛn o -sɔndɪ man bɛ, ɛn o o -fɔ -pʊ 'kuin. Waa 'vɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ -yrɛ 'nan, 'e yɪɛ 'tɔ o va 'kpa. 24 Zɪ min zɪɛ e 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e o -fɔ -pʊ 'kɔn kplo -ji, ɛn e 'ploblo 'fɔ o cɛɪn -man.

25 -Pei -man te bada -tɔ, ɛn Pɔl 'lee Sila Bali trʊ 'badɪ 'sia, te o Bali 'tɔ bɔ "dre -fɔa, te minnun nɛn -pʊ 'kuin bɛ, o o wei maan. 26 'Nun tɔɔn ɛn 'trɛ nyɔɔn, e nyɔɔn 'plɛblɛ "bʊʊ "le "wɛan -pʊ 'kɔn nyɔɔn 'e 'klu -ji. Tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu, ɛn -pʊ 'kɔn -kpɛɪn pɛɛnɔn 'lɛ 'sʊ, ɛn fɛnɔn nɛn 'e 'fɔdɪ -pʊ 'kɔnnɔn 'cɛɪn -man bɛ, -a pɛɛnɔn 'lɛ 'sʊ.

27 Zɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ e fuʊ bɛ, e -kpɛɪnnun 'yɪ 'e 'lɛ 'sɔdɪ, ɛn e 'yee srɛn 'sʊ 'ji 'nan -e 'e 'fli -tɛ, kɔɔ yaa nrɔn 'e 'ji 'nan -pʊ 'kɔnnɔn pɛɛnɔn 'tɛ -ji. 28 'Pian Pɔl paan -yrɛ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Te 'i 'wɪ 'wɪdɪ "dre 'i 'fli lɛ dɪ, kʊ ya 'gʊ 'kʊ pɛɛnɔn.»

29 Tɔɔn ɛn min zɪɛ e 'nan 'o 'tɛ 'bi, ɛn e wla "nyɪandʊ -pʊ 'kɔnnɔn 'va, ɛn e blula Pɔl 'lee Sila wlu,

te e nyōnman. ³⁰ "Bε -sru e o 'bōla bei, en yaa laabu -wlo 'nan: «'An "tinun, maan dra 'kō -e 'an 'si 'wī 'ji?»

³¹ En o -yρε 'nan: «'I yi -tera Minsan Zozi da -e 'ka 'vale 'yie "kōnnen 'nōn 'a 'ka 'si 'wī 'ji.» ³² -A -nan nen o Minsan -le 'wī 'nōnnōn 'vī -yρε 'o 'vale 'yee "kōnnen 'nōn pēenōn 'a. ³³ -Pei 'bō 'lein zιε -a man bε, min nen 'e yie -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε, e -kυ Pōl 'lee Sila mlōn 'ji "foelε. 'Nun tōn en waa -batize dre 'o 'vale 'yee "kōnnen 'nōn 'a. ³⁴ E -kυ waa 'yee 'kuin, en e fēnun -nōn -wλε, waa bli. -A -nan nen -a ci "nrandi 'sia 'o 'vale 'yee "kōnnen 'nōn pēenōn 'a, e yi -tera Bali da -le "wεan.

³⁵ Zi tυ cεen bε, en tin 'banōn minnun 'pa 'sia, 'nan 'o vī min nen e yie -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε -yρε 'nan, 'e 'si o man. ³⁶ En min nen 'e yie -tōa -pυ 'kōnnōn 'va bε, e 'wī 'gυe -a 'vī Pōl ε. E 'nan: «Tin 'banōn min 'pa 'sia 'nan, 'an 'si 'ka man. -Yee "wεan 'ka bōla, 'ka 'kυ, 'ka 'fō -trōo.»

³⁷ 'Pian Pōl -a 'vī 'pasianōn ε 'nan: «O 'kυ 'sōn minnun yie man, en o 'kυ 'fō -pυ 'kuin, wa'a 'wī zιε -a -ci vλε dι, -e te kυ ya Rōm 'nōn 'a, en o ya "vale 'o "sia 'kυ man 'e yōōdι. -Yee "wεan kυ'a 'we "man "dι. 'O 'ta 'kυ bōla 'o 'bō 'a.»

³⁸ En 'pasianōn 'kυ 'wī zιε -a vλε tin 'banōn ε. Zi tin 'banōn -a 'man 'nan, Rōm 'nōn nen waa bε, nyen o cεen. ³⁹ Tin 'banōn 'ta toba -fōle -wλε, en o o 'bōla -pυ 'kuin, en waa 'vī -wλε 'nan, 'o yra 'si, 'o 'si 'fla 'bō da. ⁴⁰ Zi o 'bōla -pυ 'kuin bε, en o -kυ Lidi -va, 'o cin 'yī 'o 'vale 'o "bυi Zozinōn 'a. O o "koe "tō o da 'vaa, en o 'si 'fla 'bō da.

17

Pōl 'lee Sila -kυ Tesalonik 'nōn fla

1 O cila Anfipoli 'fla 'lee Apoloni 'fla, en o 'bōla Tesalonik. Zuif 'nōn 'le cin yī 'kōn a fē zīē -a -nan. 2 Pōl wla cin yī 'kōn zīē -a -ji 'le yaa dra 'e 'cēn bē -yee 'wī 'zū. 'Flinla "yi yaaga 'a 'e cin -sru, te Pōl 'wī nēn 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'ji bē -a ve -wlē. 3 Pōl -a ta ve -wlē, te yaa -ci ve -wlē 'nan, e ya 'e vīdī 'nan min 'sizan 'wī 'ji 'e yra yī, -e 'e 'ka, -e 'e 'wluan -kanōn 'va. En e 'nan: «Zozī nēn an -yee 'wī ve 'cēē 'gūē, -yēē cī min 'sizan 'wī 'ji -a.»

4 Min plōennun 'wī zīē -a 'man 'wī 'kpa -a, en o -fō Pōl 'lee Sila -sru, 'lee Grēk 'nōn "kaga "nēn o 'yra -tēa Bali man bē, 'lee līmōn -mienun nēn o 'yra -tēa "o man 'fla bē. 5 'Pian man bōdī wla Zuif 'nōn 'ji, en o yīē 'plēnōn kuun 'fla yēi, o o -sēn 'o 'va, en o 'wī 'fōla 'fla. O -kū 'wī 'tōlē min -tū nēn waa laabo Zasōn bē -a man 'yee "kōnnēn 'nan, 'e Pōl 'lee Sila -nōn 'wlē -e 'o 'kū waa 'flanōn 'lē. 6 Wa'a Pōl 'lee Sila yīē dī, en o Zasōn 'lee "būi Zozinōn -mienun 'kun, en o -kū waa 'fla 'tanōn 'lē, te o -paanman -a vīdī -a 'nan: «Minnun nēn o 'trēda baa 'ji bē, o -ta 'gū, en Zasōn o 'sia. 7 Mingōnnēnnun tazan nēn Rōm bē, -yee -pei -tō wīnūn bē, o ya -a srēnan. Waa 'vī 'nan, mingōnnēn -tū a "nyian, wēē laabo Zozī.» 8 'Wī zīē e 'nan 'fla 'tanōn 'lee minnūn man. 9 Zasōn 'lee "būi Zozinōn -mienun -a man pan 'wū -wlē 'vaa, en o 'sī o man.

Pōl -kū Bere 'fla

10 Zī -pei 'tan bē, en Zozinōn 'kū Pōl 'lee Sila 'palē -sia, en o -kū Bere 'fla. Zī o 'bōla 'nan nūn bē, en o wla Zuif 'nōn 'le cin yī 'kuin. 11 'Fla zīē -a da 'nōn bē -wee 'wī a "yi, en o 'wī maan e "mlīan Tesalonik 'nōn da. Waa -wēēman 'nan 'o Bali wei maan. Bali wei nēn 'e 'crēn -tēdī bē, waa ta ve tū pēēnōn man, -e

'wɪ nɛn Pɔl a ve -wɫɛ "bɛ, 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ¹² O va Zuif 'nɔn "kaga "yi -tɛra Zozi da, 'lee Grɛk lɪmɔn -mienun nɛn o 'yra -tɛa "o man bɛ, 'lee -klɔnmɔn "kaga 'kpa.

¹³ 'Pian zɪ Tesalonik Zuif 'nɔn -a 'man 'nan, Pɔl a Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan Bere bɛ, ɛn o -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'fla zɪɛ -a da 'nɔn yei. ¹⁴ -A -nan nɛn Zozinɔn 'kɔ Pɔl 'pale -sia jemie man. 'Pian Sila 'lee Timote "o fɔv 'fla 'bɔ da. ¹⁵ Minnun nɛn o -kɔ Pɔl 'pale -sia bɛ o 'bɔ 'a Atɛn 'fla, ɛn o 'li 'o da. Pɔl o kalɪ 'nan 'o vɪ Timote 'lee Sila lɛ 'nan 'o 'lɔ tada.

Pɔl 'bɔla Atɛn 'fla

¹⁶ Te Pɔl a Sila 'lee Timote -pɛnnan Atɛn 'fla bɛ, ɛn e 'fla zɪɛ -a da 'yɪ 'e fadɪ -yɔ nɛn waa -paan "bɛ -a. 'Wɪ zɪɛ e 'nan "man. ¹⁷ -Yee "wɛan Pɔl 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'lee minnun nɛn o 'yra -tɛa Bali man bɛ -wɫɛ cin yɪ 'kuin, ɛn minnun nɛn e bɔa "o man -guada tɔ pɛɛnɔn man bɛ, e 'wɪ tin 'ba "nyian -wɫɛ.

¹⁸ 'Fluba 'tɔnɔn nɛn o cɪ Epikuri -sru "bɛ, 'lee o nɛn Sitoiki -sru "bɛ, o -sa -fɔdɪ 'sia 'o 'vale Pɔl -a. O -mienun -a laabɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn sɔɔ -tɔzan 'labɛ yaa ve?» O -mienun "o "ve 'nan: «Maan ye "le 'nan 'lɛglɔn pee -le Bali -le 'wɪ nɛn yaa ve.» -Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl a Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan, te e minnun nɛn o -ka bɛ -wee wluandɪ -kanɔn 'va 'wɪ ve, -yee "wɛan o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. ¹⁹ -A -nan nɛn o Pɔl 'kun, ɛn o -kɔ -a tin 'banɔn 'lɛ fenan nɛn waa laabo Aeropaz bɛ -a -nan. Waa laabɔ -yrɔ 'nan: «'Wɪ -trɛ nɛn i cɪ -a "paanan 'gɔɛ, kɔ ya "vale "kɔ maan. ²⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn e -ciala 'kɔ da bɛ, -nyrɛn yia ve 'kɔɛ. -Yee "wɛan kɔ ya "vale 'kɔ 'wɪ zɪɛ -a -ci maan.» ²¹ Atɛn 'nɔn 'lee -pɛn 'nɔn nɛn Atɛn 'fla bɛ, -sɛɛ "wɔdɪ 'lee 'sinan -trɛnun nɛn waa mandɪ ye "yi.

22 En Pəl wluan lou tin 'ba 'nɔn yei, en e 'nan: «Atɛn 'flanɔn, maan-tɔa 'nan 'cee balinun a 'ka 'yra -tɛa "o man 'kpa. 23 -Yɛɛ ci 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ci 'ka fla yei "bɛ, an 'cee balinun -pannan 'yɪ. An Bali -pan "davɛ -tɔ 'yɪ te waa crɛn -tɛ "man 'nan:

⟨E ya Bali nɛn kɔ'a tɔa dɪɛ -yee vɛ -a.⟩

Bali 'bɔ nɛn kaa -paan te ka'a tɔa dɪɛ, an -ta 'nan -e 'an -yee 'wɪ vɪ 'cɛɛ.

24 Bali nɛn e 'trɛ 'lee 'e ta fɛnun pɛɛnɔn drɛ bɛ, -yɛɛ ci Minsan nɛn e 'trɛ 'lee la "paala bɛ -a, en ya'a 'nyɛanla min -pɛ drɛ fɛnun ji dɪ. 25 En ya'a wɛɛman 'nan min 'e 'pɛ "nɛn "fɛ 'si -e 'e -nɔn 'yrɛ dɪ. -Yɛɛ ci 'nan Bali 'bɔ 'bɛ min ci fulɔ 'lee 'belidɪ 'lee fɛ pɛɛnɔn -nɔan "min lɛ. 26 Bali 'bɔ -a drɛ, en 'lɛglɔn pɛɛnɔn "tɪ "a -tɔwli, en e -wee 'trɛ 'leda drɛ, en e -wee lɛ "nɛn 'pla.

27 Yaa drɛ zɪɛ, 'nan -e minnun 'o 'e -wɛɛ 'o 'pɛ "paadɪ -a fɛ pɛɛnɔn 'nan, 'nan -e 'wee yɪ. 'Pian -e te Bali 'bɔ 'ka -kaa man -kɔɔbli dɪ. 28 -Yɛɛ drɛ en -kaa ya 'trɛda, en -yɛɛ -maan -kaa kla -kaa man, en -yɛɛ 'belidɪ -nɔn -cɛɛ. 'Ka 'bɔ 'va 'fluba 'tɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a crɛn -tɛ 'va, waa crɛn -tɛ 'nan: ⟨'Wɪ 'kpa, -kaa ya -yee 'nɛnnun -a.⟩ 29 En -te -kaa ya -yee 'nɛnnun -a bɛ, -ka'a 'kɔlaman paan -e -kaa ci "nrɔn 'nan, -kaa Bali -kɔɔnman -siga minnun 'lee "lala minnun 'lee -kɔlɛ minnun nɛn minnun o nyaan 'o 'pɛ -a 'lee 'o 'wulo -ji wɪnun da bɛ -a man dɪ.

30 En tɔ nɛn te min 'ka Bali tɔa dɪɛ, Bali 'ka -a paa bɛ man dɪ, 'pian 'bɛ nɛn 'gɔvɛ, e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn laabɔ 'nan 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man -e 'o 'fli 'nɔn 'yrɛ. 31 Kɔɔ Bali yɪ -tɔ 'pla 'nan -e 'e 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn 'le 'wɪ tin 'ba 'e 'nɔan da. Bali min -tɔ 'si "va,

yaa -tɔ 'wɪ zɪɛ -a -ji tin 'bazan 'a, ɛn yaa -ci kɔɔn -wɪɛ -a wluandɪ -a -kanɔn 'va.»

³² Zɪ o -kanɔn wluandɪ da wɪ 'man bɛ, ɛn o plɔɛnnun -a sɛɛ wɔdɪ 'sia, ɛn o -mienun "o 'vɪ 'nan: «Yi pee nyan, -e 'kvi wei man "nyian.»

³³ -A -nan nɛn Pɔl 'bɔla o yei. ³⁴ 'Pian min -mienun -fɔ -a -sru, ɛn o yi -tɛra Zozi da. Dioni 'bɔ nɛn tin 'bazan 'tɔ -a bɛ e ya o va, 'lee lɪmɔn -tɔ nɛn waa laabo Damari bɛ, 'lee min -mienun "nyian.

18

Pɔl 'bɔla Korɛnti 'fla

¹ "Bɛ -sru ɛn Pɔl 'si Atɛn 'fla, e -kɔ Korɛnti. ² E Zuif min -tɔ nɛn waa laabo Akila bɛ -a 'yɪ 'nan nun. Waa -ya Pɔnt 'lɛglɔn 'ji. 'O 'vale 'e nan Priskil -a, o 'sia 'sinan Itali 'lɛglɔn 'ji 'e -trɛ. Kɔɔ mingɔnnɛnnun tazan Klodu nɛn Rɔm bɛ, e 'nan, Zuif 'nɔn pɛɛnɔn 'o 'si Rɔm 'lɛglɔn 'ji. ɛn Pɔl -kɔ Akila 'lee Priskil -va. ³ O 'pa nyranman a -tɔwli "le "wɛɛn Pɔl -fɔ o va, ɛn o 'nyranman 'pa 'e cin va. -Wee 'nyranman nɛn 'nan 'o -tandannun drɛ.

⁴ Flinla "yi -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, te Pɔl 'wɪ "paaman Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, yaa -wɛɛman 'nan Zuif 'nɔn 'lee Grɛk 'nɔn 'o -sɔɔnla 'e -sru. ⁵ 'Pian zɪ Sila 'lee Timote 'si Masedɔa 'lɛglɔn 'ji o -ta bɛ, ɛn Pɔl Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'saza "paadɪ "sia. Yaa ve Zuif 'nɔn lɛ 'nan, Zozi 'bɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a. ⁶ Zuif 'nɔn 'ka 'o "trɔɛn "tɔlɛ -a wei lɛ dɪ. ɛn zɪ waa wei fuimlan 'nan te waa "srɔnman bɛ, ɛn Pɔl 'yee sɔ ci plu -a -ci -kɔɔndɪ -a 'nan, 'e 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji. E 'nan -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'ka man bɛ 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ nɛn. Te 'ka 'an 'tɔ vɪ dɪ. 'Bɛ nɛn 'siɛn 'gɔɛ minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o va nɛn an -ko.»

7 Pəl 'bɔla cin yɪ 'kuin, ɛn e -kʊ min -tʊ nɛn e 'yra -tɛa Bali man bɛ -yee 'kuin. Min zɪɛ waa laabo Titu Zuti -yee 'kɔn a Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'bɔ "srɔn.
8 'Pian Cripu 'bɔ nɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ, e yɪ -tɛra Minsan da 'o 'vale 'yee "kɔnnɛn 'nɔn 'a. ɛn Korɛnti 'nɔn "kaga "nɛn o cɪ Pəl wei mannan bɛ, o yɪ -tɛra Minsan da "nyian, ɛn o o -batize drɛ.

9 -A -nan nɛn Minsan 'wɪ tin 'ba Pəl lɛ -pei -man 'le nyrinvla -zʊ. Yaa 'vɪ 'nan: «Te "klan 'e 'kɔn 'i 'ji dɪ. 'I 'wɪ vɪ minnun lɛ, te 'i 'flin 'wɪdɪ -a dɪ. 10 -Yɛɛ cɪ 'nan, an ya 'i "srɔn, ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlaman 'i 'kundɪ -a -e 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ 'yɪɛ dɪ, kɔɔ 'mɛn minnun a "kaga 'fla 'gʊɛ -a da.» 11 Pəl -fʊ 'fla zɪɛ -a da lɛ -tʊ mlɛn 'shɛɛdʊ te e Bali -le 'wɪ "paaman minnun ji.

12 Tʊ nɛn Rɔm 'nɔn 'le -kɔnmandan Galɪɔn -tɔ Akai 'lɛglɔn da bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pəl man, waa 'kun, ɛn o -kʊ -a -a cɛin -da. 13 Waa 'vɪ -kɔnmandan zɪɛ -yrɛ 'nan: «-Vɛ -mie 'gʊɛ, e 'wɪ "paaman minnun ji 'nan, minnun 'o Bali 'tɔ bɔ 'e 'pee, -pei -tɔ winun man.»

14 Pəl "ta 'wɪ "sia "va, 'nun tɔɔn ɛn Galɪɔn "e Zuif 'nɔn lɛ 'nan: «"Te min 'gʊɛ, 'wɪ 'wɪdɪ -dan tʊ nɛn yaa drɛ bɛ, "te maan 'sinan "va 'yɪ 'ka Zuif 'nɔn lɛ. 15 'Pian ɛn ka ya 'wɪ 'blɪnan 'wɪ "paadɪ 'lee 'wɪ "paanɔn da bɛ, 'lee 'ka 'bɔ 'le -pei -tɔ winun da bɛ, 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ 'bɛ. Ma'an 'we "man -e 'an drɛ 'bɛ tin 'bazan 'a dɪ.» 16 ɛn Galɪɔn "e 'nan -wɪɛ 'nan, 'o bɔla tin 'ba 'kuin. 17 -A -nan nɛn minnun pɛɛnɔn Sostɛn nɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ -a 'kun, ɛn waa -sɔndɪ 'sia tin 'ba 'kɔn 'bɔ 'lɛ "nɛn. 'Pian Galɪɔn 'ka 'wɪ 'tʊ 'silɛ "da "dɪ.

Pəl 'li 'e da Antias

18 Zɪ 'wɪ zɪɛ e drɛ bɛ, Pəl tʊ "kaga drɛ Korɛnti, ɛn e 'si "bʊɪ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o va 'o 'vale Priskil 'lee Akila -a, o -kʊ Cɛncre 'nan -e 'o 'fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Siri bɛ -a -ji. Pəl -tɔ 'e wei -da Bali lɛ, -yee "wɛan 'e 'wulo "jɛ 'bʊ "klɔglɔ 'vaa ɛn e 'si Cɛncre. 19 O 'bɔla Efɛz, ɛn Akila 'lee Priskil -fʊ 'fla zɪɛ -a da, ɛn Pəl -kʊ cin yɪ 'kuin, e 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn lɛ. 20 -A -nan nɛn Zuif 'nɔn "e -yrɛ 'nan 'e yi -mie drɛ 'o 'va. 21 'Pian Pəl 'ka 'wɪɛ "man "dɪ, ɛn e -si trʊ 'ba -wɪɔ. E -wɪɛ 'nan: «-Te Bali wɪ "man "bɛ, an -taa "nyian 'ka 'va 'gʊ.»

Pəl 'si Efɛz, ɛn e -fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Sezare bɛ -a -ji. 22 Zɪ e 'bɔla Sezare bɛ, ɛn e -kʊ 'e cɛin -ji Zeruzalɛm Zozinɔn 'tɔ bʊɪɛ. "Bɛ -sru ɛn e Antɪɔs si 'sia.

Pəl cɛin yaagazan nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪɛ

23 Pəl 'mɔn "wɛnnɔn Antɪɔs, ɛn e -kʊ 'e 'lɛ. E ciɪla Galatɪ, "bɛ -sru Pirigi te e -ko -a -nan Zozinɔn pɛɛnɔn "koe "tɔdɪ -a 'o da.

Apolo 'wɪ paa Efɛz 'lee Korɛnti

24 Zuif min -tʊ nɛn waa laabo Apolo, ɛn waa -ya Alɛzandri bɛ, e 'bɔla Efɛz. Apolo zɪɛ, e "we 'wɪ 'tɔ wei -ji, ɛn e Bali -le 'fluba 'wɪɛ "kaga -tɔa. 25 Zɪ kɔ min 'e 'ta wɔla Minsan -sru "bɛ, -nyrɛn waa paa "ji. Apolo 'e 'fli -nɔn Bali -le 'nyranman 'padɪ -ji, ɛn e Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnʊn lɛ "le zɪ Zozi -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ 'sɛzɛ, 'pian 'wɪ nɛn Zan min -batize drɛ "man "bɛ -nyrɛn yaa -tɔa "cɛ. 26 Apolo yi -tɛra 'e 'fli da, ɛn e Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zɪ Priskil 'lee Akila -a wei 'man bɛ, ɛn waa laabʊ 'o 'va, ɛn zɪ kɔ min 'e 'ta wɔla Bali -sru "bɛ, waa paa "ji 'kpa tɪglɪ.

27 Zı Apolo a "vale 'e 'ko Akai 'leglɔn 'ji bε, εn Zozinɔn -a "koe "tɔ 'e da -kɔdɪ -a. -A -nan nɛn o 'fluba 'crɛn -tɛ, waa -nɔn -yrɛ. Waa crɛn -tɛ -ji 'nan, Zozinɔn nɛn -nan nun bε 'o Apolo 'sia tıgɫı. Zı e 'bɔla Korɛnti bε, minnun nɛn Bali -le "yi "le "wɛan o yi -tɛra Zozi da bε, e 'pa o va -dan. 28 -Yɛɛ cı 'nan 'wı nɛn Zuif 'nɔn -a dra te e 'ka "yi "dɪɛ, yaa -tɛala o yra minnun yiɛ man 'e klɔ ji. 'Wı zıɛ yaa -ci kɔɔn -wɫɛ Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bε -a 'nan Zozi 'bε cı min 'sizan 'wı 'ji -a.

19

Pɔl 'li 'e da Efɛz

1 Te Apolo a Korɛnti, εn Pɔl ciɫa Azi pɔnnun yei 'zia, -a -nan nɛn e 'bɔla Efɛz. 'O 'vale Zozinɔn -mienun -a 'o cin 'yi, 2 εn yaa laabu -wɫɔ 'nan: «Zı ka yi -tɛra Zozi da bε, ka Bali lei 'saun 'yi?»

ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Kɔ'a 'bɔ manɫɛ 'nan Bali lei 'saun a dɪ.»

3 ɛn Pɔl -a laabu -wɫɔ 'nan: «O 'ka -batize drɛ 'wı "cɛn "man?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «O 'kɔ -batize drɛ "le zı Zan -a 'vı bε -yee 'wı 'zɔ.»

4 -A -nan nɛn Pɔl "e 'nan: «Zan minnun nɛn o 'si 'o drɛ wı -wɫɪdɪ "man, εn 'o 'fli -nɔn Bali ɫɛ bε o -batize drɛ. Zan 'bɔ -a 'vı minnun ɫɛ 'nan, min nɛn e -taa "talɛ 'an -sru "bε, 'ka yi -tɛra -a san da. -Yɛɛ cı Zozi 'a.»

5 Zı o 'wı zıɛ -a 'man bε, εn o o -batize drɛ Minsan Zozi 'tɔ da. 6 Pɔl 'e 'pɛ 'pla o da εn Bali lei 'saun 'ta o da. -A -nan nɛn o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji, εn o Bali 'lewei vɪdɪ 'sia. 7 Minnun zıɛ o pɛɛnɔn "nɛn bɔa -fuda "fli.

⁸ En Pəl wla Zuif 'nən 'le cin yɪ 'kuin. E yi -tɛala 'e 'fli da, ɛn -a mɛn yaaga 'bɔ te e 'wɪ "paaman minnun ji. Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ -le 'wɪ nɛn yaa ve minnun ɛ, te yaa -wɛɛman 'nan minnun 'o man 'yi, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru. ⁹ 'Pian zɪ min -mienun 'ka 'wɪ zɪɛ -a siala 'wɪ 'a dɪ, ɛn wa'a 'we "man -e 'o yi -tɛra "da "dɪɛ, te o "we 'wɪ "paadɪ zɪɛ -a man -wɪdɪ min pɛɛnɔn yɪɛ man bɛ, -a -nan nɛn Pəl 'si o va. Yi -tɔdɔ pɛɛnɔn man e 'wɪ "paaman 'sɪɛn Zozinɔn 'ji, min -tɔ nɛn waa laabo Tirani bɛ -yee -lugɔlu 'kuin. ¹⁰ Pəl -a drɛ zɪɛ -trilii ɛ 'fili, ɛn minnun pɛɛnɔn nɛn o -nyɛanla Azi 'ɛglɔn 'ji, te o ya Zuif 'nən 'a oo, te o 'ka Zuif 'nən 'a dɪ oo, o Minsan 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'man.

Keva -le 'nɛnnun -a "vale 'o 'yɔ -wɪdɪ -pian minnun -sru

¹¹ Bali -ciala Pəl -va te Pəl 'ɛbo "fɔ wɪ -dandan dra. ¹² -Yee "wɛan sɔnɔn 'lee sɔ plɪnɔn nɛn o klɛ Pəl 'kɔɛ man bɛ, waa "sia te waa "paaman man "yaa 'nɔn man te e -cɛ "sia o man te e -yɔ -wɪdɪ "sia o -sru.

¹³ En Zuif 'nən -mienun nɛn o -cia "wɔdɪ -a 'fla 'tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, o -yɔ -wɪdɪ -pian "minnun -sru Minsan Zozi 'tɔ da. Waa ve -yɔ -wɪdɪnɔn ɛ 'nan: «Zozi nɛn Pəl -yee 'wɪ ve bɛ, -a 'tɔ da maan vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'si min 'gɔɛ -a -sru.» ¹⁴ Minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a dra bɛ, min -tɔ nɛn waa laabo Seva bɛ -yee 'nɛnnun nɛn waa, o ya 'sɔravli. Seva zɪɛ, Zuif min nɛn, ɛn e ya Bali -pannɔn 'tazan -tɔ -a. ¹⁵ En -yɔ -wɪdɪ -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «An Zozi -tɔa. En min nɛn 'bɛ cɪ Pəl -a bɛ mɛɛn -tɔa. -Tɪ nun nɛn "cee "a?» ¹⁶ -A -nan nɛn min nɛn -yɔ -wɪdɪ "cɪ -a -sru "bɛ, e 'wɔ o da, -a -pɛ 'bɔ o pɛɛnɔn man -le "wɛan o 'bɔla 'kɔn zɪɛ -a -ji flɔn -a 'o plɔdɪ te nyɛn a o da.

17 'Wl z1ε, Zuif 'nən pεεnən 'lee Grək 'nən pεεnən nən Efεz bε waa 'man, εn o klan Bali lə. -A -nan nən e dre Minsan Zozi 'tə bə wl -a. 18 Minnun nən o yi -tera Zozi da bε, o "kaga "ta 'wee 'wl 'wliɔ 'vile minnun yiε man 'wein. 19 En minnun nən o 'bui -fəa "bε, o "kaga "ta 'wee 'bui 'flubanun -a, 'lee 'wee fεnun -a, εn waa 'tε 'bli minnun yiε man. 'Flubanun z1ε, -te waa man "lala nrən bε, e bəa yi -kpi fuba 'soolu da nyranman "lala -a (50.000). 20 Bali -le 'plεble 'le "wεan z1 Minsan -le 'wl 'nənnən fuila "man z1ε.

Efεz 'nən wluan Zozinən man

21 Z1 'wl z1ε e dre bε, "bε -sru εn Pəl "e 'nan, 'e "ta -ko Zeruzalem. 'Pian e 'nan, 'e 'ko Masedəa 'lee Akai 'vaa -e 'e 'kv. E 'nan, -te 'e 'kv bε, 'e bəala Rəm. 22 -A -nan nən e Timote 'lee Eras nən o "paa "va "bε o 'pa 'sia Masedəa, εn -a 'bə "e fəv tv "wεnnən 'a Azi 'lēglən 'ji.

23 Tv z1ε -a man nən -tein -tria Minsan -le 'wl 'nənnən da Efεz 'fla. 24 Min -tv nən waa laabo Demetri bε, e ya fε z1ε -a -nan. E -siga man nyranman "paa, εn e -siga 'kən "wεnwεnnən nun dra -wee Bali -tv nən waa laabo Artemi bε -yee vε -a. -Yee minnun nən waa dra waa bε, e "lala "kaga "ye o da. 25 Minnun nən o 'nyranman -təwli 'bə z1ε -a "paa bε e 'o cin 'yl, εn e -wle 'nan: «Ka pεεnən kaa -təa 'nan, -cee 'nyranman 'gυε -yεε -maan, εn -kaa ci. 26 En kaa 'man 'nan, Pəl a -a vīnan minnun lε 'nan balinun nən min o dre 'o 'pε -a bε, o 'ka bali tıglı 'a dı. 'Wl z1ε, ya'a vıle Efεz 'saza "cε "dı, 'pian yaa 'vı Azi 'lēglən pεεnən 'ji. En z1 yaa 'vı bε, min "kaga "yi -tera "da, εn o 'si -cee bali Artemi -sru. 27 'Wl z1ε e -taa -cee 'nyranman klu -sεnlεa ji, εn -cee bali Artemi

bε, -yee 'kɔn klu -taa "sɛnlɛa ji, ɛn "yɛɛ 'le 'sran bε, Artemi 'bɔ 'tɔ 'ka "nyian taa -kɔnlɛ min 'le dɪ. Te Artemi 'bɔ nɛn minnun pɛɛnɔn -a ye "yi Azi 'lɛglɔn 'ji 'lee 'trɛ pɛɛnɔn da.»

²⁸ Zɪ minnun 'wɪ zɪɛ -a 'man bε, 'bli 'fɔ 'o 'ji, ɛn o -paandɪ 'sia te waa ve 'nan: «Efɛz 'nɔn 'le bali Artemi a -dan.» ²⁹ 'Wɪ zɪɛ e 'fla nyɔɔn, ɛn 'flanɔn 'ci drɛ 'tɔ. -A -nan nɛn o Gai 'lee Ariza 'kun 'sa -a, ɛn o -kɔ waa fɛnan nɛn 'flanɔn 'o cin ye bε -a -nan. Gai 'lee Ariza zɪɛ Masedɔa 'nɔn nɛn waa, -wɛɛ Bali -le 'nyranman 'pa 'o 'vale Pɔl nun -a 'e cin va. ³⁰ Zɪ Pɔl a "vale 'e bɔala 'ji minnun zɪɛ o 'lɛ bε, Zozinɔn 'ka 'wɪɛ "man "dɪ. ³¹ ɛn Pɔl bee -mienun nɛn o 'fla "paala bε o min 'pa 'sia -yrɛ 'nan, te 'e bɔla 'ji minnun 'lɛ dɪ.

³² Tɔ zɪɛ -a wlu bε, te minnun nɛn 'o cin 'yɪ bε, wa'a tian 'o cin wei -ci manlɛ dɪ. Min -mienun -paanman, "o 'wɪ 'pee ve -e min -mienun "o -paan "wɔ 'wɪ 'pee -a. ɛn min "kaga "a o yei, te 'wɪ 'bɔ nɛn 'o cin 'yɪ "man "bε, wa'a tian "o -ci manlɛ dɪ.

³³ Min -tɔ nɛn waa laabo Alɛzandre bε, Zuif 'nɔn a 'ta 'tɔnan "man, 'nan -e 'e bɔla 'ji minnun 'lɛ, ɛn min -mienun 'wɪ zɪɛ -a -ci 'vɪ -yrɛ. -A -nan nɛn 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla, -e 'e 'wɪ tin 'ba -wlɛ. ³⁴ 'Pian zɪ minnun -a -tɔ 'nan Zuif min nɛn bε, ɛn o pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va 'wɪ -tɔwli "vidɪ -a 'nan: «Efɛz 'nɔn 'le bali Artemi a -dan.» O 'mɔn -paandɪ zɪɛ -a da.

³⁵ E drɛ zɪɛ fɔɔnɔn, ɛn min nɛn e -tɔa 'flanɔn 'lee 'fla 'tanɔn yei "bε, 'e -kɔla 'e 'pɛ -tɔdɪ -a o da, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Efɛz 'nɔn, min pɛɛnɔn -a -tɔa 'nan Efɛz 'bɛ yɪɛ -tɔa -cee bali Artemi -le 'kɔn 'va. ɛn Artemi 'bɔ -a yiba "min nɛn e 'si laji e -tria bε -cɛɛ yɪɛ -tɔa "va. ³⁶ Min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'e -sa -fɔ dɪ. -Yee

"wεan 'ka 'lεbo 'pla "da -e 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'vaa, -e 'ka 'ta wɪ drε. ³⁷-Yεε ci 'nan, minnun nɛn ka -ta waa 'gυε, wa'a -cee bali -le fε -tυ crin wυλε dɪ, εn waa -cee bali "srɔnlε dɪ. ³⁸-Yee "wεan -te Demetri 'lee 'yee 'nyranman 'panɔn a "vale o 'wɪ -tɔa "min man bε, yinun nɛn o tin 'ba "da "bε o ya, εn minnun nɛn o tin 'ba o va bε o ya. O va nɛn 'o 'kυ o -sanman drε. ³⁹En -te 'wɪ 'pee a "nyian 'ka 'ji -e 'ka vɪ bε, yi nɛn minnun 'o cin ye -e 'o 'wɪ tin 'ba bε -e 'ka 'wɪ 'bɔ zɪε -a bɔla -wlε. ⁴⁰'Wɪ nɛn e drε cεεgυε -yee "wεan bε, o -kɔlaman -e 'o 'wɪ 'tɔ -kaa man 'nan, -kaa wluan minnun man. -Cee cin yɪdɪ 'gυε -a -ci "ka "dɪ, εn -ka'a 'kɔlaman -e -kaa -ci tɪglɪ yɪ -e -kaa vɪ minnun lε dɪ.»

⁴¹Zɪ e cεεn 'wɪ zɪε -a vɪdɪ man bε, εn e 'nan minnun lε 'nan, 'o 'kυ 'wee vε -nan.

20

Pɔl -kυ Masedɔa 'vaa, εn e -kυ Grεk 'trɛda

¹Zɪ 'wɪ nɛn e 'fla nyɔɔn bε e -ta "tra "bε, εn Pɔl Zozinɔn cin 'yɪ, e o "koe "tɔ 'o da, εn e -wlε 'nan, 'e "ta -ko Masedɔa. ²Pɔl 'bɔla Masedɔa, εn e Zozinɔn "koe "tɔ 'o da wei "kaga "a. "Bε -sru, εn e -kυ Grεk. ³E mlɛn drε 'nan nun yaaga. Te Pɔl 'e 'man wυv 'nan -e 'e -klv -dan nɛn e "ta -ko Siri bε -a 'sia bε, εn yaa 'man 'nan, Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'e man, -a -nan nɛn e 'nan, 'e lia 'e da -e 'e ciɪla Masedɔa "nyian.

⁴Min 'sɔravli "nɛn o -kυ Pɔl 'palε bε, o 'tɔ nɛn 'gυ: Min -tυ 'si Bere 'fla, Pirus -pɪ Sopatɛr nɛn. Min "fli 'si Tesalonik 'fla, Ariza 'lee Sekundus 'bε 'waa. Min -tυ 'si Dɛrbυ 'fla, Gai 'bε. Min yaaga 'si Azi 'lεglɔn 'ji, Timote 'lee Tisik 'lee Trofi 'bε 'waa. ⁵O zɪε o -trɔa 'kυ 'lε, εn o -kυ 'kυ 'pɛnlε Troas. ⁶'Kυe vε bε, "kυ

"fɔ 'wɔ -klɔ -dan ji Filipu 'fla, te "fɛdi nɛn o 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka "va "dɪɛ -a -ble "da "bɛ e -nyan. Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn kɔ 'bɔ o man Troas, kɔ yi drɛ Troas 'sɔravli.

Pɔl 'bɔla Troas

⁷ 'Mɔnnɛn yi -tɔ da, 'kɔ cin 'yɪ 'nan -e fɛ nɛn Minsan "e 'nan 'kɔ -bli "e cin va bɛ 'kɔ -bli. -A -nan nɛn Pɔl 'wɪ tin 'badɪ 'sia Zozinɔn lɛ, kɔɔ -te tɔ cɛɛn bɛ, e -ko -le "wɛan. E 'wɪ tin 'ba -wɛ "trilii, ɛn bada -tɔ. ⁸ Kɔ ya 'kɔ cin yɪdɪ 'kɔn "bɔ "nɛn 'kɔn 'ta lou "bɛ -a -ji. 'Kɔn "bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, -kannɛn "kaga "a "e 'fɔdɪ "nɛn. ⁹ -Gobo 'nɛn 'tɔ nɛn waa laabo Etiko bɛ, e ya "e -nyrandɪ -fenɛdɪ 'plo da. Pɔl a 'wɪ tin 'banan "kaga, ɛn yi 'nɛn zɪɛ -a -tɛdɪ 'sia. Yi -wɪlamlan "bɔɔ "le "wɛan e 'si -fenɛdɪ da 'kɔn 'ta lou 'kɔn yaagazan 'win -ji, ɛn e -ta -tilɛa "tra. Minnun -ta, ɛn waa wluan lou, 'pian te e -ka 'va.

¹⁰ Pɔl sɔɔnla e 'kunnan 'nɛn zɪɛ -a da, ɛn yaa 'si "e 'pɛ -ji, e 'nan: «Te nyɛn "e 'ka 'cɛndɪ, e beli 'va.» ¹¹ "Bɛ -sru, ɛn Pɔl -kɔ "e "pa 'ji 'kɔn 'ta lou. E 'kpɔun "nɛn jɛɛn, waa bli "e cin va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'trilii tɔ cɛɛn "man, -a -nan nɛn e -kɔ. ¹² O -kɔ -gobo 'nɛn zɪɛ -a 'yɛɛ "kɔnnɛn te e ya "e 'belidɪ, -a -nan nɛn e drɛ ci "nran -dan tɔ -a.

Pɔl 'si Troas, ɛn e -kɔ Mile

¹³ Kɔɛ -trɔa "e tɛdɛ Pɔl lɛ -klɔ -dan ji, ɛn kɔ -kɔ 'fla nɛn waa laabo Azo bɛ -a da. 'Fla zɪɛ -a da nɛn kɔ Pɔl -fɔa 'kɔ 'va, -yɛɛ ci 'nan Pɔl "e 'nan "e -ciala "e 'cɛin -ji zia. ¹⁴ Pɔl 'bɔ 'kɔ man Azo, ɛn e -fɔ 'kɔ 'va -klɔ -dan ji, -a -nan nɛn kɔ -kɔ 'fla nɛn waa laabo Mitilɛn bɛ -a da. ¹⁵ Kɔ 'si "bɛ 'nan, ɛn kɔ -kɔla "nyian -klɔ -dan ji. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, kɔ 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ 'tɔ nɛn waa laabo Kio bɛ -a "srɔn. "Bɛ -sru "yi -a, ɛn kɔ 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ

nɛn waa laabo Samos bɛ -a da. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn "nyian, ɛn kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Mile bɛ -a da. ¹⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl 'ka "vale 'e -tɔa Efɛz dɪ, kɔɔ e 'ka "vale 'e "mɔan Azi 'lɛglɔn 'ji dɪ, ɛn yaa -wɛɛ "man 'nan 'e bɔala Zeruzalɛm Pantekɔt "fɛdi yi da.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Efɛz -leglizi min cejenun lɛ

¹⁷ 'Pian zɪ Pɔl 'bɔla Mile bɛ, ɛn e min 'pa 'sia 'nan 'o 'kɔ Efɛz -leglizi min cejenun laabu. ¹⁸ Zɪ min cejenun zɪɛ o -ta bɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Te an 'bɔla 'e tɛdɛ 'ka 'va, 'nyranman nɛn maan 'pa Azi 'lɛglɔn 'ji -trilii -e 'e 'bɔ cɛɛgɔɛ, kaa -tɔa. ¹⁹ Ma'an 'fli dreɛɛ -dandan Minsan -le 'nyranman 'panan dɪ. An yra 'yɪ Zuif 'nɔn 'lɔ, ɛn an 'nyranman 'pa 'an 'ta le 'an yɪɛ 'yi 'a. -Yɛɛ cɪ 'nan Zuif 'nɔn a "vale 'o 'wɪ 'wɪdɪ "dra 'mɛn. ²⁰ Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔɛ 'ka man dɪ, an Bali -le 'wɪ 'vɪ cɛɛ, ɛn an -yee 'wɪ nɛn e ka dra tɪglɪ bɛ -a paa 'ka 'ji min pɛɛnɔn yɪɛ man 'kɔnnun -ji. ²¹ Maan 'vɪ Zuif 'nɔn 'lee minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, 'nan 'o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'o -sɔɔnla Bali -sru -e 'o yi -tɛra -cee Minsan Zozi Crizi da.

²² ɛn 'bɛ nɛn 'gɔɛ, an "ta -ko Zeruzalɛm "le zɪ Bali lei 'saun -a 'vɪ 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. 'Pian 'wɪ nɛn e bɔa 'an man -nan nun bɛ, ma'an tɔa dɪ. ²³ Maan -tɔa 'pian 'nan 'fla 'tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, Bali lei 'saun -a ve 'mɛn 'nan minnɔn 'tɛ "paa 'an da -e 'waan 'fɔ -pɔ 'kuin. ²⁴ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, 'mɛn 'belidɪ -cin 'ka 'an 'ji "le 'nyranman nɛn Minsan Zozi -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa bɛ -yee 'wɪ 'zɔ dɪ. 'Wɪ nɛn Minsan "e 'nan 'mɛn 'an drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan, 'an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɔn lɛ 'nan Bali "yi drɛ -wlɛ.

²⁵ An cɪ 'ka pɛɛnɔn 'va te an Bali -le mingɔnnɛn -bɪdɪ 'wɪ ve 'cɛɛ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'va min -tɔ 'ka "nyian 'an ye dɪ. ²⁶ -Yee "wɛan

maan ve 'cεε cεεγυ 'nan: Zi kō "an "dre bε, maan dre 'ka pεεnōn lε. -Te 'li 'pei ka'a yi -tεlεa 'mēn 'wι nēn Bali -a dre 'nan -e min 'e pli 'e man bε, maan 'vι 'cεε 'e pεεnōn. Ma'an 'wι 'tυ γōōlε 'ka man dι. ²⁷ -Yεε cι 'nan 'wι nēn Bali -a dre 'nan -e min 'e pli 'e man bε, maan 'vι 'cεε 'e pεεnōn. Ma'an 'wι 'tυ γōōlε 'ka man dι. ²⁸ -Yee "wεan 'ka dre "yi 'ka 'fli -va 'lee minnun nēn Bali lei 'saun o -nōn 'cεε 'nan 'ka yiε 'tō o va bε o va. 'Ka yiε 'tō Bali -le -leglizi bε -a va, Minsan Bali -a 'lō 'e 'pι nyen -a. ²⁹ Maan -tōa 'nan, -te an -kυ bε, minnun nēn o ya "le plō wi -zυ bε, o -taa -wlalεa 'ka yei, -e 'o 'wι 'wli dι "dre minnun nēn 'ka yiε -tōa "o va bε -wle. ³⁰ En "nyian 'ka yei min -mienun -taa 'wunlεa, o 'wlu winun ve Zozinōn lε -e 'o 'sēn o -sru. ³¹ -Yee "wεan 'ka yiε 'tō 'ka 'fli -va, en -a -cin 'e 'fōla 'ka 'ji 'nan lε yaaga 'wlu bodrun funnin te an 'wι "paala 'cεε 'an 'ta le 'an yiε 'yi 'a.

³² En 'bε 'gυε, an "ta "mēn 'ka -pεba wo Bali 'lee Bali -le 'wι nēn e "yi "dra min lε bε -wlo. -Yee 'wι ziε, 'pleble a -yrō -e 'e 'ka "koe "tō 'ka da, "bε -sru -e 'e 'yi "nēn yaa 'pla 'nan e dra minnun nēn o cι -yee vε -a bε -wle "bε, 'e dre 'cεε. ³³ En ma'an -wεelε 'nan min e 'yee "lala 'lee 'yee -siga 'lee 'yee sōnun -nōn 'mēn dι. ³⁴ Kaa -tōa 'ka 'bō 'a 'nan an 'nyranman 'pa 'an 'pε -a, en maan "nēn "fε bli, en minnun nēn o -kυ 'an 'palε bε, en waa "nēn "fε bli. ³⁵ Zi kō min e 'nyranman 'pa -e 'e 'pa 'yale -tēnōn 'va bε, maan -nan kōōn 'cεε. En 'wι nēn Minsan Zozi -a 'vι bε, -a -cin 'e 'fōla 'ka ji. Yaa 'vι 'nan: <Min nēn e fε -nōan "min lε bε, -fεa a -a san man e "mlian min nēn e fε "sia min lō bε -a san da.> »

³⁶ Zi Pōl cεen 'wι ziε -a vidi man bε, en e "po sōnla o 'vale waa, en e Bali trυ 'ba. ³⁷ -A -nan nēn o pεεnōn -sran wu -a, te o -tεa Pōl -pε -ji, te waa lεa man 'o

man. ³⁸ 'Wɪ nɛn e o ta drɛ 'trɔdrɔ bɛ, -nyrɛn 'nan Pɔl 'e 'nan min -tʊ 'ka "nyian 'e 'ye dɪ. Tɔɔn ɛn o -kʊ Pɔl 'pale -a -nan nɛn e -fɔa -klʊ -dan ji bɛ -a -nan.

21

Pɔl -kʊ Zeruzalem

¹ Zɪ kʊ 'si o "srɔn "bɛ, ɛn kʊ -fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Kos tɪgɪ bɛ -a -ji. 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn kʊ -kʊ Rodɛs, kʊ 'si 'bɛ 'nan, ɛn kʊ -kʊ Patara. ² -A -nan nɛn kʊ -klʊ -dan tʊ nɛn e "ta -ko Fenizi bɛ -a 'yɪ, ɛn kʊ -fɔ -ji. ³ Kʊ 'bɔla 'yi yei 'trɛ nɛn waa laabo Sipri bɛ -a "srɔn. Kʊ ya -klʊ -ji, te kʊ Sipri 'trɛ 'bɔ ye. Sipri -fʊ 'kʊ 'pɛ bʊ da zia, ɛn kʊ -kʊ Siri 'lɛglɔn 'ji zia, 'nan -e 'kʊ 'tɔ 'fla nɛn waa laabo Tir bɛ -a da. 'Fla zɪɛ -a da nɛn -klʊ 'bɔ -tɔa -e 'o -ci fɛnʊn pɛɛnɔn -sɔɔnla.

⁴ Zɪ kʊ -a -nan Zozinɔn 'yɪ bɛ, ɛn kʊ -fʊ o va yi 'sɔravli. Zozinɔn nɛn Bali lei 'saun 'ta 'tɔ o man bɛ, waa 'vɪ Pɔl lɛ 'nan, te 'e 'kʊ Zeruzalem dɪ. ⁵ 'Pian zɪ yi 'sɔravli zɪɛ e -nyan bɛ, ɛn lɪmɔn 'lee -klɔnmɔn 'lee 'nɛn "wɛnnɛn, o pɛɛnɔn 'ta 'kʊ 'pale -sia fɛnan nɛn o -klʊ -dan "siala bɛ -a -nan. ɛn 'kʊ pɛɛnɔn 'kʊ "pɔ sɔɔnla jemie man, ɛn kʊ Bali trʊ 'ba. ⁶ Zɪ kʊ 'si 'kʊ cin "srɔn "bɛ, "kʊ "fɔ 'wʊ -klʊ -dan ji, ɛn "o kʊw 'wee vɛ -nan.

⁷ Zɪ kʊ 'si Tir bɛ, ɛn kʊ 'bɔla Potelemai, -a -nan nɛn 'kʊe -fɔdɪ -klʊ -dan ji -nyan. Zozinɔn nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, kʊ o 'tɔ bʊ, ɛn kʊ yi -tʊ drɛ o va. ⁸ 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn kʊ -kʊ, kʊ 'bɔla Sezare. Kʊ -kʊ Filipʊ nɛn waa laabo Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪzan bɛ -yee "kɔnnɛn, ɛn kʊ -nyran "va. Filipʊ zɪɛ, e ya min 'sɔravli "nɛn o o 'si "va Zeruzalem bɛ o va. ⁹ Filipʊ -le 'nɛn lɪmɔnnʊn a sinjɛn, wa'a 'kɔnnɛn tɔa dɪ. O ya Bali 'lewei vɪnɔn 'a.

10 En zi ku ya 'mōnnan fe zie -a -nan be, en Bali 'lewei vizan -tu nen waa laabo Agabo be e 'si Zude, e -ta 'ku 'va. 11 -A -nan nen e Pōl -le -tien 'kōle 'si, en 'e 'cein 'lee 'e 'pe yri 'a, en e 'nan: «'Wī nen Bali lei 'saun -a 'vī be -nyren 'gū, e 'nan: «Min nen -tien 'kōle 'gūe e ci -yee ve -a be, zi Zuif 'nōn -a -yri man -gū Zeruzalem -e 'o -nōn minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a diē -wle.» »

12 'Kū 'vale Zozinōn nen Sezare be waa, zi ku 'wī zie -a 'man be, en ku Pōl tru 'ba 'kpa tigli 'nan, te 'e 'ku Zeruzalem di. 13 En Pōl "e 'nan 'kūe 'nan: «-Mē "wēan nen ka -wua -e te kaan 'ta dra -trōdrō? -Yēē ci 'nan, 'an 'man a 'e wōūdi, 'an 'man 'ka 'e wōūdi 'nan -e 'waan -yri 'saza "ce "di, 'pian 'an 'man a 'e wōūdi 'nan -e 'an 'ka Zeruzalem 'bō 'nan nun Minsan Zozi 'tō 'ji.» 14 Zi Pōl 'ka 'wīnan "man -e 'wī nen kūa ve be 'e 'sia "da "diē, ku 'a "nyian kōalēa "man "di, en ku -yre 'nan: «Minsan ci 'sō wīnun 'e dre!»

15 Zi ku yi -mie dre fe zie -a -nan be, en ku 'kūe fēnun wōūla "da, en ku -kū Zeruzalem. 16 -A -nan nen Sezare Zozinōn 'ku 'ku 'palē -sia, en o -kū 'ku 'a Sipri min Nasōn -le "kōnnēn 'nan -e 'ku nyin -nan nun. Nasōn zie e ya Zozi 'va -a -nan 'mōn.

Pōl -kū Zaji -le "kōnnēn

17 Zi ku 'bōla Zeruzalem be, -a -nan Zozinōn 'ku 'sia ci "nran -a. 18 'Bē 'ta tu cēēn en 'ku 'vale Pōl nun -a, ku -kū Zaji -va. -A -nan nen -leglizi min cejenun pēēnōn 'o cin 'yi. 19 Zi Pōl o 'tō 'bū be, 'wī nen Bali ciula "va yaa dre minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a diē o yei "be, en yaa 'vī -wle 'e klō ji.

20 Zi min cejenun 'wī zie -a 'man be, en o Bali 'tō bō "dre "fō. -A -nan nen o 'nan Pōl le 'nan: «"Bū, "i 'yīō, Zuif 'nōn "kaga dre Zozinōn 'a, en o pēēnōn a

'o kɔaladı -pei -tɔ wɪ man 'kpa tɪɣɪ. ²¹ Waa 'vɪ 'wlɛ 'nan, yie 'nan Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o cɪ -pɛnnɔn yei "bɛ, 'nan te 'o 'ta wɔla Moizi -le -pei da dɪ, ɛn te 'o 'wee 'nɛn 'fɔ -klɔnmɔn -va dɪ, ɛn te 'o 'ta wɔla Zuif 'nɔn 'le -pei da dɪ. ²² Waa dra "mɛn 'kɔ? -Yɛɛ cɪ 'nan o -taa -a manɛ 'nan i ya 'gɔ. ²³ -Yee "wɛan, 'wɪ nɛn kɔ "ta -a ve yie 'gɔɛ, 'i 'ta wɔla "da! Min sinjɛn a 'kɔ yei 'gɔ, o -tɔ 'o wei da. ²⁴ 'I 'kɔ waa, -e 'ka 'fli drɛ 'saun Bali 'lɛ "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. 'I "lala nɛn waa -nɔan -e 'o 'wulo "jɛ "bɔ bɛ -a -nɔn o 'lɛjɪ -e 'o -kɔla 'o 'wulo "jɛ "bɔdɪ -a. -Te e drɛ zɪɛ, -e min pɛɛnɔn o -tɔ 'nan, 'wɪ nɛn waa ve 'i man bɛ, wɪ nɛn, -e 'o -tɔ 'nan, 'i 'bɔ "nyian, 'i 'ta wɔla Moizi -le -pei da. ²⁵ Minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, ɛn o yɪ -tɛra Zozi da bɛ, 'wɪ nɛn kɔa 'plɔ "da 'e 'cɛn bɛ, -nyrɛn kɔa 'vɪ -wlɛ. Kɔa 'vɪ 'nan: Te 'o 'wɪ nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wɪ nyɛn -blɪ dɪ, ɛn te 'o 'wɪ nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnlɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɪɛ -a -blɪ dɪ, ɛn te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e "blu -wɛɛ "dɪ.»

²⁶ 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, ɛn Pɔl min sinjɛn zɪɛ o 'sia, fɛ nɛn min -a dra 'bɔ -e min 'e drɛ 'saun Bali 'lɛ bɛ, waa drɛ. "Bɛ -sru, ɛn Pɔl -kɔ Bali -pan 'kuin, ɛn yɪ nɛn 'wɪnun zɪɛ -a drɛdɪ -nyaan "da "bɛ yaa 'vɪ -wlɛ, -e o -tɔdɔ pɛɛnɔn 'o Bali -panvɛ -nɔn Bali lɛ yɪ zɪɛ -a da.

Minnun Pɔl 'kun Bali -pan 'kuin

²⁷ Te yɪ 'sɔravli zɪɛ -a -nyandɪ 'bɔ, -a -nan nɛn Azi Zuif 'nɔn nɛn o Pɔl 'yɪ Bali -pan 'kuin bɛ, o minnun "kaga wluan "man, ɛn waa 'kun. ²⁸ Minnun zɪɛ o -paanman -a vɪdɪ -a 'nan: «Izraɛl 'nɔn 'ka 'ta 'pa 'kɔ 'va. "Ka 'yɪɔ, min nɛn e 'wɪ "paaman minnun jɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ -nyrɛn 'gɔ. Yaa "paaman 'nan, Moizi -le -peinun 'lee -cee Bali -pan 'kɔn 'lee -kaa 'bɔ Izraɛl

'nɔn bɛ, 'nan -kaa 'ka -si tɪɣɪ da dɪ. ɛn e wla Grɛk 'nɔn 'a -cee Bali -pan 'kuin. 'Wɪ nɛn wa'a dra dɪɛ, yaa drɛ -cee fɛnan nɛn e cɪ 'saun Bali 'lɛ bɛ -a -nan.»
²⁹ Waa 'vɪ zɪɛ, kɔɔ o Pɔl 'lee Efɛz min Trofi 'yɪ 'fla yei, ɛn 'o ci nrɔn 'nan, -wɛɛ wla 'o 'vale -a Bali -pan 'kuin.

³⁰ 'Wɪ zɪɛ, e min pɛɛnɔn nyɔɔn 'fla, ɛn o 'si flan -a fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -kɔ 'o cin yɪɛ -nan. O Pɔl 'kun, waa klan, ɛn waa 'bɔla Bali -pan 'kuin -sa -a, ɛn o 'kɔn 'bɔ 'lɛ 'wɔ 'nun. ³¹ O ya Pɔl -sɔnnan 'nan -e 'e 'ka 'o 'pɛ "nɛn.

-A -nan nɛn minnun -kɔ -a vɪɛ Rɔm 'nɔn 'le 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, Zeruzalɛm 'nɔn pɛɛnɔn "ta wuanla 'o cin man. ³² 'Nun tɔɔn ɛn 'sounjanun tazan -dan zɪɛ e 'yee 'sounjanun 'lee 'sounjanun tanɔn wluan, ɛn o -kɔ minnun "kaga zɪɛ o va. Zɪ minnun zɪɛ o 'sounjanun tazan -dan 'yɪ 'o 'vale 'yee 'sounjanun -a bɛ, ɛn o Pɔl -sɔndɪ 'le 'tɔ.

³³ -A -nan nɛn 'sounjanun tazan -dan pli Pɔl man, ɛn e 'nan 'yee 'sounjanun lɛ 'nan, 'o 'kun -e 'o -yɪɪ -bulalɛ baa "fli "a. Tɔɔn ɛn yaa laabɔ minnun lɔ 'nan: «-Tɪ nɛn -a 'bɔ 'a, ɛn -mɛ "nɛn yaa drɛ?» ³⁴ Minnun pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va, min -mie "e -paan "wɔ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a, -e min -mie "e -paan "wɔ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a. -Yee "wɛan 'sounjanun tazan -dan 'ka -kɔlɛ 'wɪ 'tɔ -ci mandɪ -a sɔɔ zɪɛ -a yei "dɪ, ɛn e 'nan, 'o 'kɔ Pɔl -a 'sounjanun -le 'kuin. ³⁵ Zɪ Pɔl 'lee 'sounjanun "ta bɔa fɛnan nɛn waa -tria 'vaa, -e 'o -wla 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ -a -nan bɛ, ɛn 'sounjanun Pɔl 'si lou, kɔɔ minnun "ta -gla -fɔa 'nan, te 'sounjanun 'o 'kɔ -a dɪ. ³⁶ -Yɛɛ cɪ 'nan, minnun pɛɛnɔn yɪ -a -sru te o -paanman 'nan: «'Ka -tɛ, 'ka -tɛ.»

Pɔl 'e 'ci wɪ 'vɪ

³⁷ Te o "ta Pəl -wlamlan 'sounjanun -le 'kən zɪɛ -a -ji bɛ, ɛn yaa laabv 'sounjanun tazan -dan lɔ 'nan: «I -kɔlaman i -si -nɔan 'mɛn -e 'an 'wɪ 'tɔ vɪ yɪɛ?»

ɛn 'sounjanun tazan "e 'nan: «Yɪoo, Grɛk min nɛn 'yia, ³⁸ Ezipti min nɛn e minnun wluan 'o cin man -a yɪ "fli 'ka tian bɔɛ 'gɔ dɪɛ, -njɛɛ 'yia dɔv? Min zɪɛ, e -kɔ o -kpi sinjɛn (20.000) -a "bui "da te -kuli -tan fɛnɛn 'lee sɛnnun a -wɔ.»

³⁹ ɛn Pəl "e 'nan: «Silisi Zuif min nɛn maan, an "sia Tars, an ya 'fla nɛn -a 'tɔ "we "bɛ -a da 'trɛ 'wɛ 'a. Mɛin trɔv "baa, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ tin 'ba minnun lɛ.»

⁴⁰ -A -nan nɛn 'sounjanun tazan -si -nɔn -yrɛ. ɛn Pəl -tɔ fɛnan nɛn waa -tria 'vaa -e 'o -wɪa 'kən 'bɔ 'ji bɛ -a -nan, ɛn 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla. Zi minnun pɛɛnɔn 'ta -tɔ bɛ, ɛn Pəl 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛ Ebre wei -ji.

22

¹ E 'nan: «'An "bɔvɔnɔn 'lee 'an "tɪnɔn, 'ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ -e 'wɪ nɛn kɔ 'an vɪ 'cɛɛ 'lɔɔ, -e 'ka 'si 'an man bɛ 'ka man.»

² Zi waa wei 'man te e "we -wɛ Ebre wei -ji bɛ, ɛn 'o 'lɛbɔ 'pla "da "fo. -A -nan nɛn Pəl "e -wɛ 'nan:

³ «Silisi Zuif min nɛn maan, an "sia Tars, 'pian waan 'lɛbɔ Zeruzalɛm 'gɔ. Min nɛn e 'wɪ paa 'an 'ji bɛ, waa laabo Gamaliɛl, -yɛɛ -kaa tranun drɛ wɪ paa 'an 'ji 'kpa tɪglɪ. 'An bɔ 'gɔ an ya "nɛn Bali nɛn ka cɪ cɛɛgɔ -a -sru 'labɛ, -a -sru 'kpa tɪglɪ. ⁴ Minnun nɛn o 'ta 'wɔla "nɛn 'wɪ "paadɪ -trɛ nɛn 'gɔvɛ -a -sru "bɛ, an 'tɛ 'pa o da -trilii, min -mie -ka -a 'wɪ 'ji. An -klɔnmɔn 'lee lɪmɔn nun 'kun, an o -fɔ -pɔv 'kuin -a 'wɪ man. ⁵ Bali -pannɔn 'tazan 'lee min cejenun -kɔlaman waa ve 'nan, 'wɪ tɪglɪ nɛn maan ve. -Yɛɛ cɪ

'nan, o 'bɔ -wɛɛ 'fluba nɛn e -si -nɔan 'mɛn -e 'an -wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn nɛn Damas bɛ -a -ji bɛ -a -nɔn 'mɛn. An -kɔ 'nan -e 'an Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o "kuun -e 'an 'ta waa Zeruzalem -e 'o 'wɪ "nɛn -kɔɔn -wɛɛ.

⁶ An sɔɔnla 'sia, "mɛɛn vɪnan 'an -pliman Damas "srɔn te yidɛ "ta bɔa min -win -ji 'sɛzɛ bɛ, -a -nan nɛn 'tɛ 'san -dan bii laji, e -sɛn 'an da. ⁷ 'An -tria "tra, ɛn an wei -tɔ 'man, te yaa ve 'mɛn 'nan: <Saul, Saul -mɛ 'le "wɛan nɛn i 'tɛ "paa 'an da?>

⁸ ɛn maan laabv 'nan: <'An 'san, -tɪ nɛn 'yia?>

E 'mɛn 'nan: <Nazaretɪ min Zozi nɛn i 'tɛ "paa "da "bɛ -nyrɛn 'maan.> ⁹ Minnun nɛn kɔ cɪ waa bɛ, "o 'tɛ 'san 'bɔ 'yɪ, 'pian min 'bɔ nɛn kɔ wɪ 'a bɛ, wa'a wei manɛ dɪ.

¹⁰ Maan laabv 'nan: <Minsan 'an drɛ "mɛn 'kɔ?>

ɛn Minsan "e "mɛn 'nan: <'I 'wɪuan lou -e 'i 'kɔ Damas -a -nan nun nɛn 'wɪ nɛn Bali "e 'nan 'yie 'i drɛ bɛ, waa ve 'yie.>

¹¹ 'Tɛ 'san 'plɛblɛ zɪɛ, yaan yie 'wi, -yee "wɛan minnun nɛn kɔ cɪ waa bɛ, waan 'kun 'an 'pɛ -man, ɛn o -kɔ maan Damas.

¹² Min -tɔ a 'fla zɪɛ -a da bɛ, waa laabo Anania e Bali bɔa 'kpa tɪglɪ ɛn e 'ta 'wɔla -cee -peinun da, ɛn Damas 'bɔ 'nan bɛ Zuif 'nɔn pɛɛnɔn -a 'tɔ "yɪ "ve.

¹³ Min zɪɛ, e -ta 'an 'va, e -tɔ 'an "srɔn, ɛn e 'mɛn 'nan: <'An "bɔɪ Saul 'i yie 'e 'lɛ 'sɔ!>

'Nun tɔɔn ɛn 'an yie 'lɛ 'sɔ, ɛn maan 'bɔ 'yɪ. ¹⁴ -A -nan nɛn yaa 'vɪ 'nan: <-Kaa tranun -le Bali 'i 'pla 'e 'cɛn 'nan -e 'yie 'ci 'sɔ wɪnun -tɔ, -e min nɛn e cɪ tɪglɪ 'e -tɔwɪ "bɛ 'i -tɔ, -e wei nɛn e 'sia -a 'le bɛ 'i man.> ¹⁵ -Yɛɛ cɪ 'nan e 'nan: <'I -kɔɔn 'yee 'wɪ -nan yɪzan -a, -e 'wɪ nɛn yia -nan 'yɪ, ɛn yia 'man bɛ, 'i vɪ min pɛɛnɔn lɛ! ¹⁶ 'Bɛ nɛn 'gɔɛ, -mɛ "nɛn i cɪ -a man -pɛnnan? 'I

'wluan lou. 'Wei-batize drε, 'i vɪ Zozi lε 'nan, -yεε cɪ 'i 'san -a, -e Zozi 'e 'yie 'wɪ 'wliɔɪ fui.⟩

17 An 'li 'an da Zeruzalεm, an ya Bali trɒ 'banan Bali -pan 'kuin, εn e drε 'mεn "le nyrinvla zɒ. 18 An Minsan 'yɪ, εn e 'mεn 'nan: <'I klε 'i man! 'I 'si "nyiandɒ Zeruzalεm! -Yεε cɪ 'nan -a -nan 'nɔn 'ka 'taa 'wɪlε 'mεn 'wɪ nɛn i -taa -a vɪlε bε -a man dɪ.⟩

19 En maan 'nan -yrε 'nan: <Minsan, waa -tɔa 'nan "nɛn an -cia cin yɪ 'kɔnnun -ji, te an minnun nɛn o yi -tɛala i da bε o "kuunman, te an o -fɔa "pɒ 'kuin, te an o -sɔan. 20 "Wεε vɪ 'nan o Etiεnɛn nɛn 'yie 'wɪ 'nan yɪzan -a bε -a -tɛ te an ya -nan, εn 'an 'bɔ 'bε 'kun -wee sɔnun man.⟩

21 En Minsan "e 'mεn "mεn 'nan: <'I 'kɒ! An -taa 'i 'palε -sia -kɔɔbli minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪε o vɑ.⟩ »

22 Minnun "trɔɛn "fɒ 'e 'tɔɔɔɔ Pɔl wei lε -trilii 'pian zɪ e 'wɪ zɪε -a 'vɪ bε, tɔɔn εn o -paandɪ 'sia -a vɪɔɪ -a 'nan: «'O min 'labε -a -tɛ, 'e 'sinan "fo, e 'ka "le -a yɪε 'e 'fɒ "man "dɪ.⟩

23 O -paandɪ 'sia te o 'wee sɔnun wεɛnman, te o fuɔn wεɛnman lou 'bli 'fɔ o ji -le "wεan.

24 En 'sounjanun tazan "e 'nan 'o Pɔl -wla 'sounjanun -le 'kɔn 'bɔ 'ji, -e 'o 'wɪ laabɒ -yrɔ sɔnba "a. 'Sounjanun tazan a "vale 'wɪ nɛn yaa -maan 'lɔɔ, minnun paan Pɔl da bε 'e -ci maan. 25 Zɪ o ya Pɔl -yrɪnan 'nan -e 'o -sɔn bε, εn 'sounjanun tazan nɛn 'e 'tɔɔɔɔ -nan bε, Pɔl -a laabɒ -yrɔ 'nan: «-A -si a 'e 'nɔndɪ 'cεε 'nan, Rɔm min tɪglɪ nɛn wa'a tian -yee tin 'balε -e tin 'e 'tɛ "da "dɪε, 'ka -sɔn?»

26 Zɪ 'sounjanun tazan 'wɪ zɪε -a 'man bε, εn e -kɒ -a vɪlε 'sounjanun tazan -dan lε 'nan: «Min 'labε, Rɔm min tɪglɪ nɛn. I "ta -a dra -yrε 'kɔ?»

27 -A -nan nen 'sounjanun tazan -dan -ta, en yaa laabu Pól -lɔ 'nan: «Rɔm min nen 'yia?»

En Pól "e -yre 'nan, Rɔm min nen 'yaa.

28 En 'sounjanun tazan -dan "e Pól le "nyian 'nan: «'Mɛn vɛ bɛ, "lala "kaga "a nen an dre Rɔm min tɪgɪ 'a.»

En Pól "e 'nan: «'O "mɛɛn "ya 'wɔ Rɔm min tɪgɪ 'a.»

29 'Nun tɔɔn minnun nen o "ta paan 'wɪ laabo Pól -lɔ sɔnba "a bɛ, o pli 'o -sru, en o 'si Pól "srɔn. Zi 'sounjanun tazan -dan a 'man 'nan, Pól nen "e 'nɔn minnun le waa yrɪ bɛ, 'nan Rɔm min tɪgɪ nen bɛ, -a -nan nen nyɛn -a cɛɛn.

O -kɔ Pól a tin 'banɔn 'lɛ

30 'Sounjanun tazan -dan a "vale 'nan 'wɪ nen "e dre 'lɔɔ, en Zuif 'nɔn 'wɪ 'tɔ Pól man bɛ "e -tɔa. -Yee "wɛan zi tɔ cɛɛn bodrun bɛ, en e 'nan Bali -pannɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn le 'nan, 'o cin yrɪ. E 'nan 'o baa 'si Pól man, -a -nan nen o 'ta Pól -a tin 'banɔn 'lɛ, en waa -tɔ o yei.

23

1 Pól tin 'banɔn pɛɛnɔn 'nanjɛn tɛin, en e 'nan: «'An "bɔɪnɪn, Bali -le 'nyranman nen maan 'pa 'trilii -e "e 'bɔ cɛɛgɔ yrɪ -a bɛ, maan -tɔa 'an 'fli -lɔ 'nan, -a -tɔwli "ka "va te e ya -wɪdɪ "fo "dɪ.»

2 En Bali -pannɔn 'tazan Anania "e 'nan minnun nen 'o 'tɔdɪ Pól "srɔn "bɛ -wɪɛ 'nan, 'o Pól 'lɛbo "wɪ "da. 3 En Pól "e -yre 'nan: «Bali "bɛ -taa "yie "sɔn wɔɪɛ, i ya "le 'kɔnba ceje nen waa man 'wɔ 'fuvu bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. I ya 'i -nyrandɪ 'mɛn 'wɪ -sru 'nan -e 'i 'mɛn 'wɪ tin 'ba "le zi -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, en i -pei -tɔ wɪ 'bɔ srɛman -a vɪdɪ -a minnun le 'nan, 'waan 'sɔn.»

4 Minnun nen Pəl "srən "kogo bε, en o 'nan Pəl ε 'nan: «I ya Bali -pannən 'tazan -dan bε -a "srənnan?»

5 En Pəl "e-wlε 'nan: «"Bvunun, ma'an-ci-təle 'nan Bali -pannən 'tazan nen dı. 'Pian maan -təa 'nan Bali wei a 'e 'cɾen 'tɛdɪ 'nan: <Te 'i 'wɪ 'wɫɪdɪ "vɪ 'yie minnun tazan ε dɪ.> »

6 Zɪ Pəl -a -ci -tə "le 'nan minnun nen 'o cin 'yɪ bε o -mienun a Saduze 'nən 'a, en o pləennun a Farizen 'nən 'a bε, -a -nan nen yaa 'vɪ 'plɛblɛ tin 'banən yei 'nan: «'An "bvunun, Farizen min nen maan, en Farizen min 'bε 'an 'ya. Cεεɣv -te o -ta maan tin 'banən 'le bε, -yεε cɪ 'nan 'an yɪ -tɛra "da 'nan, minnun nen o kaa bε o wuanla -kanən 'va.»

7 Zɪ Pəl 'wɪ zɪε -a 'vɪ bε, en -sa -fəla Farizen 'nən 'lee Saduze 'nən yei, -a -nan nen o "kaga cεen 'e cin man.

8 -Yεε cɪ 'nan, Saduze 'nən "o 'vɪ 'nan, minnun nen o -kaa "bε, wa'a 'fua dɪ, en Bali -le 'pasianən "ka "dɪ, en Bali lei 'saun "ka "dɪ, te Farizen 'nən "o "ve 'nan, 'wɪ 'kpa nen 'wɪ zɪε -a.

9 Minnun -le -paandɪ a cilanan "da, -a -nan nen Farizen 'nən va 'fluba 'ci vɪnən wluan lou, en o -sa -fədɪ 'sia 'plɛblɛ, te waa ve 'nan: «Kv'a 'wɪ 'wɫɪdɪ -təwɫɪ 'ye min 'ɣvε -a man dɪ. -Te Bali lei 'bε 'wɪ "paaman "ji? En -te 'bε "cεε dɪ Bali -le 'pasiazan 'bε 'wɪ "paaman "ji? -Ka'a təa dɪ.»

10 -Sa -fədɪ 'bə 'fəla "va 'plɛblɛ "bvɪ "le "wεan, nyen 'sounjanun tazan cεen 'nan, te 'o Pəl srε -ji dɪ. En e 'nan 'yee minnun ε 'nan, 'o -səənla -e 'o Pəl 'kun o yei, -e 'o -kv -a 'sounjanun -le 'kuin.

11 -Pei -man bε, Minsan pli Pəl man, en e 'nan -yɾε 'nan: «'I -pəan 'kun! -Yεε cɪ 'nan, zɪ i -tə 'an -sru 'mɛn

'wɪ vɪdɪ -a Zeruzalem bɛ, -a -tɔwli "nɛn "nyian 'i drɛ Rɔm!»

Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pɔl man

¹² Zi tɔ cɛɛn bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa, ɛn o -tɔ 'o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, wa'a fɛ ble dɪ, ɛn wa'a 'yi 'mlian dɪ. ¹³ Minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'pla "da "bɛ, o -fuba sinjɛn -cia. ¹⁴ Minnun zɪɛ, o -kɔ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun va, ɛn o 'nan -wɛɛ 'nan: «Kɔa 'pla "da, ɛn kɔ -tɔ 'kɔ wei -da 'nan, -te kɔ'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, -blɪfɛ -tɔwli 'ka 'ko 'kɔ 'le dɪ. ¹⁵ -Yee "wɛɛn, 'ka vɪ 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, 'e 'ta Pɔl -a 'cɛɛ, -e 'wɪ nɛn kɔ ka drɛ -yrɛ "bɛ 'ka vɪ. -Te "yɛɛ vɪ 'nan 'e -pli 'ka man bɛ, te "kɔɛ man a 'e wɔɔdɪ -e 'kɔ -tɛ.»

¹⁶ -Wee san nɛn waa nɛn bɛ, Pɔl "blu -le 'nɛn -a 'wɪ vɪdɪ 'man, ɛn e -kɔ 'sounjanun -le 'kuin -a -nan sɛɛ wɔɛ Pɔl lɛ.

¹⁷ -A -nan nɛn Pɔl 'sounjanun tazan -tɔ laabɔ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'I 'kɔ 'nɛn 'gɔɛ -a 'sounjanun tazan -dan 'va. 'Wɪ 'tɔ a "ji -e 'e tin 'ba -yrɛ.»

¹⁸ 'Sounjanun tazan -trɔa 'nɛn zɪɛ -a 'lɛ, ɛn o -kɔ 'sounjanun tazan -dan 'va, ɛn e -yrɛ 'nan: «Pɔl nɛn -pɔ 'kuin bɛ, yaan laabɔ, ɛn e 'mɛn 'nan, 'an 'ta 'nɛn 'gɔɛ -a 'yɪɛ 'nan, 'wɪ 'tɔ a "ji -e 'e vɪ 'yɪɛ.»

¹⁹ 'Sounjanun tazan -dan a 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn 'o 'man tɛɛn -a -nan nɛn yaa laabɔ -yrɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn yɪɛ 'nan 'i ve 'mɛn?»

²⁰ 'Nɛn zɪɛ e -yrɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'nan -e 'o vɪ 'yɪɛ 'nan "trɛ "bɛ, 'i 'kɔ Pɔl -a tin 'banɔn 'lɛ "le "mɛn o "ta -ko 'wɪ nɛn kɔ 'o drɛ -yrɛ "bɛ -a vɪɛ -yrɛ. ²¹ Te 'i 'wɪ zɪɛ -a 'sia 'wɪ 'kpa -a dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, minnun nɛn o san nɛn -yrɛ "bɛ o -fuba sinjɛn -cia. Waa 'pla "da, ɛn o -tɔ o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛɛ dɪɛ, wa'a

fε ble dı, εn wa'a 'yi 'mlian dı. O man a 'e wvvdı 'va, εn o ya -a man -pennan 'nan 'i 'wı tıglı 'si "va 'wle.»

22 'Sounjanun tazan -dan "e 'nan 'nen zıε -yrε 'nan: «Te 'i 'wı zıε -a vı "nyian min pee le dı.» -A -nan nen e 'si "man, εn e -kv.

'Sounjanun -kv Pıl-a Sezare

23 "Bε -sru, εn e 'sounjanun tanın "fli laabv, e -wle 'nan: «'Ka 'sounja -yaa "fli 'pla 'ka 'pε -a, 'lee 'sounjanun nen -sv da bε o -fuba 'saravlı, 'lee 'sounjanun nen -tin a -wlv "bε o -yaa "fli, -e 'ka 'kv Sezare, te minnun nyinla. 24 'Ka 'sv -mie 'sia Pıl -fı "davε -a, -e 'ka 'kv -a -kınmandan Felizi le. 'Ka bıla 'a -nan nun "cε, te 'wı 'tv 'e drε -yrε "dı.»

25 -A -nan nen e 'fluba 'gvε -a cren -tε, yaa 'pa "va. Yaa cren -tε 'nan:

26 «'An 'bı Klodu Lisias 'bε 'fluba 'gvε -a cren -tε -kınmandan Felizi le. 'An "we 'i 'va!

27 Min nen maan 'pa 'sia 'yie bε, Zuif 'nın -a 'kun 'nan -e 'o -tε. En zı maan 'man 'nan, Rım min nen bε, -a -nan nen maan 'vı 'men minnun le, εn waa 'si -wlv. 28 Fε nen e drε 'lō, εn o 'wı 'tō "man "bε, an ya "vale "an -tōa, εn an -kv -a -wee tin 'banın 'le. 29 En maan 'yı 'nan, o 'wı 'tō Pıl man 'nan, e ya 'wee -pei -tō wınun srenan. 'Pian 'wı 'wlıdı "tv nen -e min 'e 'ka 'bε man, εn -te 'bε "cεε dı -e 'o min -fı -pv 'kuin 'bε man bε, ya'a 'bε drele dı. 30 O 'ci 'pa min zıε -a man, εn maan 'wı 'man, -yee "wean maan 'pa 'sia 'yie "nyıandv, εn maan 'vı minnun nen o 'wı 'tō "man "bε -wle 'nan 'o 'lv 'wı 'tō "man 'i 'va nun.»

31 'Wı nen waa 'vı 'sounjanun le bε, o 'ta 'wıla "da. O Pıl 'sia -pei 'bı 'lein zıε -a man, εn o -kv -a Antipatri. 32 "Bε -sru "tv nen e cεen bε, 'sounjanun

nɛn o 'cɛin -ji bɛ, o 'li 'o da 'sounjanun -le 'kuin, o 'si -sɔ da 'nɔn -sru. ɛn -sɔ da 'nɔn 'lee Pɔl nun -kɔ. ³³ Zɪ o 'bɔla Sezare bɛ, ɛn -sɔ da 'sounjanun Pɔl -nɔn -kɔnmandan lɛ, ɛn o 'fluba bɛ -a 'pa "va. ³⁴ -Kɔnmandan 'fluba zɪɛ -a ta 'vɪ, ɛn yaa laabɔ Pɔl -lɔ 'nan, e "sia 'lɛglɔn "cɛn "ji. Zɪ yaa 'man 'nan, Pɔl "sia Silisi bɛ, ɛn e 'nan: ³⁵ «"Mɛn 'i wei man bɛ, te minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ 'i man bɛ, o 'bɔla 'gɔ.» -A -nan nɛn e -si -nɔn 'nan 'o 'kɔ Pɔl 'pa -e 'o yɪɛ 'tɔ "va Erodi -le mingɔnnɛn 'kuin.

24

¹ Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn Bali -pannɔn 'tazan Anania 'bɔla Sezare 'o 'vale min ceje -mienun 'lee min nɛn o -fɔa -a -sru -e 'e min 'lɛji wɪ -blɪ bɛ -a -tɔ -a. Min zɪɛ waa laabɔ Tɛrtulu. O Pɔl -sanman drɛ -kɔnmandan -va. ² O Pɔl laabɔ, ɛn Tɛrtulu 'wɪ 'gɔɛ -a 'padɪ "da 'sia, e 'nan:

«Min -dan Felizi, 'yie "wɛan nɛn 'kɔ man yra -trɔɔ, ɛn 'kɔ 'ci "nranman. 'I 'kɔ man 'wɪ dra tɪglɪ. -Yee "wɛan nɛn 'kɔɛ minnun 'gɔɛ, i ya -wee 'trɛda drɛnan tɪglɪ. ³ Min -dan Felizi, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yia dra 'kɔɛ tɔ pɛɛnɔn man bɛ, -a -cin 'ka 'saan 'kɔ 'ji dɪ. ⁴ An 'ka "vale 'an see "paa 'i man 'wɪ pɛɛnɔn vɪdɪ -a dɪ, -yee "wɛan mɛin trɔ "baa 'nan 'i "trɔɛn "tɔ 'kɔ wei lɛ "wɛnnɔn.

⁵ Kɔa 'yɪ 'nan, min 'gɔɛ -yɛɛ minnun yɛi "srɛman, e 'wɪnun vɛ tɛ -sa -dan -fɔala Zuif 'nɔn yɛi fɛ pɛɛnɔn 'nan. -Yɛɛ cɪ minnun nɛn o cɪ Nazareti min Zozi -sru "bɛ o tazan -a. ⁶ Yaa man wɛɛ 'nan, 'e -cee Bali -pan 'kɔn "tri -tɔa Bali 'lɛ, ɛn kɔa 'kun. [Kɔ ya "vale 'kɔ -yee 'wɪ tin "baa "lɛ zɪ 'kɔɛ -pei -a 'vɪ bɛ -yee wɪ 'zɔ. ⁷ 'Pian ɛn 'sounjanun tazan Lisias -ta 'palɛ "va, ɛn yaa 'si 'kɔ 'lɔ 'sa -a. ⁸ Yaa 'vɪ minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ

"man "be -wle 'nan 'o 'ta 'wi 'tə "man 'i 'va 'gυ.] I 'wi laabu -yrə 'i 'bə 'a, -e 'wi nen e dre 'ləə kυ 'wi 'tə "man "be, "i "man.»

⁹ En Zuif 'nən 'tə 'wi zle -a -sru te waa ve 'nan e ya 'wi 'kpa -a.

Pəl 'wi 'ci 'vi -kənmandan Felizi 'le

¹⁰ -Kənmandan Felizi -si -nən Pəl le 'nan, 'e 'wi. -A -nan nen Pəl "e 'nan:

«Maan -təa 'nan, i ya 'leɣlən 'gυe -a da tin 'bazan 'a -a -nan le "kaga 'bə. -Yee "wean an yi -teala 'an 'fli da, en an ya tin 'banan 'i 'le 'gυ. ¹¹ An -kυ Bali trυ 'balə Zeruzalem, -a -nan yi -fuda "fli 'ka tian 'ciile dı. -Te yia laabu minnun lə, o -taa -a vıle yie zi. ¹² -Te e ya Bali -pan 'kuin -a oo, -te e ya cin yi 'kənnun -a oo, -te e ya 'fla yei "a oo, min -tə 'ka 'an yile, te an ya -sa -fənan dı. En min 'ka 'an yile, te an ya 'wi vınan minnun le -e 'o 'wluan 'o cin man dı. ¹³ Minnun 'labə, 'wi 'bə nen waa -təa 'an man 'gυe, wa'a 'kəlamən -e 'o -ci -kəən 'wein dı. ¹⁴ Maan ve 'i yie man 'wein 'nan, 'an tranun -le Bali nen an cı -a trυ 'banan, "le zı Minsan -a 'vi bə -yee 'wi 'zυ. 'Pian -wee ve bə, an ya 'ta wəlanən 'wi 'pee -sru. En 'mən ve bə, "an "yi -teala 'wi pəənən nen 'e 'cɾen -tədı Moizi -le -pei 'fluba ji 'lee 'wi pəənən nen 'e 'cɾen -tədı Bali 'lewei vınən 'le 'fluba 'ji bə -a da. ¹⁵ Bali "e 'nan, minnun nen o 'wi tıɣlı dra en o kaa bə, 'lee minnun nen o 'wi 'wlıdı "dra en o -ka bə, o wuanla -kənən 'va. An yi -teala 'wi zle -a da, en o 'bə "o "yi -teala "da "nyian. ¹⁶ -Yee "wean, maan -weəman tυ pəənən man 'nan, 'mən 'wi pəənən 'e 'kən 'e 'sədı "ji Bali 'le 'lee minnun 'le.

¹⁷ Zi an 'si Zeruzalem -a -nan le "kaga 'bə bə, en an 'li 'an da -nan nun, 'nan -e 'an "yi "dre 'mən minnun

le "lala -a, -e fe nen e -fo 'an 'lo be 'an -non Bali le -a. ¹⁸ 'Wl zle -a drenan nen an ci, en o 'bo 'an man Bali -pan 'kuin. "Wee bo 'an man be, te an ya fe nen waa dra 'lo -e min 'e dre 'saun Bali 'le be -a drenan. Minnun 'ka 'nan "kaga "di, en minnun 'ka 'sa -fonan 'o cin yei "di. ¹⁹ 'Pian Azi 'le glon 'ji Zuif 'non -mienun 'be ci -nan, -wee -kolaman paan -e 'o 'ta 'i 'va -te 'wl a o ji -e 'o -to 'an man. ²⁰ En -te 'be "cee die, minnun 'gve zi o -ku maan tin 'banon 'le be, 'wl "cen "nen waa 'yi, en e 'pa 'an man. ²¹ -Te ya'a 'sile a 'wl nen maan 'vi wei 'pleble 'ji o penenon yei "be -a die. Maan 'vi 'nan: 'An "bunun, an yi -teala "da 'nan minnun nen o kaa be, o wuanla -kanon 'va. -Yee "wean nen o -ta maan tin 'banon 'le cegv.»

²² Zi ko min 'e 'ta wola Minsan -le 'wl da be, Felizi -a toa. -A -nan nen e tin 'banon wluan lou, en e 'nan -wle 'nan: «-Te yi nen 'sounjanun tazan Lisias -ta be -e 'an 'cee 'wl 'gve -a fa 'si.» ²³ En Felizi 'e 'nan 'sounjanun tazan le 'nan, 'e yie 'to Pol -va. 'Pian te 'e 'kon "le -pv 'kuinzan 'zv di, -te -a beenun "ta "yi "dra -yre "be, te 'o 'si -to -wlo "di.

Pol 'wl tin 'ba Felizi 'lee 'e nan le

²⁴ Yi "fli yaa "be -sru, en Felizi 'lee 'e nan -ta. -A nan zle Zuif li nen, waa laabo Drusil. -A -nan nen e min 'pa 'sia 'nan, 'o 'ku Pol laabv -e 'e yi -teradi Zozi Crizi da 'wl vi 'wle. ²⁵ Zi Pol -ta be, en e 'wl zle -a -ci vidi 'sia, zi ko min 'e 'ta wv -e 'e 'so Bali le be, yaa 'vi, en zi ko min 'e 'fli 'kun 'wl man be, yaa 'vi, en yaa 'vi "nyian 'nan Bali -taa minnun penenon 'le tin 'bale. -A -nan nen nyen Felizi cenen, en e Pol le 'nan: «Cegv ve 'bo "yi, -te 'an 'wulo da 'yi -e 'mein laabv.» ²⁶ Felizi -a "nrannonman 'e 'ji 'nan, Pol "ta "lala -nonan 'yre, -yee

"wεan e Pɔl laabv 'e 'va 'e 'pa -a "kaga, te o -σεε "wo -a.

²⁷ Zi -a -nan lε "fli ciɪ bε, εn o Felizi "pa 'jizan 'tɔ. Wεε laabo Porci Fetus. Felizi a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɪ yɪ "yi "le "wεan, e Pɔl 'tʊɪ -pʊ 'kuin.

25

Pɔl 'wɪ tin 'ba Fetus 'lε

¹ Zi Fetus 'bɔla 'lεglɔn zɪε -a -ji bε, yi yaaga "bε -sru εn e 'si Sezare, e -kʊ Zeruzalεm. ² Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif 'nɔn 'va min cejenun -kʊ Fetus -va, εn o 'wɪ 'tɔ Pɔl man. ³ O toba -fɔ Fetus lε 'nan 'e 'pa 'o 'va -e 'e drε -e Pɔl 'e 'ta Zeruzalεm. O "ta san nrenman Pɔl lε 'nan "yεε -ta -sia -e 'o -tε. ⁴ En Fetus -a 'vɪ -wlε 'nan: «Pɔl a -pʊ 'kuin Sezare, εn an 'bɔ -taa "kʊlε -nan nun -naagʊ. ⁵ -Yee "wεan, 'ka 'va min cejenun nɛn o -kɔlaman bε 'o 'pa 'an 'va, -e 'kʊ 'kʊ waa, -e 'wɪ nɛn min zɪε yaa drε 'wɪdɪ "bε 'o -tɔ "man.»

⁶ Fetus yi drε Zeruzalεm 'sɔra, -a -fuzan da, εn e 'li 'e da Sezare. 'Bε 'ta tʊ cεεn, εn e -nyran fεnan nɛn o tin "baa bε -a -nan, εn e 'nan 'o 'ta Pɔl -a 'yrε. ⁷ Zi Pɔl -ta bε, εn Zuif 'nɔn nɛn o 'si Zeruzalεm bε, 'o cin yɪ "man. -A -nan nɛn o 'wɪ "kaga "nɛn e cɪ -wɪdɪ "bε -a 'pa "da, 'pian te wa'a 'kɔlaman -a -ci -kɔɔndɪ -a dɪ.

⁸ Pɔl -tɔ 'e 'fli -sru -a vɪdɪ -a 'nan: «Ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ Zuif 'nɔn -le -pei man dɪ, εn ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ Bali -pan 'kɔn man dɪ, εn ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bε -yrε "dɪ.»

⁹ Fetus a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɪ yɪ "yi, -yee "wεan yaa laabv Pɔl -lɔ 'nan: «I ya "vale 'i 'ko Zeruzalεm -e 'ka tin 'ba 'wɪ zɪε -a da 'an yiε man?»

¹⁰ En Pɔl "e 'nan: «An ya mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bε -yee tin 'banɔn 'lε. -Wεε 'mɛn 'wɪ tin

"baa. Yia -tɔa 'i 'bɔ 'a 'nan ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "drɛɛ
 Zuif 'nɔn lɛ dɪ. ¹¹ "Te an 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ drɛ 'nan -e min
 'e 'ka -a 'wɪ 'ji bɛ, "te an "we "man -e 'an 'ka. ɛn -te
 -wee 'wɪ 'bɔ nɛn waa -tɔ 'an man bɛ -a -ci "ka "dɪɛ,
 min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'yaan 'nɔn -wɛ -e 'waan 'tɛ
 dɪ. An ya "vale mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bɛ,
 -a 'bɔ nɛn 'e 'mɛn 'wɪ tin 'ba.»

¹² Fetus 'lee 'yee minnun 'o cin wei -ci man, ɛn e
 'nan Pɔl lɛ 'nan: «I ya "vale mingɔnnɛnnun tazan
 nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yie 'wɪ tin 'ba. -Yee "wɛan
 o -ko 'yie 'wɪ tin 'balɛ "va "nun.»

Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ Agripa lɛ

¹³ Yi "fli yaa "bɛ -sru, mingɔnnɛn Agripa 'lee 'e
 "blu Bereni -ta Fetus 'tɔ bɔɛ Sezare. ¹⁴ Zɪ o "ta
 yi "kaga "dra Sezare bɛ, ɛn Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ
 mingɔnnɛn Agripa lɛ. E 'nan: «Min -tɔ a 'gɔɛ, Felizi
 -a 'tɔɪ -pɔ 'kuin. ¹⁵ Zɪ an -kɔ Zeruzalem bɛ, ɛn Bali
 -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif min cejenun 'wɪ 'tɔ "man,
 'nan -a 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, 'an tin -tɛ "da.

¹⁶ ɛn maan 'vɪ -wɛɛ 'nan, Rɔm 'nɔn 'ka tin tɛa min
 da zɪɛ dɪ. Min nɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'o 'vale minnun
 nɛn o 'wɪ 'bɔ 'tɔ "man "bɛ waa, 'o cin ye, -e min zɪɛ 'wɪ
 nɛn e drɛ 'lɔɔ, o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'e 'si "va. ¹⁷ -A -nan
 nɛn Zuif 'nɔn zɪɛ, kɔ -ta waa 'gɔ. Ma'an yi 'palɛa dɪ,
 -a ta tɔ cɛɛn, ɛn an -nyran 'mɛn tin 'banan, ɛn maan
 'vɪ 'nan, 'o 'ta min zɪɛ -a 'mɛn. ¹⁸ Minnun nɛn o 'wɪ
 'tɔ "man "bɛ o -ta, ɛn ma'an nrɔn 'an 'ji 'nan, o "ta
 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ ve -e 'e drɛ paan -a drɛ wɪ -a. ¹⁹ 'Pian o
 'wɪ 'vɪ 'o 'bɔ 'le -pei -tɔ winun da 'lee min -tɔ nɛn waa
 laabo Zozi bɛ -a da. Min zɪɛ e -ka, ɛn Pɔl "e vɪ 'nan, -a
 yie a "man. ²⁰ Zɪ ma'an 'wɪ zɪɛ -a 'kun "man "klɔ yɛɛ
 dɪɛ, ɛn maan laabo Pɔl 'bɔ 'lɔ 'nan, -te e ya "vale 'e 'ko
 Zeruzalem -e 'o 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba 'nan nun. ²¹ 'Pian

Pɔl "e 'nan, 'e ya "vale 'nan mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yee 'wɪ tin 'ba. -Yee "wɛan maan 'vɪ 'nan, 'o yɪɛ 'tɔ tɪan "va -pʊ 'kuin, -e tʊ nɛn maan -nɔan 'sounjanun lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ "bɛ 'e bɔ.»

²² ɛn Agripa "e Fɛtus lɛ 'nan: «"An "ya wo "vale "an "min 'bɔ wei maan "nyian.»

-A -nan nɛn Fɛtus "e 'nan: «"Trɛ -e 'i wei man.»

²³ -A ta tʊ nɛn e cɛɛn bɛ, Agripa 'lee Bereni -ta. - Wɛɛ ta 'o 'vale min "kaga "nɛn o -kʊ o 'silɛ -sia bɛ waa. 'O 'vale 'sounjanun tanɔn 'lee 'flanɔn cejenun -a -wɛɛ wla tin 'banan. ɛn Fɛtus "e 'nan, 'o -ta Pɔl -a. Zɪ o -ta -a bɛ, ²⁴ ɛn Fɛtus "e 'nan:

«Mingɔnnɛn Agripa 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn fɛ 'gʊɛ -a -nan bɛ, "ka 'yɪɔ, cɛɛ min nɛn Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o ya Zeruzalɛm 'lee Sezare bɛ, o -paanman -a vidɪ -a 'nan, e 'ka 'le -e -a yɪɛ 'e 'fʊ "man "dɪɛ, -nyrɛn 'gʊ.

²⁵ 'Pian "mɛɛn 'va zia bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ drɛɛ -e 'e 'ka -a 'wɪ 'jɪ dɪ, ɛn -a 'bɔ "e 'vɪ 'nan mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -yɛɛ 'yee tin "baa. -Yee "wɛan an wɪ "man 'nan 'an -nɔan "minnun lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ.

²⁶ ɛn 'wɪ nɛn 'kɔ 'an 'cɛn -tɛ 'an 'san lɛ 'nan, yaa drɛ -e 'an 'pa "va "bɛ, -a -cin 'ka 'an 'jɪ dɪ. -Yee "wɛan an -ta -a 'ka pɛɛnɔn 'lɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i 'bɔ 'lɛ "bʊʊ mingɔnnɛn Agripa, 'i 'wɪ laabʊ -yrɔ, -te e -nyan -e 'an 'wɪ 'tʊ yɪ 'an cɛn -tɛ 'nan yaa drɛ. ²⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan -e min 'e 'kʊ min -a min lɛ 'nan, 'e -fɔ -pʊ 'kuin te 'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ e 'ka "va "dɪɛ, -a -ci "ka "mɛɛn 'va dɪ.»

26

Pɔl 'wɪ tin 'ba Agripa 'lɛ

¹ -A -nan nɛn Agripa "e Pɔl lɛ 'nan: «-Si a 'yɪɛ -e i 'wɪ nɛn e drɛ bɛ -a 'vɪ.»

En Pol 'e 'pe nyoon minnun le 'nan -e 'e 'wi tin 'ba. E 'nan: ² «Mingonnen Agripa, 'wi pweenon nen Zuif 'non -a 'pa 'an da be, 'an 'ci a 'e 'sodi ceegv -e 'an 'nan wi vi 'i 'le. ³ -Yee ci 'nan Zuif 'non 'le -pei -to winun pweenon be yia -toa, en 'wi nen Zuif 'non 'bo o -sa -foa "da "be yia -toa. -Yee "wean maan laabo 'i 'lo 'nan, 'i man -sran -e 'i "troen "to 'an wei le.

⁴ 'Wi pweenon nen maan dredı 'sia 'an "wennen da, 'an 'ya treda 'lee Zeruzalem be, Zuif 'non pweenon -a -toa. ⁵ Farizen 'non 'be 'ta 'wola -pei -to winun da "kaga, en -a min -tu nen "nen 'maan. -Te o ya "vale 'o 'nan wi ve be, o -kolaman waa ve 'o 'bo 'a, koo waan -toa -a -nan 'mon.

⁶ 'Be nen 'gve, 'wi nen -yee "wean o -ta maan tin 'banon 'le be -nyren 'nan: Bali -to e wei -da -kaa tranun le, 'nan 'e 'wi 'tu dra -wle, en an ya 'wi zle -a dredı man -pennan. ⁷ 'Kve 'leglon 'fuda "fli 'bo 'ji be, minnun -a "nrōnman 'o 'ji 'nan Bali 'wi zle -a 'le sooman, te waa "sua bodrun funnin, wa'a 'flian dı.

Mingonnen Agripa, 'wi 'lein zle "an "nrōnman "nyian 'an 'ji, -yee "wean Zuif 'non 'wi 'to 'an man. ⁸ -Me "le "wean ka'a yi -tera "da 'nan, min nen e -ka be Bali -kolaman -a wluandı -a -kanon 'va dı?

⁹ 'An 'bo 'gv zı -a -cin ci 'e tede 'an 'ji zle, 'an pei 'pa Nazaretı min Zozi man 'wi pweenon dredı -ji. ¹⁰ -A 'bo nen maan dre Zeruzalem, en an Zozinon "kaga "fo -pv 'kuin, Bali -pannon 'tanon 'be -si -non 'men. -Te waa 'vi 'nan 'o o -tee "be 'kv pei a waa -tuwli. ¹¹ An ci cin yi 'kon 'tudv pweenon 'ji, te an Zozinon -saan. An -toa "o -sru "sa -a, te o "we "wli dı Zozi man. 'An 'ci a 'e sredi o man "bov -le "wean, an 'te 'pa o da, en an -kv 'te 'pale o da 'flanun nen -pen da be -a da.

12 'Wl zɪɛ -a -ji nɛn yi -tv da an "ta -ko Damas, Bali-pannɔn 'tanɔn 'bɛ 'fluba 'nɔn 'mɛn 'nan, 'an 'kɔ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o "kuun.

13 Mingɔnnɛn Agripa, te an ya -sia yidɛ 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ, -a -nan nɛn an 'tɛ 'san -tv 'yɪ, te e "sia laji, ɛn e 'kɔ 'si -fɔ 'kɔ 'vale minnun nɛn o -kɔ 'an 'pale bɛ waa. 'Tɛ zɪɛ, -a 'bidɪ "mlian yidɛ da. 14 'Kɔ pɛɛnɔn kɔ -tria "tra, ɛn an wei -tv 'man, te yaa ve 'mɛn Ebre wei -ji 'nan: <Saul, Saul, -mɛ "le "wɛan i 'tɛ "paa 'an da? -Yɛɛ cɪ 'nan, i ya "le 'nan -wi nɛn -a -sru "pinzan yiba "nɛnbɔdɪ -sɔɔnman "man, te ya'a 'ko 'e 'lɛ dɪɛ -yee 'wɪ 'zɔ.>

15 Maan laabv -yrɔ 'nan: <An 'san, -tɪ nɛn 'yia?>

ɛn Minsan "e 'nan: <Zozinɛn maan, 'an 'bɔ da nɛn i 'tɛ "paa 'gɔ. 16 'Pian 'i 'wluan, 'i 'tɔ 'i 'cɛin -da lou. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn 'an 'fli kɔɔn 'yie "man "bɛ, -nyrɛn 'gɔ: Mɛin 'pla 'nan -e 'i drɛ 'an 'suzan 'a, -e 'i 'wɪ nɛn yia -nan 'yɪ bɛ -a vɪ minnun lɛ, -e 'an 'fli -kɔɔn "nyian 'yie 'wɪ pɛɛnɔn -ji. 17 An "ta 'i "sia 'wɪ 'ji, Zuif 'nɔn 'lee minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei. ɛn mɛin "paa -sia o va, 18 -e 'i o yie 'lɛ 'sɔ, 'dɔ -e 'o 'si klun va, -e 'o 'ta 'tɛ 'san da, -e 'o 'si Satan -le 'plɛblɛ 'wlu, -e 'o 'ta Bali va. -Te o yi -tɛra 'an da -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui, -e 'o -nyrannan "yɪ minnun nɛn o cɪ Bali -le vɛ -a bɛ o va.>

19 Mingɔnnɛn Agripa, zɪ e drɛ zɪɛ, 'wɪ nɛn maan -nan 'yɪ, ɛn e "sia Bali va bɛ, ma'an tuɔlɛ 'an 'pɛla koda dɪ. 20 'Pian 'wɪ nɛn maan 'vɪ Damas 'nɔn lɛ, 'lee Zeruzalɛm 'nɔn lɛ, 'lee Zude 'lɛglɔn 'ji 'nɔn lɛ, 'lee 'lɛglɔn pɛɛ da 'nɔn lɛ bɛ, -nyrɛn 'gɔ: 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ. 'Ka 'wɪ "yi "drɛ, -e 'e -kɔɔn 'nan 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man. 21 'Wɪ nɛn

-yee "wεan Zuif 'nɔn 'an 'kun Bali -pan 'kuin, εn o 'nan, waan -tea "bε -nyrεn zιε.

22 'Pian Bali -le 'padι 'an 'va 'le "wεan bε yaa dre 'trilii, εn yi 'gυε e 'bɔ 'an man, εn an ya -yee 'wι 'nan yizan -a min pεεnɔn yiε man. An ya -yee 'wι 'nan yizan -a min -dandannun 'lee min "tunnun yiε man, te ma'an 'wι 'pee 'palε 'wι nεn Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Moizi -a 'vι 'nan, e -taa "dreλε bε -a da dι. 23 Waa 'vι 'nan: Min 'sizan 'wι 'ji e yra ye, εn -yεε wuanla 'e flin -kanɔn 'va, εn -yεε -taa "dreλε 'tε 'san -a Zuif 'nɔn yei 'lee 'lεglɔn pee -ji 'nɔn yei.»

24 Pɔl a 'wι nεn e dre bε -a tin 'banan, εn Fetus paan wei 'pleble 'ji 'nan: «Pɔl, klin "a 'i 'wulo -ji? 'Yie 'wι 'tɔdι "bυυ 'bɔ "ta klin -fɔa 'i 'wulo -ji "bε -sru?»

25 Εn Pɔl "e -yrε 'nan: «Min -dan Fetus, klin 'ka 'an 'wulo -ji dι, 'pian 'wι 'tɔ wei nεn maan -fɔa, εn 'wι tɪgh nεn maan ve. 26 -A -cin a mingɔnnεn Agripa ji 'e pεεnɔn, -yee "wεan an yi -tεala 'an 'fli da, εn maan ve -a 'lε. An yi -tεala "da 'nan, 'wι pεεnɔn zιε yaa -tɔa, -yεε cι 'nan 'wι zιε ya'a dreλε 'e yɔɔdι dι.» 27 Εn Pɔl a laabυ Agripa lɔ 'nan: «Mingɔnnεn i yi -tεala Bali 'lewei vɪnɔn wei da? Maan -tɔa 'nan, i yi -tεala "da.»

28 -A -nan nεn Agripa "e Pɔl lε 'nan: «E -fυ "wεnnɔn -e 'yia dre Zozizan 'a.»

29 Εn Pɔl a 'vι 'nan: «-Te e -fυ "wεnnɔn oo, εn -te e ya tian "kaga oo, 'e dre Bali ci 'sɔ wι -a, 'nan te 'i 'saza nεn 'i 'fɔ "va "dι. 'Pian minnun pεεnɔn nεn o cι 'an wei mannan cεεgυε, 'o dre "le 'mεn 'wι 'zυ. 'Pian te o 'ka min lɔ -pυ 'kuin dι.»

30 Εn mingɔnnεn Agripa 'lee -kɔnmandan 'lee Bereni 'lee o pεεnɔn nεn o cι o -nyrandι waa bε, o wluan lou, 31 o 'bɔla bei, te waa ve 'o cin yei 'nan:

«Min 'labε ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ drεε -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, εn -te 'bε "cεε dɪ -e 'o min -fɔ "man -pɔ 'kuin dɪ.»

³² -A -nan nɛn Agripa "e Fetus lε 'nan: «Kɔ -kɔlaman paan 'kɔ "sia "man, 'pian -a 'bɔ 'bε cɪ "va 'nan mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bε, -a 'bɔ nɛn 'e 'yee 'wɪ tin 'ba.»

27

O -kɔ Pɔl -a Rɔm

¹ Zɪ waa 'pla "da 'nan 'kɔ 'kɔ Itali -klɔ -dan ji bε, εn o Pɔl 'lee -pɔ 'kɔnnɔn -mie -nɔn 'sounjanun tazan -tɔ lε. Waa laabo Zulis, e ya Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn -le 'sounjanun 'va. ² Kɔ -fɔ -klɔ -dan tɔ nɛn e 'si 'fla nɛn waa laabo Adramit bε -a da bε -a -ji. -Klɔ zɪε e -ciala Azi fɛnannun nɛn -klɔ -tɔa "bε -a -nan. En kɔ -kɔdɪ 'sia. 'Kɔ 'vale min -tɔ nɛn waa laabo Ariza bε waa kɔε cɪ, Masedɔa min nɛn, e "sia Tesalonik.

³ 'Bε 'ta tɔ cɛɛn, εn kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Sidɔn bε -a da. Zulis cɪ "yi drε Pɔl lε, e -si -nɔn -yrε 'nan, 'e 'kɔ 'e beenun va -e fε nɛn -a 'wɪ cɪ "man "bε, 'o -nɔn -yrε. ⁴ Kɔ 'si 'bε 'nan, εn kɔ cɪt 'yi yei 'trε nɛn waa laabo Sipri bε -a "srɔn. Kɔɔ fulɔ yra a 'kɔ da zia -le "wεan. ⁵ Kɔ jemie nɛn Silisi 'lee Panfili 'lɛglɔn "srɔn "bε -a cɛɛn, εn kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Mir bε -a da, Lisi 'lɛglɔn 'ji. ⁶ 'Fla zɪε -a da nɛn 'sounjanun tazan -klɔ -dan tɔ 'yɪ, te e "sia Alɛzandri e "ta -ko Itali, εn e 'kɔ 'fɔ -ji.

⁷ Kɔ yi drε "kaga te kɔ -kɔla yɔɔ. 'Kɔ "koe "nyan -sia "kaga 'vaa, εn kɔ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Nide bε -a "srɔn. 'Pian fulɔ -le "wεan kɔ'a 'kɔlaman -e 'kɔ 'kɔ 'lε zia dɪ. -Yee "wεan kɔ cɪla Salome zia, εn kɔ -kɔla 'yi yei 'trε nɛn waa laabo Crɛt bε -a "srɔn.

⁸ 'Kɔ "koe "nyan -sia "kaga, εn kɔ cɪt 'yi yei 'trε zɪε -a

"srɔn, ku 'bɔla fɛ -tu -nan. Fɛ zɪɛ waa -nan laabo -klɔ -dandan -tɔnan 'kpa. E ya 'fla nɛn waa laabo Lase bɛ -a "srɔn.

⁹ Ku tu "kaga 'kpa drɛ -sia, ɛn -kudɪ 'ku 'lɛ 'tɔ "nyian 'plɛblɛ 'kpa tɪglɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan tu nɛn o fɛ "sɔan "man "bɛ e cɪɪ, ɛn tu -wɪɪɪ "ta bɔa. ¹⁰ -Yee "wɛan Pɔl 'wɪ 'gʊɛ -a 'pla -wɪɛ, e 'nan: «'An beenun, maan ye "le 'nan, -cee -kudɪ -kaa 'lɛ dra 'plɛblɛ 'kpa tɪglɪ. -Klɔ -dan 'lee 'e 'ci fɛnun pɛɛnɔn srɛman, ɛn -kaa 'bɔ 'nyian -te kaa drɛɛ "yi "dɪɛ, -kaa wulo -ko -ji.»

¹¹ 'Pian 'sounjanun tazan yi -tɛra -klɔ -dan fɔzan 'lee min 'bɔ nɛn -yee -klɔ cɪ -a bɛ -a da e mɪn Pɔl wei da. ¹² ɛn "nyian -a -nan nɛn -klɔ -dannun 'bɔ -tɔa "bɛ, -a -nan "ka "yi 'kpa "le -e 'o tu -wɪɪɪ zɪɛ -a drɛ -nan dɪ, -yee "wɛan -klɔ -dan 'bɔ 'ji minnun pɛɛnɔn wei drɛ 'tu 'nan, 'o 'si fɛ zɪɛ -a -nan. O ya "vale 'o dra -kpɔ 'nan, -e 'o 'bɔ -klɔ -dandannun -tɔnan nɛn waa laabo Fenis bɛ -a -nan. -A -nan a Cret 'trɛ 'bɔ da "nyian, ɛn 'fla zɪɛ -a da bɛ -wee fulɔ 'sia yidɛ 'fɔ -nan "va 'zia 'pɛ "yi "da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'e 'si -a -pɛ bu da. -Yee "wɛan fɛnan zɪɛ e ya "yi -e 'o 'fʊ -nan tu -wɪɪɪ "man.

Fulɔ 'plɛblɛ "fɛɛndɪ 'sia jemie da

¹³ Fulɔ nɛn e "sia 'trɛda "tre 'zia bɛ, e "fɛɛndɪ 'sia fɔɔvɔ. ɛn minnun nɛn -klɔ -dan ji bɛ, "wee 'ji "le 'wee 'wɪ nɛn 'o 'pla "da "bɛ e "ta -daa "drɛɛɛ "yi. -Bulalɛ nɛn o -klɔ baa -tɔ -a bɛ, waa 'si 'yia, ɛn o 'wee -klɔ da sɔnɔn wɪuan lou, 'nan -e 'o -pli 'o 'lɛ Cret 'bɔ "srɔn. ¹⁴ 'Pian fɔɔnɔn, ɛn fulɔ 'plɛblɛ 'tu 'si 'yi yei 'trɛ 'bɔ da, e "fɛɛndɪ 'sia 'plɛblɛ. Fulɔ zɪɛ e 'si fɛnan nɛn yidɛ wuanla bɛ -a -pɛ bu da zia. ¹⁵ -Klɔ -dan 'ka -kɔlɛ -tɔdɪ -a fulɔ zɪɛ -a yra dɪ, ɛn 'ku 'fli 'tʊɪ e -ku 'ku 'a. ¹⁶ "Kʊɛ vɪnan 'ku 'cɪɪ 'yi yei 'trɛ 'tu nɛn waa laabo

Kloda be, -a wlu "tre, en ku kola 'kue -klv "wennenn -trɔadɪ -a -si yra. Kva 'sia, ¹⁷ en kwa -fɔ -klv -dan 'bɔ 'ji. -A -nan nen minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bɔ da be, o baa -fɔ 'kue -klv 'bɔ man, 'nan -e 'e 'kɔn 'cinjin. En "nyian "klan a o ji 'nan, 'o "ta -daa kɔale nyren nen Libi 'leɣlɔn "srɔn "be -a va, -yee "wean o 'kue -klv da sɔnun -ta "tra. Zi kwa dre zɪe, en fulɔ -ku 'ku 'a 'ku 'le.

¹⁸ Tu cɛen te fulɔ 'kue -klv -dan 'bɔ 'nyɔɔn man tian 'pleble, -yee "wean fɛnun nen -klv -dan 'bɔ 'ji be, kwa weendi 'sia 'yia. ¹⁹ -A yi yaagazan da be, minnun nen o 'nyranman "paa -klv -dan 'bɔ 'ji be, -wee -klv 'bɔ da fɛnun "sɔvɔdi 'sia te waa weenman 'yia. ²⁰ Yi "kaga 'kpa -a, te wa'a yide 'lee mlɛn cɛen -tɔwli 'ye di. Fulɔ a tian 'e "pa 'ji 'pleble "bɔvɔ 'le "wean kwa -tɔa 'nan 'ku 'wulo 'ka bɔala "va "di.

²¹ Ku yi "kaga dre, te ku'a fe ble di, en Pɔl -tɔ lou minnun yei, -a -nan nen e 'nan -wle 'nan: «Kaan wei maan paan -e 'ka vɪle 'ka 'si Crɛt 'trɛda di. "Te kaan wei man paan be, "te 'wɪ 'pleble 'ka bɔle -kaa man di, en "te fɛnun 'ka srɛle di. ²² 'Pian 'be nen 'gɔvɛ, an 'wɪ "paala "nyian 'cɛe 'nan, 'ka -pɔan 'kun, -yɛɛ cɪ 'nan 'ka 'va min -tɔwli 'ka 'kaa -a 'wɪ 'ji di. 'Pian -klv be, ka'a 'be 'ye "nyian di. ²³ Paan 'pei -man be, Bali nen an cɪ -yee vɛ -a en maan "sua 'gɔvɛ, -yee 'pasiazan -tɔ -ta 'an 'va, en e 'nan 'mɛn 'nan: ²⁴ <Pɔl, te nyɛn 'e 'i 'cɛn di. I -tɔa mingɔnnennun tazan nen Rɔm be -a 'le, en Bali -a dra 'yie "yi, -e minnun nen ka cɪ waa -klv -ji be, o pɛɛnɔn 'wulo 'e bɔla "va.> ²⁵ -Yee "wean 'ka -pɔan 'kun, kɔɔ an yi -tɛala Bali da 'nan, 'wɪ nen yaa 'vɪ 'mɛn be, yaa drala "da. ²⁶ 'Pian fulɔ -taa -kaa 'weenle 'yi yei 'tre 'tɔ da.»

-Wee -klv -dan wi

27 -A -nan 'fle "fli nen 'gv, te fulo 'be 'ta -toa 'ko man 'yi 'bo nen waa laabo Atria be -a yie da. -Pei -tu man te bada -tu, en minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bo 'ji be, 'o 'ci nrøn 'nan kv "ta -pliman 'tre man. 28 - A -nan nen o baa -tu nen -bulale ci 'e 'fodi -a "nen "be -a -fo 'yia, en waa 'yi 'nan 'yi 'bo -klu boa "nan -menlie -yo -tu. Zi o -kv "nyian 'o 'le -voo be, en waa -fo "nyian 'yia, en waa 'yi 'nan 'yi 'bo -klu boa "nan -menlie -fuda 'soolu. 29 "Klan a o ji 'nan, te fulo 'e 'kve -klv koo -kole da di, -yee "wean o -bulale -dandan sinjen nen 'e 'fodi 'kve -klv man be o -fo 'yia -klv -sru, 'nan 'e 'kve -klv 'e vile 'e 'kv 'e 'le di. En o tu 'cendi man -pen.

30 Minnun nen o 'nyranman "paa -klv 'bo 'ji be, o ya "vale o -tea "ji, en o -klv "wennen be -a -fo 'yia -a vidi -a 'nan 'o "ta -klv baa -toa -bulale -a 'e 'le zia. 31 -A -nan nen Pol -a 'vi 'sounjanun tazan 'lee 'sounjanun le 'nan: «-Te minnun 'labε, wa'a 'fule -klv -ji diε, 'ka 'wulo 'ka boala "va "di.» 32 En 'sounjanun -klv "wennen 'bo man baa ceen, en 'yi 'kv -a.

33 Te o ya tu 'cendi man -pennan be, en Pol minnun peenon cin 'yi 'nan 'o fenun -bli, te yaa ve -wle 'nan: «'Ka yi -fuda sinjen nen 'gv te ka ya -a -man -pennan 'nan, fulo 'e 'cen, en 'yi 'ka 'ka 'ji di. 34 - Yee "wean an 'ka trv "baa 'nan, 'ka fenun -bli. -Yee -maan 'loo, -e 'ka 'wulo 'e vile 'e 'kv -ji di. Maan ve 'cee 'nan, 'ka 'va min -towli "srøen 'ka 'soanla di.»

35 Zi Pol ceen 'wi zie -a vidi man be, e 'kpøun 'si, e Bali muo "fo min peenon yie man, yaa "nen jeen, en yaa -blidi 'sia. 36 Min peenon 'o -pøan 'kun, en o fenun bli. 37 Kv peenon nen -klv -dan zie -a -ji be, 'kv "nen boa min -yaa "fli -fuba 'saravli 'wle

'shεεdυ. ³⁸Zι o cεεn fεnun -blidι man o 'kan bε, -wee -blifεnun -mie nεn e -fυ -klυ -dan 'bɔ ji bε, εn waa -sεn 'yia, 'nan -e -klυ 'e drε 'fogo 'fogo.

³⁹Zι tυ cεεn bε, 'trε nεn o ci da "bε, wa'a -kɔnnεn "yιε dι. 'Pian o kɔmida 'yι, te nyren a -nan. -A -nan nεn waa 'pla "da 'nan, o dra -e 'wee -klυ -dan 'e bɔ -nan nun -kpɔ. ⁴⁰En o -bulalεnun nεn o -klυ baa -tɔ -a paan bε o flu, εn o -kυ 'yι 'wlu. En o -klυ yra -trɔa "vε -si yra bε -a man baa flu, εn e -fυ 'yia. -A -nan nεn o sɔ -tυ nεn -klυ -dan 'bɔ lε bε -a wluan lou 'nan -e fulɔ 'e 'tɔ -ji -e 'e 'kυ waa -a -nan nεn nyren 'bɔla bε -a -nan. ⁴¹'Pian 'wee -klυ -dan 'bɔ wla nyren va 'yia, εn e kɔa. -Klυ -dan 'bɔ 'lε zia wla nyren va, εn ya'a "nyian -kɔlaman bɔladι -a dι. -A -nan nεn fulɔ 'plεble 'tυ -klυ -dan 'bɔ koda zia -wi.

⁴²'Sounjanun a "vale 'o -pυ 'kɔnnɔn -tεεman, 'dυ -e o -tυ 'e vιε 'e 'yι 'wε -e 'e -tε -ji dι. ⁴³'Pian 'sounjanun tazan nεn e 'ka "vale o Pɔl -tε dιε, ya'a o tυlε -e o 'wι zιε -a drε dι. Yaa 'vι 'e 'flin minnun nεn o 'yι "wεa sidɔ bε -wλε 'nan, 'o 'tε 'yia -e 'o bɔla kɔmida. ⁴⁴En yaa 'vι -a -mienun lε 'nan, "o "drε yiba 'fɔunun da, εn -te bε "cεε dι, o -kɔla -klυ -dan nεn fulɔ ci -a -winan bε -a fεnun plι -mie da. Zι waa drε zιε, εn o pεεnɔn 'wulo 'bɔla "va.

28

Pɔl 'bɔla Malt

¹Zι kυ 'bɔla 'ji 'kloun 'gloun bε, -a -nan nεn kυa 'man 'nan, o 'yι yei 'trε zιε -a laabo Malt. ²-A -nan 'nɔn 'kυ 'sia 'kpa tiglι. Zι laa a -fεnnan, te trun -taa "wlu "bε, o 'tε -dan fɔ "nεn, εn o 'kυ laabu 'nan 'kυ "klan. ³Pɔl lu koola 'nan, -e 'e -sεn 'tε zιε -a da, 'pian 'tε flu -le "wεan buli 'tυ 'bɔla lu zιε -a yei, εn e 'shε

'wv Pɔl -pɛ -man. ⁴ Zi 'fla zɪɛ -a da 'nɔn -mlɛn 'yɪ 'e 'tɪndɪ Pɔl -pɛ -man bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cɪn lɛ 'nan: «Min 'labɛ min -tɛzan nɛn, -yee "wɛan e "sia 'sɔnan 'yɪ 'lɔ, ɛn 'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ, -a yra "nɛn "wɪ bɔ "man.»

⁵ 'Pian Pɔl -mlɛn zɪɛ -a plu 'e 'pɛ -man 'tɛ 'va, ɛn 'wɪ 'tʊ 'ka drɛlɛ Pɔl lɛ dɪ. ⁶ Minnun zɪɛ, o ya -a man -pɛnnan 'nan, Pɔl 'e -sɪi, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e -trɪa -e 'e 'ka. 'Pian zɪ waa man -pɛn -trɪlii, ɛn waa 'yɪ 'nan, 'wɪ 'tʊ 'ka drɛnan -yrɛ "fo "dɪɛ, ɛn o ci lɪla te waa ve 'sɪɛn 'nan: «Min 'labɛ Bali nɛn.»

⁷ Fɛ 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, 'yɪ yei 'trɛ 'bɔ 'tazan nɛn waa laabo Publi bɛ, -yee vɛ -nan a -nan -kogo. -A va nɛn kʊ 'nyɪn yɪ yaaga, ɛn e 'kʊ 'sia 'kpa tɪglɪ. ⁸ Publi zɪɛ -a "tɪ "a 'e nyɪnnandɪ, te -a 'kɔlɛ a 'e -wɔandɪ, ɛn -a ci -sɛanla 'kpa tɪglɪ. Pɔl -kʊ -a -nanjɛnlɛ, e Bali trʊ 'ba -yrɛ, te -a -pɛ yra "da, ɛn -cɛ 'sɪ "man. ⁹ "Bɛ -sru man "yaa 'nɔn -mɪɛnun nɛn 'yɪ yei 'trɛ zɪɛ -a da bɛ "o "ta 'wv "nyɪan, ɛn -cɛ 'sɪ o man. ¹⁰ O 'kʊ 'tɔ drɛ -dan, ɛn zɪ 'kʊ 'kʊdɪ 'bɔ bɛ, fɛnnun nɛn -a 'wɪ cɪ 'kʊ man bɛ, waa -nɔn 'kʊɛ.

Pɔl 'bɔla Rɔm

¹¹ Kʊ mlɛn drɛ yaaga 'yɪ yei 'trɛ zɪɛ -a da, ɛn kʊ -fɔ Alɛzandri -klʊ -dan tʊ -jɪ. -Klʊ zɪɛ, waa laabo «"flɛn bali». E -fʊ 'yɪ yei 'trɛ 'bɔ da tʊ -wɪdɪ "a. ¹² Kʊ 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Sirakuze bɛ -a da, ɛn kʊ yɪ drɛ 'nan yaaga. ¹³ Kʊ 'sɪ 'bɛ 'nan, ɛn kʊ -kʊ Reshio. 'Bɛ 'ta tʊ nɛn e cɛɛn bɛ, ɛn fulɔ nɛn e "sia 'trɛda "tre 'zia bɛ, e "fɛɛndɪ 'sia. Kʊ yɪ drɛ "fli, ɛn kʊ 'bɔla Puteoli. ¹⁴ 'Fla 'bɔ zɪɛ -a da bɛ, kʊ 'bɔ "bʊɪ Zozinɔn -mɪɛnun man, ɛn waa laabo 'kʊ 'lɔ 'nan 'kʊ 'flɛ 'tʊ drɛ 'o 'va. Zi kʊɛ drɛ bɛ, ɛn kʊ Rɔm sɪ 'sia.

¹⁵ 'Kʊ "bʊɪ Zozinɔn nɛn Rɔm bɛ, zɪ o 'kʊ 'tadɪ 'wɪ 'man bɛ, ɛn o -ta 'kʊ 'lɛ 'flanun nɛn waa laabo Forɔm

Api 'lee Troa Taverne be -a da. Zi Pól o 'yi be, e Bali muo "fó, en -a "koe "tò 'e da.

¹⁶ "Be -sru kv 'bòla Róm, en o -si -nón Pól le 'nan 'e nyin 'kón 'tò -ji -e 'sounja -tò 'e yie 'tò "va.

¹⁷ Yi yaaga "be -sru, en Pól Zuif 'nón 'tanón nen Róm be o laabv 'e 'va. Zi 'o cin 'yi be, en e 'nan -wle 'nan: «"Bounun, ma'an 'wí 'tò drele -cee minnun le di, en ma'an 'wí 'tò drele -kaa tranun -le -pei -tò wí man di, 'pian waan 'kun Zeruzalem, en waan 'nón Róm 'nón le. ¹⁸ Róm 'nón zie, o 'wí laabv 'an 'bò, en o ya "vale 'o 'sia 'an man, kòò wa'a 'wí 'tò yile 'an man -e 'an 'ka -a 'wí 'ji di. ¹⁹ 'Pian Zuif 'nón 'ka 'wile "man "di, -yee "wean maan laabv 'nan mingónnennun tazan nen Róm be, -a 'bò nen 'e 'men 'wí tin 'ba. E 'ka 'an 'ji 'nan 'an 'wí -tò 'pian 'men 'le glón man di.

²⁰ -Yee "wean maan man wee 'nan, 'an 'ka man ye -e 'an 'wí zie -a ví 'cee. -Yee ci 'nan waan 'fó -pò 'kuin 'wí nen -a -cin a Izrael 'nón 'ji be -yee "wean.»

²¹ En o 'nan Pól le 'nan: «'Fluba 'ka 'sile Zude 'le glón 'ji -e 'e 'ta 'gò te 'i 'man wí -a -ji di, en 'kv "bò -tò 'ka 'sile -nan nun -e 'e 'ta 'i 'man 'vì 'kvè di, -te 'be "cee di -e 'e 'yie 'wí 'wli di "vì 'kvè di. ²² 'Pian kv ya "vale 'wí nen e dre be 'i -ci vì 'kvè 'i 'bò 'a, kòò kva -tò 'nan, -si nen i ci "da "be, fe pèenón 'nan minnun "we "man "wli di.»

²³ O yi -tò kòón Pól le, en yi zie -a da be 'o cin 'yi fènan nen Pól nyin "be -a -nan "kaga 'kpa. -E 'e 'sia bodrun -trilii -e -pei 'e tan be te Pól 'wí 'ci ve -wle. Bali -le mingónnen -bli di 'wí 'lee Zozi 'le 'wí nen yaa 'vì -wle. Yaa man wee 'nan 'o -tò 'nan 'wí 'kpa nen, te yaa -kòónman Moizi -le -pei 'fluba 'lee Bali 'lewei vunón 'le 'fluba 'ji. ²⁴ 'Wí nen Pól ci -a vnan be, min -mienun yi -tera "da, 'pian o -mienun 'ka 'wile "man

-e 'o yi -tera "da "di.

²⁵ Zi o ya bəolan te o wei 'ka tian drɛle -tu diɛ, ɛn Pəl 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ -wɫɛ: «Bali lei 'saun 'le tin a 'nənnən tʊ nɛn e ciɫa Ezai -va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'ka tranun lɛ bɛ -a man. ²⁶ Yaa 'vɪ tʊ zɪɛ -a man 'nan:

χ'I kʊ minnun 'labɛ o va

-e 'i vɪ -wɫɛ 'nan:

'Ka "trəɛn -təa 'wɪ lɛ 'kpa tɪglɪ,

'pian ka'a -ci maan di.

Ka fɛnan -nanjɛan 'kpa tɪglɪ,

'pian ka'a fɛ -tʊ ye di.

²⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan minnun 'labɛ

o 'bli da -tə 'plɛblɛ,

'o 'fli "trəɛn drɛ "yuyɪ,

ɛn 'o yiɛ 'lɛ 'wʊ 'o 'bə 'a.

Waa drɛ zɪɛ 'nan,

-e 'o vɪlɛ 'o fɛnan yɪ di,

ɛn 'nan -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ man di,

ɛn 'nan -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'ci man di.

'Wɪ pɛɛnən zɪɛ waa drɛ 'nan,

"təgə 'o -səɔnla 'an -sru

-e 'an o 'si 'wɪ 'ji.χ

²⁸ -Yee "wɛan 'ka -tə 'nan, Bali wei nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ, Bali -ta -a "mɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nən 'a diɛ -wɫɛ. -Wee vɛ bɛ "o "trəɛn -təa -yrɛ.»

²⁹ [Zi Pəl 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn Zuif 'nən bəɫa te o -ko -sa 'plɛblɛ 'fəɔɫɪ -a 'o cin yei.] ³⁰ 'Kən nɛn Pəl 'nyin 'ji te yaa -pan wo bɛ, e lɛ drɛ 'ji "fli. Minnun pɛɛnən nɛn o -taa -a -nanjɛnɫɛ bɛ, e o "siala. ³¹ E Bali -le mingənnɛn -blɪɫɪ 'wɪ ve -wɫɛ, te e 'wɪ pɛɛnən nɛn e cɪ Minsan Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ -a "paaman o ji. Ya'a paaman o ji 'e yəɔɫɪ di, ɛn min -tʊ 'ka 'wɪ -təɫɛ "man "di.

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc